

ਭੁਲੇਖਾ

ਬੁਸ਼ਰਾ ਏਜ਼ਾਜ਼

ਲਿਪੀਅੰਤਰ
ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜ਼
ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ

ਬੁਸ਼ਰਾ ਏਜ਼ਾਜ਼ ਦਾ ਜਨਮ ਲਹੌਰ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਖੇ 18 ਮਈ 1959 ਨੂੰ ਹੋਇਆ। ਅਪਣੀ ਬੀ.ਏ. ਤੱਕ ਦੀ ਤਾਲੀਮ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1989 ਵਿਚ ਅਪਣਾ ਅਦਬੀ ਸਫ਼ਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ: ਅਰਜ਼ਿਹਾਲ ਅਤੇ ਆਂਖੇਂ ਦੇਖਤੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈਂ; ਜੀਵਨੀ: ਰਾਹ ਨਵਰਦਿ ਸ਼ੌਕ; ਅਫ਼ਸਾਨਾ: ਬਾਰਾਂ ਆਨੇ ਕੀ ਔਰਤ ਅਤੇ ਆਜ ਕੀ ਸ਼ਹਿਰਜਾਦ; ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰੀ: ਭੁਲੇਖਾ ਅਤੇ ਪੱਬਾਂ ਭਾਰ ਅਤੇ ਤਾਸੁਰਾਤ (ਕਾਲਮ) ਅਤੇ ਈਮਾਨ ਦੀ ਕਹਾਣੀ (ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲਿਟ) ਹਨ। ਬੁਸ਼ਰਾ ਏਜ਼ਾਜ਼ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਲਹਿਜ਼ੇ, ਰਲੀਮਿਲੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਅਤੇ ਨੀਮ-ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦੀ ਜਿਲ੍ਹਣ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਠੇਠ ਪੰਜਾਬੀ ਜੁਬਾਨ, ਸਥਾਨਕ ਬਿੰਬਾਵਲੀ ਅਤੇ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨ ਹਕੀਕਤਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨ-ਬਿੰਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਯੋਗ ਨੇ ਅਦਬੀ ਸਫ਼ਰ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਦੀਆਂ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਤੇ ਪੁਚਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਜ ਉਹ ਇਕ ਮਕਬੂਲ ਅਦਬੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਵੱਜੋਂ ਉੱਭਰ ਕੇ ਸਾਡੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਹਨ।

ਭੁਲੇਖਾ

ਬੁਸ਼ਰਾ ਏਜ਼ਾਜ਼

ਲਿਪੀਅੰਤਰ
ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜ਼
ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ

logo and Imprint is owned by Unistar Books Pvt. Ltd.

© 2005

Bhulekha

by

Bushra Ezaz

Transcription by

Inder Singh Raz, Sardara Singh Cheema

2005

P1128-B040

Published by Lokgeet Parkashan

S.C.O. 26-27, Sector 34 A, Chandigarh-160022,

Ph.0172-5077427, 5077428

email:unistar_mark@rediffmail.com

Type Setting & Design PCIS

Printed & bound at Savitar Press, Chandigarh

Ph:0172-5075710

email:savitarpress@rediffmail.com

All rights reserved

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, resold, hired out, or otherwise circulated without the publisher's prior written consent in any form of binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser and without limiting the rights under copyright reserved above, no part of this publication may be reproduced, stored in or introduced into a retrieval system, or transmitted in any form or by any means (electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise), without the prior written permission of both the copyright owner and the above-mentioned

ਅੰਦਰੋਂ ਘਰ ਅਬਾਦ ਕਰਾਂ, ਨਾ ਬਾਹਰੋਂ ਰੰਗ ਕਰਾਂ
ਨਾ ਹੀ ਉਹਨੂੰ ਛੱਡ ਸਕਾਂ, ਨਾ ਉਹਦਾ ਸੰਗ ਕਰਾਂ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਔਰਤ

ਪੰਜਾਬ ਕਿੱਡਾ ਸੁਹਣਾ, ਵੱਖਰਾ ਤੇ ਨਿਵੇਕਲਾ ਨਾਂ। ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਵੱਸਦਾ। ਲਹਿਲਹਾਂਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ, ਦਿਲ ਨੂੰ ਮੋਹ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਜੁਬਾਨ ਤੇ ਏਸ ਜੁਬਾਨ ਵਿਚ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਟੱਪੇ, ਢੋਲੇ, ਮਾਹੀਏ, ਗੀਤ ਤੇ ਲੋਕ ਦਾਸਤਾਨਾਂ ਇਹਦੇ ਮੱਥੇ ਦਾ ਝੁੰਮਰ ਤੇ ਇਹਦੇ ਰੂਪ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਨੇ। ਪੰਜਾਬ ਉੱਚਿਆਂ ਤੇ ਸੁੱਚਿਆਂ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ; ਦੁੱਲੇ ਭੱਟੀ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ, ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਅਹਿਮਦ ਖਾਂ ਖਰਲ ਜਿਹਿਆਂ ਸਪੂਤਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ। ਬਾਬਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਡਾ. ਮੁਹੰਮਦ ਇਕਬਾਲ, ਬਾਬਾ ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ, ਪੀਰ ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ, ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ ਤੇ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਦੀ ਧਰਤੀ। ਕਸਰਤ ਵਿਚ ਵਹਿਦਤ (ਇਕ) ਲੱਭਣ ਵਾਲਿਆਂ ਸੂਫੀ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ। ਕਲਮ ਦੱਬੀ ਜੁਬਾਨ ਨਾਲ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਠਠੰਬਰ ਕੇ ਖਲੋਤੇ ਹੋਏ ਜਜਬਿਆਂ ਦੇ ਭੇਤ ਲਿਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਤੇ ਨੀਂਦਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਖਲੋਤੀਆਂ ਤੂਤ ਦੀਆਂ ਲਗਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹਰੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਜਨਾਨੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ, ਜਿਹਦੇ ਉਤੇ ਚੰਨ ਤੇ ਤਾਰੇ ਸਮਿਆਂ-ਸਮਿਆਂ 'ਤੇ ਗਿੱਧੇ ਪਾਂਦੇ ਨੇ ਤੇ ਰੁੱਤਾਂ ਭੇਤਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਜਿਉਂਦੀਆਂ ਜਾਗਦੀਆਂ ਨੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੁੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਹ ਲੈਂਦੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਔਰਤ-ਲੋਕ ਦਾਸਤਾਨਾਂ ਦੀ ਔਰਤ ਆਪਣੇ ਵੰਨ ਸਵੰਨਿਆਂ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦਿਸਦੀ ਏ। ਕਦੀ ਹੱਸਦੀ, ਕਦੀ ਰੋਂਦੀ, ਕਦੀ ਬੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਂਝਣਾਂ ਨੂੰ ਚੂਰੀਆਂ ਖੁਆਂਦੀ, ਕਦੀ ਜਹਿਰਾਂ ਚੱਖਦੀ, ਕੱਚੇ ਘੜੇ 'ਤੇ ਝਨਾਂ ਪਾਰ ਕਰਦੀ, ਤੇ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਡਾਢੇ ਛੱਲ (ਲਹਿਰ) ਵਿਚ ਸਾਹ-ਸਾਹ ਡੁੱਬਦੀ, ਕਦੀ ਦਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁੰਝੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਮਿਰਜੇ ਯਾਰ ਨੂੰ ਖਿਡਾਉਂਦੀ, ਕਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਖੇਡਦੀ। ਜਿਹੜੀ ਔਰਤ ਸਾਨੂੰ ਨਜਰੀਂ ਆਉਂਦੀ ਉਹ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਉਹਦੀਆਂ ਲੋਕ ਦਾਸਤਾਨਾਂ ਦੀ ਅਸਲੀ, ਸੁੱਚਲੀ ਤੇ ਸੁਚਰਲ ਔਰਤ ਏ, ਜਿਹੜੀ ਕਦੀ ਲੋਕ ਦਾਸਤਾਨਾਂ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਬਣਕੇ ਤਾਰੀਖ ਦਾ ਲੰਘਣਾ ਹੋਇਆ, ਪਰ ਸਦਾ ਲਈ ਜਿਉਂਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਏ ਤੇ ਕਦੀ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਹਮੇਸ਼ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਭਰਵਾਂ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਦੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਏ, ਜਿਹੜੀ ਪੈਲੀਆਂ ਵਿਚ ਕਣਕਾਂ ਵੀ ਵੱਢਦੀ ਏ, ਹਾਲੀਆਂ ਲਈ ਲੱਸੀ ਤੇ ਭੱਤਾ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੀ ਏ, ਸਰਿਉਂ ਦਾ ਸਾਗ ਵੀ ਚੁਣਦੀ ਏ, ਡੰਗਰ ਵੀ ਚਾਰਦੀ ਏ, ਚਰਖਾ ਵੀ ਕੱਤਦੀ ਏ ਤੇ ਪੂਣੀਆਂ ਵੀ ਵੱਟਦੀ ਏ, ਚਾਰਾ ਵੀ ਕੁਤਰਦੀ ਏ, ਦੁੱਧ ਵੀ ਰਿੜਕਦੀ ਏ, ਤੇ ਚੱਕੀ ਵੀ ਪੀਸਦੀ ਏ। ਰਾਂਗਲੀਆਂ ਪੱਖੀਆਂ ਵੀ ਝੱਲਦੀ ਤੇ ਉੱਚੇ ਪੀਹੜੇ 'ਤੇ ਵੀ ਬਹਿੰਦੀ ਏ, ਬਾਬਲ ਦੇ ਬੂਹੇ ਦੀ ਮੁਹਾਠ ਫੜ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਵੀ ਚੁੱਕਦੀ ਏ ਤੇ ਡੋਲੀ ਵਿਚੋਂ ਮੈਨੂੰ ਲੈ ਚੱਲੇ ਵੇ-ਵੈਣ ਵੀ ਪਾਂਦੀ ਏ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਲੋਕ ਦਾਸਤਾਨਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਾਹ ਲੈਂਦੀਆਂ

ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਅਜਲ (ਆਦਿ/ਸ਼ੁਰੂ) ਦੀ ਨਾ ਸਿਰਫ ਜਾਣੂ ਏ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੰਮਣ ਮਰਨ ਦਾਸਤਾਨ ਬਣ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵੇਲਿਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਉਹਦੀ ਗੂੜੀ ਸਾਂਝ ਏ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਜਿਹੜੀ ਆਪਣੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਹ ਨਾਲ ਸਾਹ ਲੈਣ ਦੀ ਆਦੀ ਏ, ਨਾਲੇ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦੀ ਲੱਜ ਤੇ ਗੌਰਤ ਦਾ ਵੀ ਇਕ ਵੱਡਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਏ, ਉਹਦੇ ਉੱਤੇ ਜੰਮਣ ਤੇ ਉਹਦੇ ਅੰਦਰ ਫਨਾਹ ਹੋ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵੇਲਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਛੁਹਣ ਲੱਗਿਆਂ ਮੈਨੂੰ ਏਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਤੇ ਨਿਰੋਲ ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਹਕੀਕਤਾਂ ਵੀ ਦਿਸਦੀਆਂ ਨੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਲਕਤਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਅੱਖਾਂ ਪਾਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਸੱਚਿਆਈਆਂ ਨਾਲ ਸੱਚੀਮੁੱਚੀ ਆਪਣੇ ਭਾਰ ਖਲੋਤੀਆਂ ਉਹ ਵੀ ਦਿਸਦੀਆਂ ਨੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਾਰਿਆਂ ਧਰਤ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਗੂੜੀ ਸਾਂਝ ਇੰਝ ਪਾਂਦੀਆਂ ਨੇ:-

ਨੀ ਮਿੱਟੀ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜਾਤਾ ਤੇਰਾ ਦਰਦ ਪਛਾਤਾ
ਅਸਾਂ ਬਹਿ ਕੇ ਸੀਤਾ ਤੇਰਾ ਭੋਸ਼ਨ ਪਾਟਾ
ਤੇਰੇ ਇਕ ਇਕ ਲੂੰ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਸਦਕੇ ਹੋਏ
ਤੈਥੇ ਜਿਹਦੇ ਮੋਢਿਆਂ 'ਤੇ ਰੱਜ ਰੱਜ ਰੋਏ।

ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਪਾਟਾ ਭੋਸ਼ਨ (ਲਿਬਾਸ) ਸੀਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤੇ ਉਹਦੇ ਇਕ-ਇਕ ਲੂੰ ਤੇ ਸਦਕੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਨੇ। ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਦੂਰ ਨਹੀਂ। ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਮੌਜੂਦ ਨੇ। ਜਿਉਂਦੀਆਂ ਤੇ ਸਾਬਤ ਸਬੂਤੇ ਸਾਹ ਲੈਂਦੀਆਂ ਉਹ ਵਾਰੇ ਵਾਰ ਇਹੋ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਨੇ

ਇਸ਼ਕੋਂ ਨੱਸ ਕੇ ਬੰਦਾ ਕਿਧਰ ਜਾਏ
ਜਾਨ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਇਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਨੇ।

ਪੀਰ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਹੀਰ ਦੇ ਦਰਦ ਫਿਰਾਕ (ਵਿਛੋੜਾ) ਹੀਰ ਦੀ ਜੁਬਾਨੀ ਬਾਰਾਂ ਮਾਸੇ (ਮਹੀਨੇ) ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਏ ਜਿਹਦੀ ਮਿਸਾਲ ਖਾਜ਼ਾ ਗੁਲਾਮ ਫਰੀਦ ਦੀਆਂ ਕਾਫੀਆਂ, ਮੀਰਾ ਬਾਈ ਦਿਆਂ ਭਜਨਾਂ ਤੇ ਗਜਲ ਉਲ ਗਜਲਾਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਦਬ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਜਨਾਨੀ ਦੀ ਜੁਬਾਨੀ ਬਿਰਹਾ ਦੇ ਦੁੱਖ ਤੇ ਵਸਾਲ ਦੇ ਸ਼ੌਕ ਪੰਜਾਬ ਦਿਆਂ ਸੂਫੀ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਦੀ ਰਵਾਇਤ ਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੱਬ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਇਜਹਾਰ ਜਨਾਨੀ ਦੀ ਜੁਬਾਨੀ ਈ ਕੀਤਾ ਏ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ-

ਇਕ ਰਾਂਝਾ ਮੈਨੂੰ ਲੋੜੀਦਾ
ਕੁਨ ਫੀ ਕੁਨੋ ਅੱਗੇ ਦਿਆਂ ਲੱਗਿਆਂ
ਨਿਹੂੰ ਨਾਲ ਲੱਗੜਾ ਚੋਰੀ ਦਾ
ਇਕ ਰਾਂਝਾ ਮੈਨੂੰ ਲੋੜੀਦਾ

ਆਪ ਟੁਰ ਜਾਂਦਾ ਨਾਲ ਮੱਝੀਂ ਦੇ ਸਾਨੂੰ
 ਕਿਉਂ ਬੇਲਿਉਂ ਹੋੜੀਦਾ
 ਰਾਂਝੇ ਜਿਹਾ ਮੈਨੂੰ ਹੋਰ ਨਾ ਕੋਈ
 ਕਰ ਕਰ ਮਿਨਤਾਂ ਮੋੜੀਦਾ।

ਰੱਬ ਨਾਲ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਜਨਾਨੀ ਦੀ ਜੁਬਾਨੀ ਇਜਹਾਰ ਦੀ ਇਹ ਰਿਵਾਇਤ ਜਿਹੜੀ ਸਿੰਧੀ, ਬੰਗਾਲੀ, ਹਿੰਦੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਏ, ਇਹ ਸ਼ਾਇਰੀ ਰਾਹੀਂ ਹੜੱਪਾ, ਮਹਿੰਜੋਦੜੋ ਤੇ ਮਾਦਰੀ ਨਿਜਾਮ, ਮਆਸ਼ਰੇ (ਸੱਭਿਆਚਾਰ) ਤੀਕ ਅੱਪੜਦੀ ਏ। ਕਦੀਮ (ਪਰਾਚੀਨ) ਮਿਸਰ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਾਲੇ ਦੌਰ ਦੇ ਮਾਦਰੀ ਮਆਸ਼ਰੇ ਦੇ ਨਿਜਾਮ ਵਿਚ ਸਮਾਜੀ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਜਨਾਨੀ ਨੂੰ ਮਰਦ ਉਤੇ ਫੋਕੀਅਤ (ਬਛੱਪਣ) ਹਾਸਲ ਸੀ। ਉਸ ਜਮਾਨੇ ਵਿਚ ਜਨਾਨੀ ਵੀ ਇਸ਼ਕ ਦੇ ਇਜਹਾਰ ਵਿਚ ਪਹਿਲ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਤੇ ਰਾਧਾ ਦਾ ਇਸ਼ਕ ਉਸੇ ਮਆਸ਼ਰੇ ਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਏ ਤੇ ਬਕੌਲ (ਕਥਨ) ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਗੋਰੇ ਚਿੱਟੇ ਆਰੀਆਵਾਂ ਦਾ ਦੇਵਤਾ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਵਾਲਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਸ਼ਿਵ ਤੇ ਕਾਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਵੀ ਹੜੱਪਾ ਤੇ ਮਹਿੰਜੋਦੜੋ ਦੀ ਦੇਵਮਾਲਾ (ਮਿੱਥਹਾਸ) ਤੋਂ ਆਰੀਆਈ ਦੇਵਮਾਲਾ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ। ਗੀਤਾ ਦਾ ਫਲਸਫੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਉਸ ਦੇਵਤਾ ਦਾ ਆਰੀਆਈ ਰੂਪ ਏ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਿੰਦਰਾਬਨ ਦਾ ਮੱਖਣਚੋਰ ਰਾਧਾ ਦਾ ਮਹਿਬੂਬ ਤੇ ਗੋਪੀਆਂ ਦਾ ਕਾਹਨ ਉਹਦਾ ਦਰਾਵੜੀ ਰੂਪ ਏ ਜਿਹੜਾ ਅੱਜ ਵੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਏ। ਗੀਤਾ ਵਿਚ ਰਾਧਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਇਜਹਾਰ ਕਰਦੀ ਏ। ਔਰਤ ਦੇ ਇਜਹਾਰ ਦੀ ਏਸ ਰਵਾਇਤ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸੂਫੀ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦੇ ਇਜਹਾਰ ਦਾ ਜਿਉਂਦਾ ਤੇ ਜਾਗਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਏ। ਹੀਰ ਬਾਰਾਂ ਮਾਹੇ ਵਿਚ ਕਹਿੰਦੀ ਏ

ਅੱਸੂ ਮਾਹ ਦੇ ਵਿਚ ਸਹੇਲਿਉ ਨੀ, ਮੇਰਾ ਜੀ ਚਾਹੇ ਬੇਲੇ ਜਾਵਣੇ ਨੂੰ
 ਪੇਕੇ ਹੋਵਦੀ ਤੇ ਬੇਲੇ ਜਾਵਦੀ ਸਾਂ, ਰਾਂਝੇ ਯਾਰ ਦੇ ਅੰਗ ਲਗਾਵਣੇ ਨੂੰ
 ਦਰਦ ਖਾਹ ਰਾਂਝੇ ਬਾਝ ਕੌਣ ਹੋਵੇ, ਬੰਦੀ ਹੀਰ ਦੀ ਪੀੜ ਵਟਾਵਣੇ ਨੂੰ
 ਤੱਤੀ ਹੀਰ ਬਿਮਾਰ ਦਾ ਵੈਦ ਰਾਂਝਾ, ਕਦੋਂ ਆਵਸੀ ਰੋਗ ਗੁਆਵਣੇ ਨੂੰ

ਲੋਕ ਦਾਸਤਾਨਾਂ ਵਿਚ ਜਿਹੜੀ ਔਰਤ ਸਾਨੂੰ ਸਾਹ ਲੈਂਦੀ ਤੇ ਹਿਯਾਤੀ ਦੀ ਚੁੰਨੀ ਨੂੰ ਰੰਗਦੀ ਦਿਸਦੀ ਏ, ਉਹਦੇ ਜੁਜ (ਹਿੱਸਾ) ਤੇ ਕਈ ਨੇ, ਰੰਗ ਤੇ ਕਈ ਨੇ, ਹੰਝੂ, ਸੁਫਨੇ ਤੇ ਹਾਸੇ ਬਹੁੰ ਸਾਰੇ ਨੇ। ਪਰ ਨਾ ਇਕੋ ਈ ਏ। ਇਕੋ, ਆਖੋ ਨੀ ਮੈਨੂੰ ਧੀਦੋ ਰਾਂਝਾ, ਸਿਰਫ ਇਸ਼ਕ ਜਿਹਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਦਾਸਤਾਨਾ ਕਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਆਪਣੇ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਦੀ ਜੁਬਾਨੀ ਇਕੋ ਹੀ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਏ। ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਤਖਲੀ ਕਿ (ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ) ਆਦਮ ਦਾ ਸਬੱਬ ਏ। ਜੁਹਦ ਤੇ ਰਿਆਸਤ (ਭਗਤੀ) ਵੀ ਇਸ਼ਕ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ। ਇਸ਼ਕ ਮੁਸਤਕਿਲ (ਪੱਕਾ) ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਅਮਲ (ਕੰਮ) ਏ। ਆਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਮਜਹਬ ਰਾਸਿਖ (ਪੱਕਾ) ਏ। ਇਹ ਝੂਠੀਆਂ ਇੱਜਤਾਂ ਤੇ ਸ਼ਾਨਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਂਦੇ ਨੇ। ਆਰਿਫ (ਗਿਆਨੀ) ਤੇ ਆਸ਼ਿਕ ਦੋਹੋਂ ਮਹਿਬੂਬ ਦਾ ਦੀਦਾਰ ਚਾਂਹਦੇ ਨੇ। ਦੋਨੋ ਦਾ ਮਕਸਦ ਇਕ ਤੇ ਹੀਲਾ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਹੋਂਦਾ ਏ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੇ ਦਾਸਤਾਨਾਂ ਦੇ ਵਰਕੇ ਫੋਲੀਏ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਔਰਤ ਦਾ ਕੱਲ੍ਹ ਅੱਜ ਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਕਦੀ ਤੇ ਗੁਆਚਿਆ ਹੋਇਆ ਲਗਦਾ ਏ ਤੇ ਕਦੀ ਉਹ ਪੂਰੀਆਂ ਸੁਨਾਖਤਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਭਾਰ ਖਲੋਤੀ ਦਿਸਦੀ ਏ। ਕਦੀ ਉਹਦੇ ਸਾਹ ਅਧ ਭੁੜਕੇ ਲਗਦੇ ਨੇ ਤੇ ਕਦੀ ਉਹ ਪੂਰੀਆਂ ਸਾਹਵਾਂ ਨਾਲ ਜਿਉਂਦੀ ਲਗਦੀ ਏ। ਕਦੀ ਪੈਰ ਪੈਰ ਹਾਸਾ ਤੇ ਕਦੀ ਲੁੱ ਲੁੱ ਅਥਰੂ, ਕਦੀ ਗਲ ਗਲ ਜਿੱਲਤਾਂ ਤੇ ਰੁਸਵਾਲੀਆਂ (ਬੇਇਜੱਤੀ) ਦੇ ਚਿੱਕੜ ਖੋਭਿਆ ਵਿਚ ਡੁੱਬੀ ਹੋਈ ਤੇ ਕਦੀ ਇੱਜਤਾਂ ਤੇ ਮਾਨ ਨਾਲ ਸਜੀ ਸੰਵਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਭੈਣ, ਮਾਂ, ਬੀਵੀ ਤੇ ਭਰਜਾਈ, ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਉਹਦੇ ਰੂਪ ਨੇ ਉਨੇ ਹੀ ਇਹਦੇ ਦੁੱਖ ਵੀ ਨੇ, ਉਨੀਆਂ ਈ ਪੀੜਾਂ ਤੇ ਉਨੇ ਈ ਸੂਲ (ਦੁੱਖ) ਤਿੱਖੇ, ਡਾਢੇ ਤੇ ਭੈੜੇ ਲੁੱ ਲੁੱ ਚੋਭਿਆਂ ਨਾਲ ਪਰੋਤੀ ਹੋਈ ਤੇ ਵਾਲ-ਵਾਲ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਿਆਂ ਕਰਜਿਆਂ ਵਿਚ ਬੰਨ੍ਹੀ ਹੋਈ ਕਦੀ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਪਿਆਰ ਪੈਰਾਂ ਦਾ ਸੰਗਲ ਬਣਦਾ ਏ, ਤੇ ਕਦੀ ਭਰਾ ਝੂਠੀਆਂ ਗੈਰਤਾਂ ਦੇ ਝੇੜੇ ਪਾ ਕੇ ਟੁਰਦੀ ਦਾ ਰਾਹ ਡੱਕਦਾ ਏ ਤੇ ਕਦੀ ਪਿਉ ਦੇ ਉੱਚੇ ਸ਼ਮੂਲੇ (ਤੁਰਲਾ) ਦੀ ਤੱਤੀ ਛਾਂ ਹੇਠ ਉਹਦਾ ਮਲੂਕ ਪਿੰਡਾ ਸੜਦਾ ਏ। ਉਹ ਕੀ ਕਰੇ ਜੇ ਉਹ ਹੀਰ ਸਹਿਬਾਂ ਤੇ ਸੋਹਣੀ ਏ ਤੇ ਤਾਂ ਉਹਨੇ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਝਨਾਅ ਕੱਚੇ ਘੜੇ 'ਤੇ ਤਰ ਕੇ ਪਾਰ ਕਰਨਾ ਏ। ਤੇ ਆਸ਼ਕੀ ਦਿਆਂ ਬੇਲਿਆਂ ਵਿਚ ਤੱਤੜੀਆਂ ਜੁਦਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਚੂਰੀਆਂ ਖਾਣੀਆਂ ਏ। ਤੇ ਸੁੰਵੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਰੁੱਠੇ ਯਾਰ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਉਮਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਂ ਤੋਂ ਕੱਚੇ ਫਲ ਤੋੜਨੇ ਨੇ। ਤੇ ਜੇ ਉਹ ਅੱਜ ਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਔਰਤ ਏ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਏਸ ਸਮਾਜ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਹੀਰਾਂ, ਸਾਹਿਬਾਂ ਤੇ ਸੁਹਣੀਆਂ ਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੁਰਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸਜਾਵਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਣੀਆਂ ਨੇ, ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਰ ਸੀ। ਤੇ ਇਹ ਮੁਕੱਦਰ ਕਿਹਨੇ ਲਿਖਿਆ- ਸਮਾਜ ਨੇ, ਮਜ਼ਹਬ ਨੇ, ਮਾਅਸ਼ਰੇ ਨੇ ਯਾ ਸੱਚ ਤੇ ਖੈਰ ਦੀਆਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਾਮਰਾਜੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੇ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ ਜੁਆਬ ਚਾਂਹਦਾ ਏ। ਪਰ ਹਾਲੇ ਤੀਕ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਨਾਨੀ ਨੂੰ ਇਹ ਜੁਆਬ ਪੂਰਾ ਤੇ ਸਬੂਤਾ ਲੱਭਿਆ ਨਹੀਂ। ਉੱਝ ਵੀ ਜੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਅੱਖ ਨਾਲ ਵੇਖੀਏ ਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਔਰਤ ਦੇ ਜੁਰਮ ਤੇ ਬਹੁ ਸਾਰੇ ਨੇ। ਪੜ੍ਹਨਾ, ਲਿਖਣਾ, ਰੋਜਗਾਰ ਲਈ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣਾ, ਖਾਨਦਾਨੀ ਵਿਰਾਸਤਾਂ 'ਚੋਂ ਹਿੱਸਾ ਮੰਗਣਾ, ਸ਼ਖਸੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਹੱਕ, ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਹੱਕ, ਗੁੱਡੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਕਰ ਆਮਦ (ਕੰਮ ਦੇਣਾ) ਪਪੀਹਾ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕ, ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਹਿਯਾਤੀ ਗੁਜ਼ਾਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਤੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹੱਕ। ਹੱਕਾਂ ਹਕੂਕਾਂ ਦੀ ਇਸ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਜਿਹੜੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਔਰਤ ਵੱਲ ਨਹੀਂ, ਉਹਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਮਾਜ ਵੱਲੋਂ ਛੋਹੀ ਜਾਂਦੀ ਏ। ਹਾਲੇ ਤੀਕਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਔਰਤ ਜਿੱਤ ਨਹੀਂ ਸਕੀ। ਹਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਉਹਦਾ ਨਵਿਸ਼ਤਾ (ਕਿਮਸਤ) ਏ। ਜਿਹੜਾ ਕੰਧ ਉੱਤੇ ਲਿਖਿਆ ਸਾਫ ਨਜ਼ਰੀਂ ਆਉਂਦਾ ਏ। ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਜੁਰਮ ਵਿਚ ਹਾਲੇ ਵੀ ਹੀਰ ਵਾਂਗੂੰ ਉਹਨੂੰ ਜਹਿਰ ਪਿਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਹੱਕ ਮੰਗਣ 'ਤੇ ਉਹਨੂੰ ਬਾਗੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਤੇ ਉਹਦਾ ਸਮਾਜੀ ਸਤਾਹ 'ਤੇ ਬਾਈਕਾਟ ਕੁਝ ਇੱਝ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਜੇ ਉਹ ਜਿਉਂਣ ਜੋਗੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਔਰਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸਜਾ ਦੇ ਤੌਰ ਦੇ ਉਹਦਾ ਰੋਪ ਬੜਾ ਆਮ ਏ। ਮਰਜ਼ੀ, ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਔਰਤ ਦੀ? ਨਹੀਂ। ਹਾਲੇ ਨਹੀਂ। ਹਾਲੇ

ਪੰਧ ਚੋਖੇਰੇ ਨੇ। ਹਾਲੇ ਉਹਨੇ ਆਪਣੀ ਅਸਲ ਥਾਂ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਲੰਮਿਆਂ ਪੈਂਡਿਆਂ ਦੇ ਭਾਰ ਚੁੱਕਣੇ ਨੇ। ਗਲ ਵਿਚ ਤਵੀਤਾਂ ਵਾਂਗ ਪਾਈਆਂ ਮੁਹੱਬਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅਦਾ ਕਰਨੀਆਂ ਨੇ। ਸਮਾਜ ਨੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਚੜ੍ਹਨਾ ਏ ਤੇ ਨਾ ਕੀਤਿਆਂ ਜੁਰਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਭੁਗਤਣੀਆਂ ਨੇ। ਹਾਲੇ ਉਹਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਦਾ ਪੰਧ ਕੰਡਿਆਂ ਤੇ ਨੰਗੇ ਪੈਰ ਤੁਰ ਕੇ ਕੱਟਣਾ ਏ। ਇਹ ਸੱਚ ਏ ਕਿ ਲੋਕ ਦਾਸਤਾਨਾਂ ਵਿਚ ਜਨਾਨੀ ਦਾ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਜਾਣੇ। ਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਲਈ ਅਵਾਜ਼ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲਾ ਜੀਦਾਰੀ (ਆਪਣੇ ਤੇ ਭਰੋਸਾ) ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਸਾਡੀ ਅੱਜ ਦੀ ਜਨਾਨੀ ਦੇ ਚਾਨਣ ਦੀ ਉਹ ਲਕੀਰ ਏ, ਜਿਹੜੀ ਸਮਾਜੀ ਹਨੇਰਿਆਂ ਵਿਚ ਮਸ਼ਾਲਾਂ ਵਾਂਗ ਬਲਦੀ ਏ। ਪਰ ਹਾਲੇ ਕਿਸੇ ਪੰਧ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਨਿਬੇੜ ਕੇ ਉਹਨੇ ਉਸ ਲਕੀਰ ਨੂੰ ਸੂਰਜ ਬਨਾਉਣਾ ਏ। ਅੱਜ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਜਨਾਨੀ ਨੂੰ ਘਰ ਤੇ ਬਾਹਰਲੇ ਚੈਲਿੰਜਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਏ। ਉਹਨੂੰ ਦਾਸਤਾਨੀ (ਮਿੱਥਹਾਸਕ) ਜਨਾਨੀ ਵਾਂਗੀ ਕਈ ਮਹਾਜਾਂ ਉਤੇ ਆਪਣੇ ਹਕੂਕ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨੀ ਪੈ ਰਹੀ ਏ। ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹਦੀ ਗਵਾਹੀ ਅੱਧੀ ਏ, ਪਰ ਉਹ ਆਪ ਪੂਰੀ ਤੇ ਸਬੂਤੀ ਏ ਤਾਂ ਰਸਮਾਂ ਤੇ ਰੀਤਾਂ ਬਣ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਉਹਦੀਆਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਮਾਜੀ ਤਾਕਤਾਂ, ਵੰਨੀ, ਕਾਰਦ, ਕਾਰਨ, ਵੱਟਰ ਸੱਟਰ, ਸੁਆਰਾ ਤੇ ਗੈਰਤ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਕਤਲ ਜਿਹਿਆਂ ਜੁਲਮਾਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹਨੂੰ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਨਸਾਨ-ਇਨਡਿਵਿਜੂਅਲ ਤੇ ਫਰਦ (ਕੱਲਾ ਕਾਰਾ) ਇਹ ਅੱਖਰ ਉਹਦੇ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤੇ ਜਾ ਸਕਣ, ਉਹਦੀ ਪਸੰਦ ਨਾ ਪਸੰਦ, ਖੁਸ਼ੀ ਨਾ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਥਾਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਜੇ ਹੁਣ ਤੀਕਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਔਰਤ ਨੇ ਦੁੱਖ ਤੇ ਤਕਲੀਫਾਂ ਇੰਝ ਸਬਰ ਤੇ ਹੌਸਲੇ ਨਾਲ ਝੱਲੀਆਂ ਨੇ ਜੀਕਨ ਰੂੜੀ ਦਾ ਢੇਰ ਕੁੜੇ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਦਾ ਏ।

ਇਹ ਸੱਚ ਏ ਜੇ ਹਰ ਬੰਦਾ ਆਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਰਿਫ਼ ਹੁੰਦਾ ਏ। ਦਾਰੋ ਰਸਨ (ਫ਼ਾਂਸੀ/ਕੈਦ) ਹਰ ਕੋਈ ਦੇ ਨਸੀਬ ਵਿਚ ਨਹੀਂ। ਹੀਰ ਵਿਚ ਪੀਰ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਮਿੱਠੀ ਨੈਣ ਦੀ ਜੁਬਾਨੀ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ, “ਸ਼ਹਿਰੀ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਕ ਚਟੋਰਪਨ (ਸੁਆਦ ਚੱਖਣਾ) ਹੁੰਦਾ ਏ ਤੇ ਦਿਹਾਤਣਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਕ ਬੇਬਸੀ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਏ। ਉਹਦੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਹ ਕਰੀਰ ਦੇ ਰੁੱਖ ਵਾਂਗ ਬੇਸਮਰ (ਬੇਫਲ) ਹੁੰਦਾ ਏ। ਉੱਚੀਆਂ ਤੇ ਘਨੇਰੀਆਂ ਟਾਹਲੀਆਂ ਵਾਂਗ ਕਦੀਮੀ ਤੇ ਸੰਘਣਾ ਏ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਠੰਢੀਆਂ ਛਾਵਾਂ ਥੱਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਸੁੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਹ ਲੈ ਸਕੇ। ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ, ਕਦਰ ਤੇ ਹਕੀਕਤ ਸਮਾਜ ਕੋਲੋਂ ਮਨਵਾ ਸਕੇ। ਤੇ ਗਲੋਬਲ ਪਿੰਡ ਦਿਆਂ ਨਵਿਆਂ ਤਕਾਜਿਆਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਸੁਆਰ ਸਕੇ ਤਾਂ ਜੇ ਮਆਸ਼ੀ (ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ) ਇਸ ਦੌਰ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਲੁਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਲਾਹੀਅਤਾਂ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ) ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਖ਼ਾਨਦਾਨ, ਧਰਤੀ ਦੇ ਮੁਲਕ ਲਈ ਮੁਫੀਦ (ਫਾਇਦੇਮੰਦ) ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕੇ।

ਬੁਸ਼ਰਾ ਏਜ਼ਾਜ਼
ਲਹੌਰ

ਦੇ ਸ਼ਬਦ

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੜ੍ਹਦੇ ਅਤੇ ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਉੱਘੀਆਂ ਅਦਬੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਪੀਆਂਤਰ ਹੋ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਉੱਦਮ ਨੂੰ ਪਾਠਕਾਂ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਦਬੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਆਪਸੀ ਮੁਹੱਬਤ ਦਾ ਰੌਅ ਹੁਲਾਰੇ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਸੇ ਲੜੀ ਵਿਚ ਬੁਸ਼ਰਾ ਏਜ਼ਾਜ਼ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਭੁਲੇਖਾ' ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ ਵਿਚੋਂ ਲਿਪੀਆਂਤਰ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਅਤੇ ਮੈਂ, ਦੋਹਾਂ ਨੇ, ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਲਿਪੀਆਂਤਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਬੁਸ਼ਰਾ ਏਜ਼ਾਜ਼ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਣਿਆਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਸਲਾਮੀ ਲੀਹਾਂ ਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਏ ਸਮਾਜਕ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਡੂੰਘੇਰੇ ਰੂਪ ਨੂੰ ਹੋਰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆਂ ਤੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਠੇਠ ਪੰਜਾਬੀ ਜੁਬਾਨ ਤੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ਵਿਚ ਸਿਰਜੀ ਬੁਸ਼ਰਾ ਏਜ਼ਾਜ਼ ਦੀ ਇਹ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਪਮਾ ਜਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਮੁਥਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਬੁਸ਼ਰਾ ਏਜ਼ਾਜ਼ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਲਹਿੰਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਰਬੀ, ਫਾਰਸੀ ਵਿਚੋਂ ਆਏ ਸ਼ਬਦ 'ਇਟੈਲਿਕਸ' ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਤੁੱਲ ਚੜ੍ਹਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂਕਿ ਪਾਠਕ ਅਰਥ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਫੜ ਸਕਣ।

ਮੈਂ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਪਾਠਕਾਂ ਤੱਕ ਪੁੱਜਦੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਟਾਈਪਿਸਟ ਮਿਸ ਰੰਜਨਾ ਦਾ ਦਿਲੀ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ। ਆਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰਾ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਣਦੇ ਹੋਏ ਪਾਠਕ ਇਸ ਨੂੰ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਗਾਰਾ ਦੇਣਗੇ।

- ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜ

ਵੰਡ ਨਜ਼ਮਾਂ

ੴ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੀ ਆਂ/15	ੴ ਰੱਬ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮੀਤ ਬਣਾ/
37
ੴ ਸੁਹਣਾ ਅੱਲਾ/16	ੴ ਨੈਣ ਗੰਵਾਏ/37
ੴ ਜਾਹ ਹਿਜਰ ਕਮਾ/16	ੴ ਅਜਲਾਂ ਅੰਦਰ ਹੋਂਦੀ ਆਂ /38
ੴ ਹਰਫ ਨਸੀਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ (ਨਾਅਤ)/17	ੴ ਅੱਲਾ ਹੂ/38
ੴ ਜੇ ਦਿਲ ਤਖਤੀ ਵਾਂਗ (ਨਾਅਤ)/18	ੴ ਕੀਕਰ/39
ੴ ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਭੁੱਖੇ ਆਂ/19	ੴ ਅੱਖ ਬੁਝਾਰਤ ਬੁੱਝੀ/39
ੴ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਨਾ ਥੱਲੇ/20	ੴ ਤੇਰੇ ਘਰ ਪਰ੍ਹਾਹੁਣੇ ਆਏ/40
ੴ ਚੁੱਪ ਦੀ ਹਿਕ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਕਹਾਣੀ/20	ੴ ਗੁਆਚੀਆਂ ਕੁੰਜੀਆਂ ਵਾਲੇ
ਜੰਦਰੇ
(ਨਸਰੀ ਨਜ਼ਮ)/40
ੴ ਮੈਂ ਇੰਝ ਕਿਉਂ ਆਂ/21	ੴ ਐਵੇਂ ਇਸ਼ਕ ਇਸ਼ਕ ਨਾ ਕਰ
ਬੀਬੀ/41
ੴ ਇਸਮੇ ਮਾਰਮਤ/22	ੴ ਇਕ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਬੁਝਾਰਤ/
42
ੴ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ (ਨਸਰੀ ਨਜ਼ਮ)/22	ੴ ਵੱਡੀ ਨਾ ਹੋਵੀਂ/42
ੴ ਕੀ ਜਾਣੀਏ/23	ੴ ਮੇਰਾ ਨਾ ਹੀ, ਜੱਗ ਤੁਮਹਾਰਾ/
43
ੴ ਸੁੱਤੇ ਰੱਬ ਦੇ ਹੱਥ ਫੜਾਏ, ਕੱਚੇ ਪੱਕੇ ਖਾਬ/23	ੴ ਲਲਿਹਾਰਿਆ ਵੇ/44
ੴ ਮੈਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਨਾ ਜਾਏ/24	ੴ ਤਲਾਸ਼/44
ੴ ਰੱਬ ਵਾਲਾ ਮੁਹੱਲਾ/24	ੴ ਅੱਖ ਦਾ ਕੀ ਕਸੂਰ /46
ੴ ਬੰਦੀ ਤੁਹਾਡੀ ਕਾਲੜੀ/25	ੴ ਧਾਗੇ/46
ੴ ਅਸਾਂ ਰੱਜ ਕੇ ਪਰਮ ਕਮਾਉਣਾ/26	ੴ ਹੁਣ ਨਈਂ ਸਾਉਣਾ/47
ੴ ਵੇ ਪਾਧੀਆ/28	ੴ ਸਾਰੇ ਰੰਗ ਤੇਰੇ/48
ੴ ਨੀਲੇ ਤਨ ਨੂੰ ਸਾਵਾ ਰੰਗੇ /28	ੴ ਦਿਲ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ/48
ੴ ਪਛਾਣ (ਨਸਰੀ ਨਜ਼ਮ)/29	ੴ ਚੰਗੀ ਧੀ/50
ੴ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਸੂਰਜ ਮਰਿਆ/30	ੴ ਦਿਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੱਲ੍ਹਿਆਂ ਬਹਿ
ਕੇ ਆਪ
ਮਨਾਇਆ ਰੱਬ/51
ੴ ਕਹਾਣੀ ਵਰਗੇ ਲੋਕ/30	ੴ ਸਤਮਗਜ਼ੀ/51
ੴ ਮੇਰੀ ਨੱਥਲੀ ਚਾਰ ਦਿਹਾੜੇ/30	ੴ ਰਾਤ, ਹਨ੍ਹੇਰਾ ਤੇ ਹਕੀਕਤ
ੴ ਕਦੀ ਨਾ ਹੱਸਦੀ ਰੋਵਾਂ ਮੈਂ/31	
ੴ ਨਿੱਕੀ ਭੰਬੀਰੀ ਦਾ ਘਰ/32	
ੴ ਦੁਖੀਆ ਵੇ/32	
ੴ ਉਥੇ ਇਸ਼ਕ ਉਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ/34	
ੴ ਹੁਣ ਤੇ ਬਾਜ਼ੀ ਹੱਥ ਅਸਾਡੇ/35	
ੴ ਕੁਝ ਕੀ ਏ/35	
ੴ ਨਾ ਈ ਬਹਿ ਰੁੰਨੀ/35	
ੴ ਪੁਤਲੀ, ਤਮਾਸ਼ਾ ਤੇ ਮਾਂ (ਨਸਰੀ ਨਜ਼ਮ)/36	

- ⌘ ਮੈਂ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਹਾਰ ਗਈ/55
- ⌘ ਦੁੱਖ ਦਾ ਸੱਚ /56
- ⌘ ਦੁੱਖ ਤੈਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਨਾਵਾਂ (ਨਸਰੀ ਨਜਮ)/56
- ⌘ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਮਿਸਫਿੱਟ ਇਕ ਨਜਮ/58
- ⌘ ਇਹ ਸਾਰੇ ਰੰਗ ਤੇਰੇ/58
- ⌘ ਤੂੰ ਵੀ ਇਸ਼ਕ ਕਰੀਂ/59
- ⌘ ਕੁੱਝ ਸੁੱਤੇ ਰਹਿ ਗਏ /59
- ⌘ ਪਾਣੀ ਅੱਗੇ ਬੰਧ/60
- ⌘ ਮੇਰੇ ਦੇਸ਼ ਤੂੰ ਕੱਲਾ ਤੇ ਨਹੀਂ/60
- ⌘ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਨਿੱਕੇ ਖਾਬ/61
- ⌘ ਨਵਾਂ ਕਾਬੀਲ (ਨਸਰੀ ਨਜਮ)/61
- ⌘ ਦੁਨੀਆ/62
- ⌘ ਹਿਜਰ ਦੀ ਰੁੱਤ ਇੰਜ ਲੰਮੀ ਕੀਤੀ/62
- ⌘ ਏਸ ਦੁਨੀਆ ਤੇ ਬੜੇ ਖਿਲਾਰੇ/62
- ⌘ ਜਿਹੜਾ ਦਿਸ ਨਾ ਹੋਵੇ/63
- ⌘ ਅਨ-ਉਲ-ਹੱਕ /63
- ⌘ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਮੈਂ ਗੋਲੀ/64
- ⌘ ਬੈਠੀ ਕਾਗ ਉਡਾ/64
- ⌘ ਵਸਲ ਦੀ ਰੁੱਤ/65
- ⌘ ਆਦਮ ਬੂ/65
- ⌘ ਇਕਲਾਪਾ/66
- ⌘ ਕਾਰਾ/66
- ⌘ ਲੇਖ ਤਮਾਸ਼ਾ/66
- ⌘ ਗੁਆਚੀਆਂ ਨਜਮਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ (ਨਸਰੀ ਨਜਮ)/67
- ⌘ ਦੁਆ/67
- ⌘ ਰਾਝਾ ਸਭ ਦਾ ਸਾਝਾ/68
- ⌘ ਟੁਰਦੀ ਕਦੀ ਨਾ ਥੱਕਦੀ/69
- ⌘ ਦੁੱਖ ਤੇਰਾ ਨਾਂ ਕੀ ਏ/70
- ⌘ ਅੱਖ ਦਾ ਹਉਕਾ/71
- ⌘ ਅੱਗ ਨੂੰ ਹੁਣ ਸਮਝਾਣਾ ਕੇਹਾ/71
- ⌘ ਫੁੱਲ ਵਾਲਾ ਨਾ ਆਇਆ/71
- ⌘ ਦਿਲ ਦੇ ਅੱਗੇ ਖਲੋਤੀ ਮੈਂ/72
- ⌘ ਅੰਦਰੋਂ ਕੌਣ ਉਧੇੜੇ/74
- ⌘ ਬੋਲ ਸਜਾਵਾਂ/75
- ⌘ ਸਾਰੇ ਜੋਖਮ ਛੱਡ ਨੀ ਬੰਦੀਏ/75
- ⌘ ਜ਼ਿਮੀਆਂ ਉਤੇ ਆਣ ਖਲੋਤਾ ਰੱਬ/76
- ⌘ ਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ/76
- ⌘ ਮੇਰਾ ਹੁਜਰਾ/76
- ⌘ ਮੈਨੂੰ ਵੇਖਣ ਆਇਆ ਰੱਬ/77
- ⌘ ਸੁਆਹ/78
- ⌘ ਮੈਂ ਸੋਚਦੀ ਆਂ/78
- ⌘ ਬੁੱਢੀ ਨਾਨੀ ਦਾ ਵਿਹੜਾ/79

ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੀ ਆਂ

ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੀ ਆਂ
ਅਲਫ ਉਲਫਤ ਤੋਂ
ਖਤਮ ਕਰਦੀ ਆਂ
ਮੀਮ ਮੁਹੱਬਤ ਤੇ

ਮੁਹੱਬਤ

ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਗਈ ਜਾਤ ਸਫ਼ਾਤ ਦੀ ਗੱਲ
ਜਿਹਦੇ ਅੰਦਰ ਕੁਝ ਸਮਾਇਆ ਏ
ਜਿਹਦਾ ਵੱਡਾ ਏਡ ਪਸਾਰਾ ਏ
ਜਿਹਦੀ ਰਾਤ ਦਾ ਕਲਮ ਅਫਾਕੀ ਏ
ਜਿਹਦੇ ਦੋਹ ਦਾ ਇਲਮ ਸਫ਼ਾਤੀ ਏ
ਜਿਹਦੇ ਅੰਦਰ ਮੈਂ ਤੇ ਤੂੰ ਬੈਠੇ
ਨਿੱਤ ਰੋਜ ਉਮੀਦਾਂ ਭਰਦੇ ਆਂ
ਚੰਨ ਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁੱਕਲ ਪਾ ਕੇ
ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਵਾਗਾਂ ਫੜਦੇ ਆਂ
ਜਿਹਦੇ ਅੰਦਰ ਨੂਰ ਹਜ਼ੂਰੀ ਏ
ਜਿਹਨੇ ਸਾਰੀ ਖਲਕਤ ਬੂਰੀ ਏ
ਜਿੱਥੇ ਪਾਕਿ ਮੁਹੱਬਤਾਂ ਵਾਲੇ ਨੇ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹੱਕ ਦੇ ਪੈਡੇ ਜਾਲੇ ਨੇ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੈਣਾਂ ਸੋਜ ਸਜਾਈ ਏ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਇਆ ਇਸ਼ਕ ਕਮਾਈ ਏ
ਜਿੱਥੇ ਅੰਦਰ ਮਸਜਦ ਮੰਬਰ ਤੇ
ਨਿੱਤ ਰੱਬ ਵਿਕਾਉ ਮਾਲ ਹੋਵੇ
ਜਿੱਥੇ ਬੋਝੇ ਭਰੇ ਸੁਦਾਗਰਾਂ ਦੇ
ਜਿੱਥੇ ਰਿਜ਼ਕਿ ਹਲਾਲ ਦਾ ਕਾਲ ਹੋਵੇ
ਜਿੱਥੇ ਦੁਨੀਆ ਕੂਕ ਪਵੇ
ਉਥੇ ਅਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੋਵੇ
ਉਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਮੈਂ ਬਾਸੀ ਆਂ
ਤੇ ਮੀਮ ਅਲਫ ਦੀ ਦਾਸੀ ਆਂ
ਮੇਰੇ ਲੂੰ ਲੂੰ ਮਕਤਬਿ ਇਸ਼ਕ ਖੁੱਲ੍ਹੇ
ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਪੂਣੀ ਰੋਜ ਪੁਖੇ
ਕੋਈ ਅੱਲਾ ਵਾਲੀ ਡੋਰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ
ਕੋਈ ਰਸਤਾ ਮੌਲਾ ਤੋੜ ਖੁੱਲ੍ਹੇ

ਸਿਫ਼ਤਾਂ/ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ

ਸੰਸਾਰ

ਦਿਨ

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ

ਪਵਿਤਰ

ਸੱਚ/ਰੱਬ

ਉਚੀ ਜਗਾਹ

ਰੋਟੀ

ਵਾਸੀ

ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਸਕੂਲ

ਸੁਹਣਾ ਅੱਲ੍ਹਾ

ਅੱਖ ਵਿਚ ਬੋਲੇ ਸੁਹਣਾ ਅੱਲ੍ਹਾ
ਮਿੱਟੀਆਂ ਰੋਲੇ ਸੁਹਣਾ ਅੱਲ੍ਹਾ
ਰੱਤੀਆਂ ਤੋਲੇ ਸੁਹਣਾ ਅੱਲ੍ਹਾ
ਜਿੰਦਰੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਸੁਹਣਾ ਅੱਲ੍ਹਾ

ਜਾਹ ਹਿਜਰ ਕਮਾ

ਰੱਬ ਕਿੱਥੇ ਏ
ਕਦੀ ਯਾਤ ਤੇ ਕਰ
ਕਿੱਥੇ ਭੁੱਲੀ ਏ
ਕੀ ਸੁੱਤੀ ਏ ?
ਕਿਉਂ ਗੂੜ੍ਹੀ ਸੋਚ 'ਚ ਭੁੱਬੀ ਏ
ਕਿਉਂ ਲੁਕਦੀ ਏ
ਕਿਉਂ ਝੁਕਦੀ ਏ
ਕਿਉਂ ਆਪਣੀ ਮਿੱਟੀ
ਦਿਲ ਦੇ ਬੁੱਕ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ
ਰੱਜ ਰੱਜ ਫੱਕਦੀ ਏ
ਕੀ ਦਸਦੀ ਏ ?
ਰੱਬ ਕਿੱਥੇ ਏ
ਕਦੀ ਯਾਦ ਤੇ ਕਰ
ਕਦੀ ਸੋਚ ਤੇ ਲੈ
ਕਦੀ ਰੋਲਾ ਪਾ
ਕਦੀ ਘੁੱਟ ਜਾ ਸਾਹ
ਕਦੀ ਅੰਦਰ ਵੜ
ਕਦੀ ਬਾਹਰ ਜਾਹ
ਕਿਤੋਂ ਮੰਗ ਲਿਆ
ਕਿਤੋਂ ਪਿੰਨ ਲਿਆ
ਕੋਈ ਮੱਤੇ ਦੇਵੇ ਚਾਹ
ਜਾਹ ਮੰਬਰ ਚੜ੍ਹ
ਜਾਹ ਮੰਦਰ ਜਾਹ

ਮੰਗਣਾ

ਉਚੀ ਜਗਾਹ

ਕਦੀ ਗਿਰਜੇ ਵਿੱਚ
ਜਾ ਰਾਝਾ ਗਾ
ਜੇ ਲੱਭੇ ਤੇ
ਫਿਰ ਸੀਨੇ ਲਾ
ਤੇ ਹਿਜਰ ਕਮਾ

ਸੀਨਾ

ਜੇ ਦਿਲ ਤਖਤੀ ਵਾਂਗ (ਨਾਅਤ)

ਸਿਫਤ/ਉਸਤਤ

ਜੇ ਦਿਲ ਤਖਤੀ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇ, ਤੇ ਮੈਂ ਅਸਕਾਂ ਭਰਾਂ ਸਿਆਹੀ
ਰੂਹ ਦੇ ਕਲਮ ਦੇ ਨਾਲ ਲਿਖਾਂ, ਗੱਲ ਇਸ਼ਕ ਮੁਹੰਮਦ ਵਾਲੀ

ਹੰਝੂ

ਜੇ ਦਿਲ ਫੁੱਲ ਖੁਸ਼ਬੂ ਹੋਵੇ, ਤੇ ਮੈਂ ਵਾਂਗ ਭੰਬੀਰੀ ਉਡਾਂ
'ਵਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਬਾਂਹ ਦੇਵਾਂ ਤੇ ਜਾ ਯਸਰਬ ਵਿਚ ਰੁਕਾਂ

ਮਦੀਨਾ

ਜੇ ਦਿਲ ਹਰਫ ਅਕੀਕ ਹੋਵੇ, ਅੱਖ ਹੀਰੇ ਮੋਤੀ ਰੋਲੇ
ਮਸ਼ੁਕ ਦੇ ਬੁੱਲ੍ਹ

ਸੁਰਖ ਰੰਗ ਦਾ ਹੀਰਾ/

ਹਰਫਾਂ ਅੰਦਰ ਸੁਖਨ ਨੱਬੀ ਜਿੰਦ ਲੱਖ ਸੋ ਵਾਰੀ ਤੋਲੇ

ਬਚਨ

ਜੇ ਦਿਲ ਵਾਂਗ ਸਫਰ ਹੋਵੇ ਤੇ ਮੈਂ ਮੰਜ਼ਿਲ ਮੂਲ ਨਾ ਮੰਗਾਂ
ਵਿਹੜਾ ਦਰਦ ਮੁਹੱਬਤ ਵਾਲਾ, ਤਕਦੀ ਕਦੀ ਨਾ ਥੱਕਾਂ

ਜੇ ਦਿਲ ਹਿਜਰ ਵਿਸਾਲ ਹੋਵੇ ਜਿੰਦ ਸਬਜ਼ ਗੁੰਬਦ ਵਲ ਜਾਵੇ
ਹਰਾ

ਮਿਲਾਖ,

ਆਪੇ ਅੰਦਰੋਂ 'ਵਾਜ਼ ਦੇਣ ਆਪੇ ਬਾਹਰੋਂ ਲੱਭਣ ਜਾਵੇ

ਜੇ ਦਿਲ ਵਾਂਗ ਮਸੀਤ ਹੋਵੇ, ਵਿਚ ਬਾਂਗ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਦੇਵਾਂ
ਵਾਂਗ ਬਿਲਾਲ ਆਕਾ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਜਿੰਦੜੀ ਰੱਜ ਰੱਜ ਭੇਵਾਂ

ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਦਾ ਨਾਂ,
ਮਾਲਕ/ਖੁਦਾ/

ਪੈਗੰਬਰ,

ਹਰਫ ਨਸੀਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ (ਨਾਅਤ)

ਹਰਫ ਨਸੀਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ, ਜਿਹੜੇ ਹਰਫ ਸਨਾਸ ਵਾਲੇ	ਪਛਾਨਣ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਰਫ ਵਪਾਰ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਿੱਸੇ ਆਈ ਪਿਆਸ	
ਮੈਂ ਤੇ ਖਾਕ ਆਂ ਮੈਂ ਕੀ ਜਾਣਾ ਅਸਮਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਅਤ, ਨੱਬੀ ਦੀ ਲਿੱਖਣ ਬੈਠੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਝੱਕਾਂ ਰੱਬ	ਉਸਤਤ,
ਡਰਦੀ ਡਰਦੀ ਕਲਮ ਚੁੱਕਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਪੁੱਛਾਂ ਸਿਫਤ ਆਕਾ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਕਿਹੜੀ ਨਾਲ ਅਦਬ ਹੁਣ ਲਿੱਖਾਂ ਪੈਗੰਬਰ	ਖੁਦਾ/
ਪਹਿਲੋਂ ਛੇੜਾਂ ਅਲਫ ਅੱਲ੍ਹਾ ਤੋਂ ਜਿਹਦੇ ਦੂਰ ਪਸਾਰੇ ਨੂਰੇ ਹੁਰਾ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਉਠਿਆ ਧੁੰਮ ਮੱਚੀ ਜੱਗ ਸਾਰੇ ਇਕ ਲੱਖ ਚਵੀ ਹਜ਼ਾਰ ਪਗੰਬਰ ਇਸਮ ਕਿਹੜੇ ਗਿਣਵਾਵਾਂ ਸਾਰੇ ਉਚੀਆਂ ਸ਼ਾਨਾਂ ਸਭ ਦੇ ਸ਼ੁਕਰ ਗੁਜਾਰਾਂ	ਨਾਂ
ਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਸਭ ਤੋਂ ਆਖ਼ਿਰ, ਪਰ ਅਵੱਲ ਸਦਵਾਵੇ ਉਤਮ	ਪਹਿਲਾ/
ਦੁਨੀਆਂ ਜਿਹਦੀ ਕੰਬਲੀ ਥੱਲੇ ਸਾਰੇ ਦਰਦ ਵਿਸਾਰੇ	
ਉਹ ਏ ਬਾਬ ਮੁਹੱਬਤਾਂ ਵਾਲਾ ਜਿਹੜਾ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਅਜਲੋ ਆਦਿ	ਕਾਂਡ,
ਅਬਦ ਤੱਕਰ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਡੇਰੇ, ਰੱਬ ਸੱਚੇ ਦੇ ਫਜਲੋਂ	ਅੰਤ, ਕ੍ਰਿਪਾ
ਰੱਬ ਨੇ ਪਾਕਿ ਮੁਹੱਬਤ ਦੇ ਹੱਥ ਵਾਗ ਖਲਕ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਲੋਅ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਲਾਈ ਤੇ ਫੇਰ ਡੋਰ ਅਰਸ਼ ਵੱਲ ਖਿੱਚੀ	ਲੋਕਾਈ
ਦਰਜਾ ਸਭ ਮਲਾਇਕ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਤੇ ਕਰਮਾਂ ਵਾਲਾ ਉਹ ਸਾਡੇ ਨੱਬੀਆਂ ਦਾ ਆਕਾ ਸੱਚੀਆਂ ਸ਼ਰਮਾਂ ਵਾਲਾ	

ਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਮਿੱਠਾ ਸ਼ੀਰੀਂ ਜਿਵੇਂ ਕੌਸਰ ਦਾ ਪਿਆਲਾ ਸ਼ਹਿਦ,
ਸਵਰਗ ਸਾਹ ਨਿਕਲਣ ਤੇ ਵਿਰਦ ਲਬਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਈ ਹੋਵੇ ਸ਼ਾਲਾ
ਦੀ ਨਦੀ ਦਾ ਮਿੱਠਾ

ਪਾਣੀ

ਜਪਣਾ, ਰੱਬ ਕਰੇ

ਮੈਨੂੰ ਇਸ਼ਕ ਮਦੀਨੇ ਵਾਲਾ, ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰ ਸਾੜੇ
ਤਾਂ ਮੈਂ ਪਿਛੋਂ ਵੇਖ ਸਕਾਂ ਨਾ ਅਗਲੀ ਗਲ ਸਮਝਾਵੇ

ਮੈਨੂੰ ਵਕਤ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿੱਖੇ ਹਰਫ਼ ਨਾ ਆਉਂਦੇ
ਮੈਂ ਜਾਹਿਲ ਕਮ ਇਲਮ ਹਰਦਮ ਸੁਖਨ ਨੱਬੀ ਦੇ ਭਾਉਂਦੇ
ਗੱਲਾਂ

ਅਨਪੜ੍ਹ,

ਜਿਨਾਂ ਪਾਕਿ ਮੁਹੱਬਤਾਂ ਲਈਆਂ, ਉਹ ਬਲਦੇ ਵਾਂਗ ਮਿਸ਼ਾਲਾਂ
ਜਿਹੜੇ ਬਦ ਬਖਤੋ ਬੇ ਅਮਲੇ ਉਹ ਨੇ ਮੰਦੇ ਹਾਲਾਂ

ਨਸੀਬ

ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਭੁੱਖੇ ਆਂ

ਤੂੰ ਵੀ ਡਾਢਾ
ਮੈਂ ਵੀ ਅਥਰੀ
ਕਿਵੇਂ ਗੁਜਾਰਾ ਹੋਏ
ਦੋਵੇਂ ਅਜਲਾਂ ਅਬਦਾਂ ਵਾਲੇ
ਅੰਤ
ਕਿਵੇਂ ਕਿਨਾਰਾ ਹੋਵੇ
ਤੂੰ ਵੀ ਦਿਲ ਵਾਲਾ ਸਦਵਾਵੇਂ
ਮੈਂ ਵੀ ਦੁੱਖਾਂ ਝੋਲੀ
ਤੂੰ ਵੀ ਰਾਤੀ ਜਾਗ ਗੁਜਾਰੇਂ
ਮੇਰੀ ਨੀਂਦ ਦੀ ਹੋਲੀ
ਤੇਰੀ ਜਾਨ ਵੀ ਡਾਢੀ ਔਖੀ
ਮੈਂ ਵੀ ਰਹੀ ਨਾ ਸੌਖੀ
ਤੇਰੇ ਪੈਰ ਨਾ ਲਗਦੇ ਥੱਲੇ
ਮੈਂ ਵੀ ਨੈਣਾਂ ਦੇ ਘੁੰਢ ਕੱਜੇ
ਤੂੰ ਵੀ ਡਾਢਾ ਲੋਡ ਮਲੋਡਾ
ਮੇਰੀ ਜਿੰਦ ਵੀ ਖ਼ਾਬ ਦਾ ਬੂਟਾ
ਤੈਨੂੰ ਡੰਗ ਪ੍ਰੀਤ ਦਾ ਲੱਗਿਆ
ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਵੀ ਕਦੋਂ ਦਾ ਸੰਗਿਆ

ਆਦਿ,

ਤੂੰ ਵੀ ਹਿਜਰ ਦੀ ਗੰਢੜੀ ਚਾਈ
 ਮੈਂ ਵੀ ਅੱਗ ਦੀ ਕਫਨੀ ਪਾਈ
 ਤੂੰ ਵੀ ਸੇਕ ਚੁਖੇਰਾ ਮੰਗੋਂ
 ਹਾਉਕਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚੋਲਾ ਰੰਗੋਂ
 ਮੈਂ ਵੀ ਅੱਗ ਦਾ ਬਾਲਣ ਹੋਵਾਂ
 ਬਾਹਰੋਂ ਦਿਸਾਂ ਅੰਦਰੋਂ ਰੋਵਾਂ
 ਆ ਦੋਵੇਂ ਰਲ ਸੂਤਰ ਕੱਤੀਏ
 ਅੱਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਛੱਬਾ ਭਰੀਏ
 ਪਹਿਲੇ ਰੱਜ ਕੇ ਹਿਜਰ ਮਨਾਈਏ
 ਫਿਰ ਵਸਲ ਦੇ ਦੋਹੜੇ ਗਾਈਏ
 ਆ ਦੋਵੇਂ ਰਲ ਝੁੰਗੀ ਪਾਈਏ
 ਰੱਜ ਕੇ ਦੱਬ ਕੇ ਸ਼ਹੂ ਮਨਾਈਏ
 ਆ ਵੇ ਰੱਬਾ ਹਿੱਕ ਥਾਲੀ ਵਿੱਚ ਖਾਈਏ

ਮਾਹੀ

ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਨਾ ਥੱਲੇ

ਔਖੇ ਪੈਂਡੇ ਦੁੱਖ ਦੇ
 ਅਸੀਂ ਮੁਸਾਫਿਰ ਕੱਲੇ
 ਚਾਰ ਚੁਫੇਰਿਉਂ ਉਤਰਨ
 ਪਰਛਾਈਆਂ ਦੇ ਛੱਲੇ
 ਦਿਲ ਕੱਲੇ ਦਾ ਕੱਲਾ
 ਦਿਲ ਦੇ ਰੋਗ ਅਵੱਲੇ
 ਆਸੇ ਪਾਸੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ
 ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਮੱਲੇ
 ਹੰਝੂਆਂ ਦਾ ਮੀਂਹ ਵੱਸੇ
 ਸਾਹਾਂ ਦੀ ਲੂ ਚੱਲੇ
 ਹਿਜਰ ਅਜ਼ਾਬ ਦੀ ਮਾਰੀ
 ਜਿੰਦ ਅਜ਼ਾਬ ਨਾ ਝੱਲੇ
 ਬਾਗ ਤੇ ਹਰਿਆ ਭਰਿਆ
 ਇਹ ਥੱਲੇ ਦੀ ਥੱਲੇ
 ਰੁੱਤ ਦਾ ਬਾਲਣ ਚਾਅ ਕੇ
 ਸੋਚਾਂ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲੇ
 ਦੋਜਖ ਸੜਦੀ ਜਿੰਦੜੀ
 ਹੋਰ ਅੱਗਾਂ ਵੱਲ ਚੱਲੇ
 ਟਰ ਕੇ ਕਿੱਥੇ ਜਾਵੇ

ਦੁੱਖ

ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਨਾ ਥੱਲੇ

ਚੁੱਪ ਦੀ ਹਿਕ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਕਹਾਣੀ

ਇਕ

ਉਹਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ
ਖਾਸ ਵਿਛੋੜੇ ਭਰੀਆਂ ਸਨ
ਮੇਰਿਆਂ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ
ਕੁਮਲਾਏ ਹੋਏ ਵੇਲੇ ਦੀਆਂ
ਕੁਝ ਸ਼ਾਮਾਂ ਹਰੀਆਂ ਸਨ
ਉਹਦੇ ਦਿਲ ਦਾ ਚੋਲਾ ਲੀਰਾਂ ਲੀਰਾਂ
ਮੇਰੀ ਅੱਖ ਦਾ ਸੁਰਮਾ ਲਕੀਰਾਂ ਲਕੀਰਾਂ
ਉਹਨੇ ਮੇਰੇ ਬੋਲਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਲਾਈ
ਮੈਂ ਵੀ ਉਹਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
ਪੱਲੇ ਬੰਨ੍ਹ ਆਈ
ਮੈਂ ਵੀ ਚੁੱਪ ਸਾਂ
ਉਹ ਵੀ ਚੁੱਪ ਸੀ
ਅਣਬੋਲੇ ਹਰਫਾਂ ਦਾ ਚਾਨਣ
ਅਣਛੋਹੇ ਲਫਜ਼ਾਂ ਦੀ ਧੁੱਪ ਸੀ
ਲੰਮੀ ਚੁੱਪ ਦੇ ਚਾਰ ਚੁਫੇਰੇ
ਹਨੇਰਾ ਘੁੱਪ ਸੀ
ਫੇਰ ਉਹ ਚੁੱਪ ਦੀਆਂ
ਹੱਦਾਂ ਟੱਪ ਕੇ
ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਲੰਘ ਚਲਿਆ ਸੀ
ਮੈਂ ਵੀ ਉਹਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਕਹਿੰਦੀ
ਆ ਦੋਵੇਂ
ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਟੁਰ ਚੱਲੀਏ
ਰਲ ਮਿਲ ਦੁੱਖ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰੀਏ
ਹਰਫਾਂ ਅੰਦਰ ਦਿਲ ਦਾ ਘਰ ਬਣਾਈਏ
ਵਿਛੜਿਆ ਰੋਗ ਜਗਾਈਏ
ਰੌਲਾ ਪਾਈਏ।

ਮੈਂ ਇੰਝ ਕਿਉਂ ਆਂ

ਕੱਲੀ ਬਹਿ ਕੇ ਸੋਚਾਂ

ਵਰਕਿਆਂ ਉਤੇ ਕਾਲੇ ਹਰਫ ਖਿਲਾਰਾਂ
 ਧੁੱਪ ਦੀ ਉਂਗਲੀ ਫੜ ਕੇ
 ਅਣਡਿੱਠੇ ਰਾਹ ਦੇ ਪੰਧ ਉਸਾਰਾਂ
 ਅਣਹੋਈਆਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਵਾਂ
 ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਘਬਰਾਵਾਂ
 ਪਿਛਲੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਦੇ ਫਾਲਨਾਮੇ ਵਿਚੋਂ
 ਕੁੰਡਲੀ
 ਸੁੱਤੇ ਲੇਖ ਨਿਤਾਰਾਂ
 ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲੱਭਾਂ
 ਰੱਬ ਦੇ ਭੇਤ ਪੁਕਾਰਾਂ

ਗੈਬ ਕੀ ਬਾਤ/ਜਨਮ

ਇਸਮੇ ਮਾਰਫਤ

ਦਿਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸਮ ਤੇਰੇ ਦੀ
 ਤਸਬੀ (ਤਸਬੀਹ) ਰੱਖੀ ਏ
 ਪੜ੍ਹਦੇ ਜਾਈਏ
 ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਚੱਲੀਏ
 ਢੂੰਡੀਏ ਭਾਲੀਏ
 ਲੱਭ ਕੇ ਫੇਰ ਗੁਆਈਏ।

ਨਾਮ
 ਸਿਮਰਨ

ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ

ਸਵੇਰ ਦੀ ਤਰੇਲ ਦਾ ਹਾਸਾ
 ਤੇ ਸਰਘੀ ਦੇ ਤਾਰੇ ਦੇ ਵੈਣ
 ਜੀਵਨ ਦੀ ਕੌੜੀ ਖੁਸ਼ੀ
 ਤੇ ਮਰਨ ਦਾ ਸੱਚਾ ਦੁੱਖ
 ਕੌਣ ਤੱਕੇ
 ਉਹ ਜਿਹੜਾ
 ਰਾਤੀਂ ਤਾਰੇ ਗਿਣ ਗਿਣ
 ਪੱਤਣਾਂ ਉਤੇ ਬੇੜੀ ਡੋਬਦਾ ਹੈ
 ਯਾ ਉਹ ਜਿਹੜਾ
 ਕੰਢੇ ਉਤੇ ਖਲੋ ਕੇ
 ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਦਾ ਏ
 ਪਾਣੀ ਜਿਹਦਾ ਕੋਈ ਨੱਕ ਨਮੂਨਾ ਨਈਂ

ਕੋਈ ਥਾਂ ਟਿਕਾਣਾ ਨਈਂ
 ਪਾਣੀ ਜਿਹੜਾ
 ਮੌਤ ਵੀ ਏ ਤੇ ਹਿਯਾਤੀ ਵੀ ਏ
 ਘੁੰਮਣ ਵੀ ਏ ਤੇ ਘੋਰ ਵੀ
 ਬੇੜੀ ਵੀ ਏ ਤੇ ਮਲਾਹ ਵੀ
 ਪੱਤਣ ਵੀ ਏ ਤੇ ਕੰਢਾ ਵੀ
 ਪਾਣੀ ਜਿਹਦੀ ਰਮਜ ਅੱਜ ਤੱਕ
 ਕਿਸੇ ਨਾ ਜਾਣੀ
 ਨਾ ਕਿਸੇ ਬੁੱਢੇ ਮਲਾਹ
 ਨਾ ਬੇੜੀ
 ਨਾ ਈ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕਾਹਲ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਏ
 ਤੇ ਲੱਥਣ ਦੀ ਭੀੜ ਵੀ
 ਜਿਹੜੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਕੱਪਰ
 ਤੇ ਬੇੜੀ ਨੂੰ ਖੋਭਾ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ
 ਤੇ ਫੇਰ ਪਾਣੀ ਦਾ ਦੁੱਖ ਕੌਣ ਤੱਕੇ।

ਜਿੰਦਗੀ

ਹੜ

ਕੀ ਜਾਣੀਏ

ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਕੀ ਜਾਣੀਏ
 ਕਿਵੇਂ ਕਾਲ ਕੁਲੇਖਾਂ ਲੱਗੀਆਂ
 ਕਿਸਮਤ
 ਕਿਵੇਂ ਮੰਦੇ ਹੋ ਗਏ ਵਿਹੜੇ
 ਕਿਵੇਂ ਰੁੱਤ ਨੇ ਰਾਤਾਂ ਮੱਲੀਆਂ
 ਕਿਵੇਂ ਸੌਣ ਮਨਾਏ ਅੱਖ ਨੇ
 ਕਿਵੇਂ ਚੱਲੀਆਂ ਸੂਲਾਂ ਭਰੀਆਂ
 ਕੀ ਰਾਤ ਦਾ ਜਾਗਣ ਹੁੰਦਾ
 ਕਿਵੇਂ ਅੱਖੀਆਂ ਰਾਹ ਵਿਚ ਧਰੀਆਂ
 ਕਿਵੇਂ ਮੁੜਿਆ ਕੋਈ ਤੌੜੋਂ
 ਕਿਵੇਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਬਾਜੀਆਂ ਹਰੀਆਂ
 ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਕੀ ਜਾਣੀਏ
 ਕੀ ਖੋਟੀਆਂ ਤੇ ਕੀ ਖਰੀਆਂ।

ਮਾੜੀ

ਅਖੀਰ

ਸੁੱਤੇ ਰੱਬ ਦੇ ਹੱਥ ਫੜਾਏ ਕੱਚੇ ਪੱਕੇ ਖ਼ਾਬ

ਕੁਝ ਖਾਬ ਤੱਕਾਂ
ਕੁਝ ਅਜਲਾਂ ਦੇ ਖੂਹ ਵਿੱਚ
ਜਾ ਸੁੱਟਾਂ
ਕੁਝ ਖਾਬ
ਦਿਲ ਦੀ ਚੁੰਨੀ ਬੰਨ੍ਹਾਂ
ਕੁਝ
ਰੱਬ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਆਵਾਂ।

ਆਦਿ

ਮੈਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਨਾ ਜਾਏ

ਨੀ ਮਾਏ ਮੈਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਨਾ ਜਾਏ
ਚਾਰੇ ਬੰਨੇ ਬੁਰਜ ਉਚੇਰੇ
ਵਾ ਕਿਤੋਂ ਨਾ ਆਏ
ਕੋਈ ਮੇਰੀ ਗਲ ਨਾ ਸਮਝੇ
ਕੋਈ ਨਾ ਮੈਨੂੰ ਪਾਏ
ਨੀ ਮਾਏ ਮੈਂ ਤਾਂ ਉੱਚੀਆਂ ਛਾਲਾਂ ਮਾਰਾਂ
ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਹਨੇਰੀਆਂ ਵਿਛੀਆਂ
ਕਿੱਥੇ ਕਦਮ ਪਸਾਰਾਂ
ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਵਗਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ
ਰੱਤਾਂ ਭਰੀਆਂ ਨਹਿਰਾਂ
ਨੀ ਮਾਏ ਮੈਂ ਤਾਂ ਅਚਨਚੇਤ ਲਾਈਆਂ
ਅੰਸੀਆਂ ਉਘੜੀਆਂ ਮੁੜ ਨਾ ਜੜੀਆਂ
ਰਾਤ ਦੀਆਂ ਅਸ਼ਨਾਈਆਂ
ਜਿੰਦ ਨੂੰ ਡਾਢਾ ਔਖਾ ਕਰਦੀਆਂ
ਨੈਣਾਂ ਦੀਆਂ ਕਮਾਈਆਂ
ਨੀ ਮਾਏ ਮੈਂ ਤਾਂ ਹੌਉਕਿਆਂ ਡੋਲ ਭਰਾਂ
ਜਿਹਨੂੰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਲੋਕੀਂ ਨੱਸਦੇ
ਉਹਈ ਕੰਮ ਕਰਾਂ
ਹਿਜਰ ਦੀ ਖਾਰੀ ਸਿਰ ਤੇ ਚਾਵਾਂ
ਪੈਂਡਾ ਮੂਲ ਭਰਾਂ
ਜਿਹੜਾ ਰਾਹ ਕੁਰਾਹ ਸੱਦੀਦਾਂ
ਉਥੇ ਕਦਮ ਧਰਾਂ।

ਵਾਕਫੀਅਤ

ਟੋਕਰੀ

ਰੱਬ ਵਾਲਾ ਮੁਹੱਲਾ

ਵਸੋ ਵੇ ਰੱਬ ਵਾਲਾ ਮੁਹੱਲਾ
ਜਿੱਥੇ ਆਪ ਉਹ ਰਹਿੰਦਾ ਏ
ਘਰ ਅੱਗੇ ਨਾਵਾਂ ਨਾ ਤਖਤੀ
ਨਾ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਿਸ਼ਾਨੀ
ਲੱਭੀਏ ਤੇ ਹੁਣ ਲੱਭੀਏ ਕਿੱਥੋਂ
ਅੱਖਾਂ ਅੱਗੇ ਪਾਣੀ ਏ
ਰੱਬ ਸਾਡਿਆ ਬੇਖਬਰਿਆਂ ਮੀਤਾ
ਦੱਸ ਕਿਉਂ ਐਡਾ ਜੋਰ ਚਾ ਕੀਤਾ
ਨਾਲੇ ਆਪੇ ਕੁੰਢੀਆਂ ਪਾਈਆਂ
ਨਾਲੇ ਆਪੇ ਉਹਲਾ ਕੀਤਾ
ਮਾਰ ਕੇ ਚਾਰੇ ਬੰਨੇ ਸਾਡੇ
ਵਿਚ ਪਿੰਜਰੇ ਦੇ ਕੈਦੀ ਕੀਤਾ

ਦੱਸੋ ਵੇ ਰੱਬ ਵਾਲਾ ਮੁਹੱਲਾ
ਜਿੱਥੇ ਆਪ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਏ
ਪਤਾ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਢੂੰਡਣ ਭਾਲਣ
ਵੇਖਣ ਚਾਖਣ ਗਲੀਆਂ ਬੰਨੇ
ਜਿਹੜਾ ਮੂਲ ਮੁਹੱਲਾ ਹੋਵੇ
ਪਤਾ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਉਸ ਦੇ ਕਿੰਨੇ
ਮੈਂ ਤਾਂ ਡਾਢੀ ਝੱਲੀ ਹੋਵਾਂ
ਰੇਤਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਕਣਕਾਂ ਬੀਜਾਂ
ਨਫਸ ਦਾ ਪਾਣੀ ਰੱਜ ਰੱਜ ਦੇਵਾਂ
ਫਸਲ ਦੀਆਂ ਤਾਂਘਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਵਾਂ
ਬੰਨੇ ਉਤੇ ਬਾਂਹ ਧਰ ਸੌਵਾਂ
ਉਸ ਮਾਹੀ ਨੂੰ ਬੈਠੀ ਲੋੜਾਂ
ਜਿਹਣੀਆਂ ਹਰਦਮ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਥੋੜਾਂ

ਹਾਉਮੈਂ

ਬੰਦੀ ਤੁਹਾਡੀ ਕਾਲੜੀ

ਮੇਰੇ ਨੱਬੀਏ ਮੁਸਤਫਾ
ਮੁਹੰਮਦ
ਆਖੇ ਮੇਰੀ ਤਕਦੀਰ ਨੂੰ

ਰਸੂਲ/ਪੈਗੰਬਰ, ਹਜਰਤ

ਬੰਦੀ ਮੇਰੀ ਦਿਲਗੀਰ ਏ
ਦੁੱਖਾਂ ਦੀ ਉਹਨੂੰ ਭੀੜ ਏ
ਸਾਬਤ ਸਬੂਤੀ ਨਾ ਕਹੋ
ਅੰਦਰੋਂ ਇਹ ਲੀਰੋ ਲੀਰ ਏ

ਉਦਾਸ

ਸਰਕਾਰ ਇਹੋ ਅਰਜ ਏ
ਹੁਣ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ ਗਰਜ ਏ
ਜਿੰਦੜੀ ਨਿਮਾਣੀ ਰੁਲ ਗਈ
ਹੁਣ ਤੇ ਹਿਯਾਤੀ ਕਰਜ ਏ

ਸਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣਾ
ਉਹਲਾ ਨਾ ਮੇਰਾ ਲਾਵਣਾ
ਬੰਦੀ ਤੁਹਾਡੀ ਕਾਲੜੀ
ਐਬਾਂ 'ਤੇ ਪਰਦਾ ਪਾਉ ਨਾ
ਸੂਲਾਂ ਲਗਾਈ ਚੌਕੜੀ
ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੜੀ ਔਖੜੀ
ਬਾਂਹ ਫੜ ਲਉ ਤੇ ਸੌਖੜੀ
ਮੈਂ ਔਖੜੀ ਮੈਂ ਔਖੜੀ।

ਅਸਾਂ ਰੱਜ ਕੇ ਪਰਮ ਕਮਾਉਣਾ

ਬਹੁਤ

ਅੱਜ ਜੁਲਮ ਦੀ ਡੋਲੀ ਉੱਠੀ ਏ
ਤੈਥੋਂ ਹੀਰ ਪਰਮ ਦੀ ਖੁੱਸੀ ਏ
ਨਾ ਜਾ ਕੇ ਕੰਨ ਪੜ੍ਹਵਾ
ਵੇ ਜੋਗੀਆ
ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਭੁਲੇਖਾ ਪਾ
ਇੱਥੇ ਚੀਕਾਂ ਪਾਟੇ ਕੱਪੜੇ
ਕੁਝ ਧੂੜ ਤੇ ਕੁਝ ਧੱਪੜੇ
ਇੱਥੇ ਰੋਗ ਅਸਾਂ ਨੇ ਭੋਗਣੇ
ਕੁਝ ਪਾਣੇ ਨੇ ਕੁਝ ਧੋਣੇ ਨੇ
ਹੁਣ ਹੀਰ ਦੁੱਖਾਂ ਦੀ ਗਾ
ਤੈਥੋਂ ਤਖਤ ਹਜ਼ਾਰਾ ਖੁੱਸਿਆ
ਸੁੱਖ ਚੈਨ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਰੁੱਸਿਆ
ਤੂੰ ਕੱਲ੍ਹਾ ਜਾਂਦਾ ਦਿੱਸਿਆ
ਦਿਲ ਦੁਖਿਆ ਡਾਢਾ ਦੁਖਿਆ

ਜਾਹ ਯਾਰ ਦੀ ਖਬਰ ਲਿਆ

ਹੁਣ ਸੜਕਾਂ ਗੌਰ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨ ਨੇ
ਦਿਲ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਸਮਾਨ ਨੇ
ਜਿਹੜੇ ਟੁਰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਦਿਸਦੇ
ਫਾਹ ਲੈ ਕੇ ਜਿਉਂਦੇ ਜਾਨ ਨੇ
ਜਾਹ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਕੋਲ ਜਾਹ
ਇਹ ਗਲ ਜਾ ਕੇ ਸਮਝਾ

ਕਬਰ

ਹੁਣ ਹੀਰ ਦਾ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ਾਹ ਜੀ
ਇਹ ਲੱਗੀ ਏ ਹੁਣ ਭਾਹ ਜੀ
ਇੱਥੇ ਮੌਤ ਦੇ ਖੇੜੇ ਨੱਚਦੇ
ਸੁਹਰੇ
ਤੇ ਨਿੱਤ ਨੇ ਰਾਂਝੇ ਮਰਦੇ
ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਵਿਛੇ ਸਿਹਰੇ
ਤੇ ਸੁਹੇ ਸਾਲੂ ਸੜਦੇ
ਇੱਥੇ ਅਣਡਿੱਠੀਆਂ ਅਣਭਾਲੀਆਂ
ਨਿੱਤ ਰੋਜ਼ ਨੇ ਮੌਤਾਂ ਜਾਲੀਆਂ
ਇੱਥੇ ਰੋਜ਼ ਹਨੁਰੇ ਜੰਮਦੇ
ਚੰਨ ਲੁਕਦੇ ਛੁਪਦੇ ਕੰਬਦੇ
ਇੱਥੇ ਰੋਜ਼ ਹਨੁਰੀ ਜੁਲਮ ਦੀ
ਕੁਝ ਵਸ ਨਾ ਚੱਲੇ ਕਲਮ ਦੀ

ਅੱਗ

ਹੀਰ ਦੇ

ਚੁੰਨੀ

ਇੱਥੇ ਰੋਜ਼ ਕਰਮ ਅਜਮਾਂਦੇ
ਦੁਖੀ ਤਾਰੇ ਤੇ ਚੰਨ ਮਾਂਦੇ
ਇੱਥੇ ਨਿੱਤ ਨੇ ਜੰਝਾਂ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ
ਫਾਹ ਲੈ ਕੇ ਹੀਰਾਂ ਮਰਦੀਆਂ
ਇੱਥੇ ਰੋਜ਼ ਨੇ ਵਾਜੇ ਵੱਜਦੇ
ਮਿਰਜੇ ਘੋੜੀ 'ਤੇ ਗੱਜਦੇ

ਬਿਮਾਰ

ਕਬਰਾਂ ਆਈ ਬਹਾਰ ਏ
ਸਿਰ ਸਾਡੇ ਆਈ ਵਾਰ ਏ
ਕੋਈ ਪਹਿਲੋਂ ਤੇ ਕੋਈ ਪਿੱਛੋਂ
ਸਿਰ ਚੜ੍ਹਦੀ ਆਂਦੀ ਧਾੜ ਏ

ਵਾਰੀ

ਹੁਣ ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਸੁਣ ਲਉ
 ਪੋਣਾ ਰੱਖ ਕੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪੁਣ ਲਉ
 ਹੁਣ ਚੱਕੋ ਕਲਮ ਤਲਵਾਰ ਨੂੰ
 ਇਹ ਦੁੱਖ ਦੇ ਡਾਢੇ ਭਾਰ ਨੂੰ
 ਹੁਣ ਰਾਝਾ ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ ਲਿਖੋ
 ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵੱਲ ਤੱਕੋ
 ਹਰ ਬੁਹ ਮਾਰੇ ਝਾਤਾਂ
 ਕੰਧਾਂ ਰੋਂਦੀਆਂ ਤੇ ਕਰਲਾਉਂਦੀਆਂ
 ਇੱਥੇ ਹੀਰਾਂ ਉਜੜੀ ਸੇਜ ਵੇ
 ਕੋਈ ਰਾਝੇ ਦੋਵੇ ਭੇਜ ਵੇ

ਕੋਈ ਦੁੱਖ ਦੀ ਵਾਰ ਵੀ ਝੱਲੇ
 ਕੋਈ ਜੁਲਮ ਨੂੰ ਲਾਵੇ ਥੱਲੇ

ਕੋਈ ਦੁੱਖ ਦਾ ਦਰਦੀ ਲੱਭਿਆ
 ਕੋਈ ਗੱਲ ਅੰਦਰ ਦੀ ਦੱਸਿਉ
 ਕੁਝ ਅਗਲੀਆਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਫੋਲਿਉ
 ਤੇ ਗੱਲ ਕੰਡਿਆਂ 'ਤੇ ਤੋਲਿਉ
 ਹੁਣ ਬਣੋਂ ਤੁਸੀਂ ਸਰਾਫ ਜੀ
 ਸੁਨਿਆਰਾ
 ਇਹ ਸੋਨਾ ਕਰਨਾ ਸਾਫ ਜੀ
 ਗਲ ਪਰਮ ਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਆਖਰੀ
 ਅਸਾਂ ਦਿਲ ਦੀ ਕਰਨੀ ਚਾਕਰੀ
 ਅਸੀਂ ਰੱਜ ਕੇ ਪਰਮ ਕਮਾਉਣਾ
 ਸਾਨੂੰ ਰਾਝਾ ਜੋਗੀ ਭਾਉਣਾ।

ਵੱਡਾ

ਵੇ ਪਾਂਧੀਆ

ਵੇ ਪਾਂਧੀਆ
 ਕਰ ਪੰਧ ਨਬੇੜੇ ਪਾਂਧੀਆ
 ਨਿੱਤ ਰੋਜ ਭੁਲੇਖੇ ਪਾਂਦਿਆ
 ਨਵੇਂ ਰਾਹ ਤੇ ਸਫਰ ਕਮਾਦਿਆ
 ਕੈਂ ਭਾਰ ਪੈਂਡੇ ਦੇ ਚਾਂਦਿਆ
 ਕਰ ਅੱਗੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ
 ਨਾ ਕਰ ਪੈਂਡੇ ਦਾ ਮਾਨ

ਕਈ

ਇਹ ਰਾਜ ਸਿਜਾਜ਼ ਨਾ ਰਹਿਣਾ
ਕਈ ਆਏ ਤੇ ਕਈ ਜਾਣ।

ਸੁਭਾਅ

ਨੀਲੇ ਤਨ ਨੂੰ ਸਾਵਾ ਰੰਗੇ

ਆਪ ਸੁੱਖ ਦਾ ਮਣਕਾ ਲੱਭੇ
ਆਪੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਜਹਿਰ ਪਵਾਵੇ
ਨੀਲੇ ਤਨ ਨੂੰ ਸਾਵਾ ਰੰਗੇ
ਸਾਵਾ ਨੀਲ ਕਰਾਵੇ
ਮੈਥੋਂ ਆਪਣਾ ਆਪ ਲੁਕਾਵੇ

ਹਰਾ

ਭੁੱਲ ਚੁੱਕ ਉਤੇ ਹੱਸਦਾ ਜਾਵੇ
ਪੜ੍ਹਾਂ ਸਬਕ ਤੇ ਆਣ ਭੁਲਾਵੇ
ਰਾਤੀਂ ਸਵਾਂ ਤੇ ਆਣ ਡਰਾਵੇ
ਦਿੰਹੁ ਵੇਲ ਨਾ ਝਾਤੀ ਪਾਵੇ।

ਦਿਨ

ਪਛਾਣ

ਮੈਂ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੀ ਓਸ ਜਮਾਤ ਵਿਚੋਂ ਆਂ
ਜਿਸ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਕਿਸੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ
ਮੇਰਾ ਨਾਂ

ਗਿਣਤੀ

ਮੇਰਿਆਂ ਹੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਲੀਕਾਂ ਵਿਚ ਵੀ
ਮੈਨੂੰ ਨਈਂ ਦਿਸਦਾ

ਤੇ ਜਮੀਂ ਦੀਆਂ ਝੀਬਾਂ ਵਿਚ ਵੀ
ਇਹਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ

ਜਮੀਨ

ਅਸਮਾਨ ਤੇ ਉਂਝ ਵੀ ਡਾਢਾ ਦੂਰ ਏ
ਰੱਬਾ! ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਨਾਵਾਂ

ਕਿੱਥੇ ਲਿਖਾਂ?

ਕਿਹੜੀ ਤਕਦੀਰ ਦਿਆਂ ਵਰਕਿਆਂ ਉਤੇ
ਤੇ ਹਵਾ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਕੰਧ ਉਤੇ ਖੱਟਾਂ

ਲੀਕਾਂ

ਮਾਰਨਾ

ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲੀਕਾਂ

ਕਿਹੜੇ ਦਿਲ ਦੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਿਚੋਂ

ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਵੇਖਾਂ
 ਜਿਹੜਾ ਬੇਸ਼ਨਾਖਤੀ ਦੀ ਪੂੜ ਵਿੱਚ
 ਉਡਿਆ-ਪੁੱਡਿਆ
 ਖਿਲਰਿਆ-ਪੁਲਰਿਆ
 ਵੇਲੇ ਦੇ ਬੂਹੇ ਅੱਗੇ
 ਲੱਗੀ ਰੂੜੀ ਵਾਂਗੂੰ
 ਨਿਮਾਣਾ ਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਏ
 ਰੱਬਾ ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਦੀ ਰਾਤ ਕਿੱਥੇ ਏ?
 ਤੇ ਮੇਰੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਦੋਹ ਦਾ
 ਚੁਬਾਰਾ ਕਿੱਥੇ ਏ?
 ਜਿੱਥੇ ਮੇਰੇ ਆਪਣੇ ਸਾਹ
 ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਰੱਖੇ ਨੇ।

ਦਿਨ

ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਸੂਰਜ ਮਰਿਆ

ਕੁਝ ਮੈਂ ਭੁੱਲੀ ਕੁਝ ਤੂੰ ਭੁੱਲਿਆ
 ਤੇ ਇੰਝ ਦਿਲਾਂ ਦਾ ਬੂਹਾ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ
 ਸੂਰਜ ਅੰਦਰ ਝਾਤੀ ਪਾਈ
 ਸਾਰਾ ਚਾਨਣ ਵਿਹੜੇ ਢਲਿਆ
 ਅੱਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨੀਂਦਰ ਉਘੜੀ
 ਖਾਬਾਂ ਵਾਲਾ ਮੌਸਮ ਟਲਿਆ
 ਬੀਨ ਵਜਾ ਕੇ ਸੱਪ ਬੁਲਾਇਆ
 ਜੋਗੀ ਬੂਹੇ ਅੱਗੋਂ ਮੁੜਿਆ
 ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅੰਦਰ ਚੁੱਪ ਦਾ ਹੋਕਾ
 ਜੰਗਲਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਰੋਲਾ ਭਰਿਆ
 ਰਾਤਾਂ ਜੱਗ ਵਿੱਚ ਹਸਰ ਉਠਾਇਆ
 ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਸੂਰਜ ਮਰਿਆ।

ਕਿਆਮਤ/ਪਰਲੋ

ਕਹਾਣੀ ਵਰਗੇ ਲੋਕ

ਬਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਵਣ ਆਈਆਂ
 ਰੰਨਾਂ ਵਸਤੀ ਲੋਕ ਦੀਆਂ
 ਚਾਨਣ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਵਣ ਵਾਲੇ

ਬਸਤੀ

ਤਾਰੇ ਤੋੜ ਲਿਆਵਣ ਵਾਲੇ
 ਘਰ ਵਿੱਚ ਡੀਵਾ ਬਾਲਣ ਵਾਲੇ
 ਡੀਵੇ ਦੀ ਲੱਜ ਪਾਲਣ ਵਾਲੇ
 ਦੁੱਖ ਸੀਨੇ ਤੇ ਜਾਲਣ ਵਾਲੇ
 ਸੂਰਜ ਵਿਹੜੇ ਢਾਲਣ ਵਾਲੇ
 ਲੋਕੀ ਗੱਲ ਕਿਤਾਬੀ ਨੇ।

ਦੀਵਾ

ਝੱਲਣਾ

ਮੇਰੀ ਨੱਥਲੀ ਚਾਰ ਦਿਹਾੜੇ

ਮੇਰੀ ਡੋਲੀ ਬਿਨ ਕੁਹਾਰਾਂ
 ਵੇ ਬਾਬਲ ਨਾ ਮੋੜ ਮੁਹਾਰਾਂ
 ਮੇਰੀ ਅੱਖ ਦਾ ਕੱਜਲ ਸੜਦਾ

ਹਾਰ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਮਰਦਾ
 ਮੇਰੀ ਨੱਥਲੀ ਚਾਰ ਦਿਹਾੜੇ
 ਹਾਏ ਕਿੱਡੇ ਦੂਰ ਪਸਾਰੇ
 ਸੁਰਖੀ ਮੇਰੀ ਮਿਟਦੀ ਜਾਵੇ
 ਕੌਣ ਇੱਥੋਂ ਹੁਣ ਕੱਢਣ ਆਵੇ
 ਮੇਰਾ ਟਿੱਕਾ ਮੇਰਾ ਗਾਨਾ
 ਉਹਦੀਆਂ ਅੰਤ ਨੇ ਉੱਚੀਆਂ ਸ਼ਾਨਾਂ
 ਵੇ ਬਾਬਲ ਮੈਂ ਜੰਮਦੀਉਂ ਮਰਦੀ
 ਨਾ ਤੁੱਧ ਤਕਦੀ ਨਾ ਤੁੱਧ ਹਰਦੀ
 ਵੇ ਬਾਬਲ ਮੇਰੇ ਰੋਗ ਅਨੋਖੇ
 ਲੰਮੇ ਪੰਧ ਤੇ ਪੈਂਡੇ ਅੰਖੇ
 ਵੇ ਬਾਬਲ ਮੈਨੂੰ 'ਵਾਜ ਨਾ ਦੇਵੀਂ
 ਨਾ ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਚੁੰਨੀ ਭੇਵੀਂ
 ਮੈਂ ਤਾਂ ਬਾਬਲ ਮੂਲ ਪਰਾਈ
 ਕਿਸੇ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਆਣ ਵਧਾਈ
 ਬਾਬਲ ਮੈਂ ਹਾਂ ਕੱਲਮ ਕੱਲੀ
 ਅਕਲਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਝੱਲੀ
 ਮੈਨੂੰ ਦੇਵੇ ਕੌਣ ਤਸੱਲੀ
 ਹੁਣ ਮੈਂ ਕਿਸ ਦਾ ਰਾਹ ਮੱਲ ਖਲੀ।

ਭਿਉਣੀ

ਕਦੀ ਨਾ ਹੱਸਦੀ ਰੋਵਾਂ ਮੈਂ

ਉਹ ਧਰਤੀ ਦੇ ਅਸਰਾਰਾਂ ਵਿੱਚ
 ਉਹ ਕੱਲਾ ਲੱਖ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚ
 ਉਹ ਚੰਨ ਤੇ ਤਾਰਿਆਂ ਦਾ
 ਉਹ ਪਰਦਾ ਉਹਲਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ
 ਉਹ ਦਰਿਆ ਕੰਢੇ ਰਹਿੰਦਾ ਵੇ
 ਉਹ ਪਾਣੀ ਅੰਦਰ ਹੋਂਦਾ ਏ
 ਸਭ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਬਹਾਰਾਂ ਨੇ
 ਉਹਦੇ ਰੰਗ ਤੇ ਰੂਪ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨੇ
 ਉਹਦੇ ਨਾਂ ਦੇ ਹੇਠ ਖਲੋਵਾਂ ਮੈਂ
 ਉਹਦੀ ਚਾਦਰ ਤਾਣਕੇ ਸੌਵਾਂ ਮੈਂ
 ਜੇ ਉਹ ਆਵੇ ਮੇਰੇ ਸੁਪਨੇ ਵਿੱਚ
 ਫੇਰ ਕਦੀ ਨਾ ਹਸਦੀ ਰੋਵਾਂ ਮੈਂ

ਰਹੱਸ

ਨਿੱਕੀ ਭੰਬੀਰੀ ਦਾ ਘਰ

ਇਕ ਬੂਟਾ ਸੀ ਹਰਿਆ ਅੰਬ ਵਾਲਾ
 ਉਸ ਬੂਟੇ ਦੇ ਚਾਰ ਚੁਫੇਰੇ
 ਫਿਰਦੇ ਸੱਭੇ ਮੌਸਮ ਖਿਆਲ ਬਹਾਰ ਵਾਲੇ
 ਇਕ ਵੇਲ ਅੰਗੂਰ ਦੀ ਖੱਟ-ਮਿੱਠੀ
 ਪਾ ਕੇ ਸਬਜ਼ ਪੁਸ਼ਾਕ ਜਮਾਲ ਵਾਲੀ
 ਸੱਚੇ ਹਿਜਰ ਤੇ ਸੂਹੇ ਵਸਾਲ ਵਾਲੀ
 ਵਧਕੇ ਆਈ ਉਡੀਕ ਆਸ ਵਾਂਗੂੰ
 ਉਹਨੇ ਤੱਕਿਆ ਅੰਬ ਦੇ ਬੂਰ ਵੱਲੇ
 ਤੇ ਬੂਟਾ ਹੱਸਿਆ ਰੋਇਆ ਯਾ ਚੁੱਪ ਰਿਹਾ
 ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਈਂ ਮੌਸਮ ਕੁਝ ਲਿਖਦਾ
 ਬਸ ਇਹੋ ਈ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਮੌਸਮਾਂ ਨੇ
 ਕਿਤੇ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਇਕ ਤੜਾਕ ਹੋਈ
 ਕੋਈ ਗੁੱਛਾ ਅੱਥਰੂ ਵਾਂਗ ਡਿੱਗਿਆ
 ਹਿਕ ਨਿੱਕੀ ਭੰਬੀਰੀ ਦਾ ਘਰ ਟੁੱਟਿਆ।

ਹੁਸਨ

ਇਕ

ਦੁਖੀਆ ਵੇ

ਦੁਖੀਆ ਵੇ
ਮੈਂ ਵੀ ਦੁਖਿਆਰੀ
ਮੈਂ ਵੀ ਦੁੱਖਾਂ ਜਿੰਦ ਹੰਡਾਈ
ਬਾਲ ਚੁਆਤੀ ਹਿਜਰਾਂ ਵਾਲੀ
ਵਿਚ ਕਲੇਜੇ ਲਾਈ

ਦੁਖੀਆ ਵੇ
ਮੈਂ ਵੀ ਦੁਖਿਆਰੀ
ਆਪਣੇ ਦੁੱਖ ਨਾ ਫੋਲ
ਜਿੰਦ ਤਮਾਸ਼ੇ ਨਾ ਪਾ ਆਪਣੀ
ਨਾ ਤੂੰ ਹੰਝੂ ਫੋਲ
ਬਹਿ ਜਾ ਬੇਖਬਰੀ ਦੀ ਛਾਂਵੇਂ
ਕੁਝ ਨਾ ਮੂੰਹੋਂ ਬੋਲ

ਦੁਖੀਆਂ ਵੇ
ਮੈਂ ਵੀ ਦੁਖਿਆਰੀ
ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕਿੱਕਰ ਦੇ ਕੰਡੇ
ਕਦੀ ਨਾ ਕਿਸੇ ਪੁੱਛੇ ਸਾਥੋਂ
ਕਦੀ ਨਾ ਕਿਸੇ ਵੰਡੇ
ਆਪੇ ਚੁੱਭਦੇ ਆਪੇ ਝੜਦੇ
ਤਨ ਹੰਡਾਏ ਕੰਡੇ

ਦੁਖੀਆ ਵੇ
ਮੈਂ ਵੀ ਦੁਖਿਆਰੀ
ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਕਦੀ ਨਾ ਪੁੱਛੀਂ
ਨਾ ਕੁਝ ਆਪਣੀ ਦੱਸੀਂ ਮੈਨੂੰ
ਨਾ ਕੁਝ ਮੇਰੀ ਬੁੱਝੀਂ
ਪਾੜ ਕੇ ਵਰਕਾ ਵਸਲਾਂ ਵਾਲਾ
ਹਿਜਰ ਦਾ ਚਰਖਾ ਕੱਤੀਂ

ਦੁਖੀਆ ਵੇ
ਮੈਂ ਵੀ ਦੁਖਿਆਰੀ
ਨਈਂ ਦੁਨੀਆਂ ਫੁੱਲ-ਫਲਾੜੀ
ਤੱਤੀਆਂ ਰੇਤਾਂ ਫੱਕਦਿਆਂ ਇੱਥੇ
ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਗੁਜਾਰੀ
ਨਿਹੁੰ ਲਾ ਕੇ ਕਦੀ ਕੋਈ ਨਾ ਜਿੱਤਿਆ

ਤੂੰ ਜਿੱਤਿਆ ਮੈਂ ਹਾਰੀ
ਦੁਖੀਆ ਵੇ
ਮੈਂ ਵੀ ਦੁਖਿਆਰੀ
ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਪ੍ਰੀਤਾਂ ਵੱਢੇ
ਨਾ ਮੈਂ ਕਾਲ ਦੁਨੀ ਦੇ ਕੀਤੇ
ਨਾ ਮੈਂ ਸੂਤਰ ਕੱਤੇ
ਨਾ ਮੈਂ ਦੀਨ ਨੂੰ ਸਿਰ ਤੇ ਚਾਇਆ
ਨਾ ਮੈਂ ਭੋਛਣ ਸੱਤੇ

ਦੁਨੀਆ

ਲਿਬਾਸ

ਦੁਖੀਆ ਵੇ
ਮੈਂ ਵੀ ਦੁਖਿਆਰੀ
ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਤ ਨਾ ਲਾਵੀਂ
ਓਝੜ ਪੈਂਡਾ ਰਾਹ ਕਵੱਲਾ

ਨਾ ਤੂੰ ਠੁੱਡੇ ਖਾਵੀਂ
ਇਸ਼ਕ ਮੇਲੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਾ
ਆਪਣਾ ਆਪ ਗੁਆਵੀਂ

ਦੁਖਆ ਵੇ
ਮੈਂ ਵੀ ਦੁਖਿਆਰੀ
ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਫਲਾਹੀ ਹੁੰਦਾ
ਮੇਰੀ ਵਾਸੋਂ ਰੇਤਾਂ ਅੰਦਰ
ਜਿੱਥੇ ਧੁੱਪ ਤਮਾਸ਼ਾ ਹੁੰਦਾ
ਨਾ ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਫਲਦਾ
ਨਾ ਕੋਈ ਬਹਿ ਸਰਾਹਣੇ ਰੋਂਦਾ

ਦਰੱਖਤ ਦਾ ਨਾਂ
ਵਸਣਾ

ਉਥੇ ਇਸ਼ਕ ਉਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ

ਇਹ ਇਸ਼ਕ ਉਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ
ਉਹ ਖ਼ਾਬ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ
ਤੂੰ ਜਿਹੜੇ ਪਾਸੇ ਟੁਰਦੀ ਏਂ
ਉਹ ਪਾਸਾ ਤੇਰਾ ਪਾਸਾ ਨਹੀਂ
ਤੂੰ ਜਿਹੜੀ ਥਾਵੇਂ ਬੈਠੀ ਏਂ
ਉਹ ਥਾਂ ਤੇ ਮੂਲ ਪਰਾਈ ਏ
ਤੂੰ ਜਿਸ ਦੇ ਪਿਛੇ ਨੱਸਦੀ ਏਂ

ਜਿਹਨੂੰ ਜਾਗਦੀ ਅੱਖ ਨਾਲ ਤੱਕਦੀ ਏਂ
ਉਹ ਖਾਬ ਕਿਨਾਰਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ
ਜਿੱਥੇ ਹੀਰ ਸਿਆਲ ਦਾ ਮੇਲ ਹੋਵੇ
ਜਿੱਥੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਫੇਰ ਹੋਵੇ
ਹੰਝੂਆਂ ਦਾ ਘੁੰਮਣ ਘੇਰ ਹੋਵੇ
ਇੱਥੇ ਇਸ਼ਕ ਕਦੀ ਨਾ ਗੈਰ ਹੋਵੇ
ਉਸ ਵਸਲ ਦਾ ਕਾਰਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ

ਜਿੱਥੇ ਅੱਗ ਪਰਮ ਦੀ ਬਲਦੀ ਏ
ਜਿੰਦ ਨੂੰ ਫੱਟਾਂ 'ਤੇ ਮਲਦੀ ਏ
ਜਿੱਥੇ ਆਸ਼ਕ ਲੋਕ ਜਮੀਨੀ ਨੇ
ਜਿੱਥੇ ਬੇਦਿਲ ਅਰਸ਼ ਮਕੀਨੀ
ਜਿੱਥੇ ਲੋ ਦਾ ਦਾਰੂ ਪੀਣਾ ਏਂ
ਤੇ ਚਾਕ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਸੀਣਾ ਏਂ
ਉਥੇ ਯਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ
ਉਥੇ ਇਸ਼ਕ ਉਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

ਬਹੁਤ

ਵਾਸੀ

ਫੱਟ

ਹੁਣ ਤੇ ਬਾਜੀ ਹੱਥ ਅਸਾਡੇ

ਹੁਣ ਮਰਨਾ ਦਾ ਸਰਫਾ ਕਿਹੜਾ
ਆ ਜੀਵਨ ਦਾ ਕਿੱਸਾ ਛੋਹੀਏ
ਹੁਣ ਤੇ ਉਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਕਰੀਏ
ਜਿਹੜੀਆਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਨਈਂ ਕਰ ਸਕੇ
ਪੀਲੇ ਦਿੰਹ ਦੇ ਵਰਕੇ ਉਤੇ
ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੁਝ ਨਾਂ ਲਿਖ ਲਈਏ
ਬੋੜਾ ਸੌਂ ਕੇ ਜਾਗੀਏ
ਤੇ ਜਾਗ ਕੇ ਨੀਂਦਰ ਲਈਏ
ਕੁਝ ਕੁਝ ਸਾਉਣ ਮਨਾਈਏ
ਕੁਝ ਧੁੱਪ ਪੈਂਡੇ ਵਿਚ ਪਈਏ
ਡੀਵਾ ਬਾਲ ਕੇ ਹੀਰ ਨੂੰ ਪੜੀਏ
ਮੁੜ ਰਾਂਝਾ ਰਾਂਝਾ ਕਰੀਏ
ਹੁਣ ਤੇ ਰਲ ਰੋ ਧੋ ਲਈਏ
ਨਾਲੇ ਬਹਿ ਕੇ ਕੁਝ ਹੱਸ ਲਈਏ
ਹੁਣ ਤੇ ਬਾਜੀ ਹੱਥ ਅਸਾਡੇ

ਕੰਜੁਸੀ

ਦਿਨ

ਦੀਵਾ

ਆ ਜਿਉਣੇ ਨੂੰ ਮਿਹਣਾ ਕਹੀਏ।

ਕੁਝ ਕੀ ਏ ?

ਮੈਂ ਵੀ ਕੁਝ ਨਈਂ
ਤੂੰ ਵੀ ਕੁਝ ਨਈਂ
ਤੇ ਫੇਰ ?

ਨਾ ਈ ਬਹਿ ਕੇ ਰੁੰਨੀ

ਰੋਈ

ਨਾ ਮੈਂ ਲੁੱਕਣ ਮੀਟੀ ਖੇਡੀ
ਨਾ ਮੈਂ ਲਾਹੀ ਚੁੰਨੀ
ਨਾ ਮੈਂ ਖੇਡੀ ਨਾਲ ਸਹੇਲੀਆਂ
ਨਾ ਮੈਂ ਚਾੜੀ ਕੁੰਨੀ
ਨਾ ਮੈਂ ਫੁੱਲ ਗੁਲਾਬਾਂ ਪਾਏ
ਨਾ ਮੈਂ ਛੱਲੀ ਭੁੰਨੀ
ਨਾ ਮੈਂ ਇਸ਼ਕ ਸਕੂਲੇ ਬੈਠੀ
ਨਾ ਮੈਂ ਕੰਨੀ ਸੁੰਨੀ
ਨਾ ਮੈਂ ਹਿਜਰ ਵਿਛੋੜੀ
ਨਾ ਮੈਂ ਵਸਲਾਂ ਗੁੰਨੀ
ਨਾ ਮੈਂ ਉਹਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਹੱਸੀ
ਨਾ ਈ ਬਹਿ ਕੇ ਰੁੰਨੀ।

ਤੋੜੀ

ਗੁਣ

ਰੋਈ

ਪੁਤਲੀ, ਤਮਾਸ਼ਾ ਤੇ ਮਾਂ

ਤੂੰ ਕਿੱਥੇ ਏਂ
ਕੀ ਤਕਦਾ ਏਂ
ਉਤੇ ਬਹਿ ਕੇ
ਐਡਾ ਚੁੱਪ ਚੁਪੀਤਾ ਕਿਉਂ ਏ
ਇੱਥੇ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਜੁਲਮਾਂ ਤੋਂ
ਐਡਾ ਨਾਵਾਕਿਫ ਕਿਉਂ ਏ
ਨਿੱਤ ਦਿਹਾੜੇ ਮਾਸੂਮਾਂ ਦੇ ਕਤਲ 'ਤੇ
ਤੇਰੀ ਅੱਖ ਕਿਉਂ ਨਈਂ ਭਿੱਜਦੀ
ਕੀ ਤੈਨੂੰ ਰੋਣਾ ਨਈਂ ਆਉਂਦਾ

ਤੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ
 ਕੀ ਉਹ ਸਿਰਫ ਖਿਡਾਉਣੇ ਨੇ
 ਜਿਸ ਨਾਲ ਖੇਡਦਾ ਖੇਡਦਾ ਰੱਜ ਜਾਵੇਂ
 ਤੇ ਅੱਕ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੰਨ੍ਹ ਦੇਵੇਂ
 ਫੇਰ ਕੱਚ ਕਿਸੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਚੁੱਭੇ
 ਯਾ ਅੱਖ ਵਿੱਚ
 ਤੈਨੂੰ ਕੀ?
 ਤੂੰ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜਾਇਆ
 ਨਾ ਤੈਨੂੰ ਕੋਈ ਜੰਮਣ ਵਾਲਾ
 ਤੂੰ ਵੀ ਮਾਵਾਂ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਮੈਂ ਪੁੱਛਦੀ
 ਪਰ ਤੂੰ ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਏਂ
 ਤੂੰ ਸੱਤਰ ਮਾਵਾਂ ਵਰਗਾ ਏਂ
 ਫੇਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੁਲਮਾਂ ਉਤੇ

ਤੇਰੀ ਅੱਖ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਭਿੱਜਦੀ
 ਤੂੰ ਵੈਣ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ
 ਮਾਸੂਮਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਗੋਰ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ
 ਦਫਨਾਉਣ ਲਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਆਂਦਾ
 ਵੇ ਰੱਬਾ
 ਮੇਰਿਆ ਬੇਨਿਆਜਾ
 ਅਰਸ਼ਾਂ ਉਤੇ ਲੱਥ ਕੇ ਵੇਖ
 ਇਕ ਵਾਰੀ ਮਾਂ ਬਣ ਕੇ ਵੇਖ।

ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕਬਰ

ਬੇਪ੍ਰਵਾਹ

ਰੱਬ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮੀਤ ਬਣਾ

ਰੋਲਾ ਪਾ! ਰੋਲਾ ਪਾ ਕੇ ਖਲਕਤ ਸਾਰੀ ਕੋਲ ਬੁਲਾ
 ਖਲਕਤ ਨੂੰ ਨੈਣਾਂ ਦੇ ਬੂਹੇ ਖੋਲ੍ਹ ਬਿਠਾ!
 ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰ ਰੱਜ ਗੱਜ ਕੇ ਹਸਰ ਉਠਾ!
 ਤੇ ਸੁੱਤੇ ਰੱਬ ਨੂੰ ਵਲ ਜਗਾ!
 ਤੇ ਸੀਨੇ ਵਾਲੇ ਵੱਟ ਵਿਖਾ!
 ਉਹਨੂੰ ਆਪਣਾ ਰੋਗ ਬਤਾ!
 ਰੋਗ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਬ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮੀਤ ਬਣਾ!
 ਮੀਤ ਬਣਾ ਤੇ ਕੱਲੀ ਬਹਿ ਕੇ ਰੋਂਦੀ ਜਾਹ!

ਨੈਣ ਗੰਵਾਏ

ਅਸੀਂ ਜੰਮਦਿਆਂ ਨੈਣ ਗੰਵਾਏ ਰੋਗ ਕਮਾਏ
ਸਾਡਾ ਮੁੱਲ ਲਵਾਉ ਨਾ
ਅਸੀਂ ਰੋ ਰੋ ਹਾਲ ਵੰਜਾਏ ਦੁੱਖ ਵਧਾਏ
ਸਾਡੀ ਕਦਰ ਘਟਾਉ ਨਾ
ਅਸੀਂ ਰੁੱਠੜੇ ਯਾਰ ਮਨਾਏ ਭੇਸ ਵਟਾਏ
ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਪਰਨਾਉ ਨਾ
ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਉੱਠ ਕੇ ਆਏ ਮੀਂਹ ਵਸਾਏ
ਸਾਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਪਾਉ ਨਾ
ਅਸੀਂ ਸੇਜਾਂ ਫੁੱਲ ਵਿਛਾਏ ਬਾਗ ਲਗਾਏ
ਸਾਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਉ ਨਾ
ਅਸੀਂ ਸੁੱਤੇ ਵੱਖਤ ਜਗਾਏ ਸੀਸ ਨਿਵਾਏ
ਸਾਨੂੰ ਆਣ ਮਨਾਉ ਨਾ।

ਖਰਾਬ ਕੀਤੇ

ਭਾਗ

ਅਜਲਾਂ ਅੰਦਰ ਹੋਂਦੀ ਆਂ

ਦੁੱਖ ਦੇ ਹਾਰ ਪਰੋਂਦੀ ਆਂ
ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਚੰਬਾ ਲੋਂਦੀ ਆਂ
ਰੰਗ ਫਿਰਾਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਸ ਪੌਂਦੀ ਆਂ
ਉੱਚੀ ਲੰਮੀ ਰਾਤ ਦੀ ਬੁਰਜੀ
ਉਹਦੇ ਹੇਠ ਖਲੋਂਦੀ ਆਂ
ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਭੱਖੜਾ ਹਿਜਰ ਦਾ ਚੁੱਭਿਆ
ਉਸ ਦੀ ਪੀੜ ਪਰੋਂਦੀ ਆਂ
ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰੋਂ ਹੱਸਦੀ ਆਂ
ਪਰ ਬਾਹਰੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਰੋਂਦੀ ਆਂ
ਹੰਝੂਆਂ ਦੇ ਜ਼ਮਜ਼ਮ ਨਾਲ ਆਪਣੀ
ਬੀਬੀ
ਰੂਹ ਦੇ ਦਾਗ ਮੈਂ ਧੋਂਦੀ ਆਂ
ਵੇਲੇ ਦੇ ਹੱਥ ਗੱਲ ਨਾ ਮੇਰੀ
ਅਜਲਾਂ ਅੰਦਰ ਹੋਂਦੀ ਆਂ
ਦੁੱਖ ਤੇ ਸੁੱਖ ਦਾ ਭੇਸ ਵਟਾ ਕੇ
ਦਿਲ 'ਤੇ ਹੱਥ ਧਰ ਸੌਂਦੀ ਆਂ!!

ਫੁੱਲ
ਵਿਛੋੜਾ

ਹਜਰਤ ਇਸਮਾਈਲ ਦੀ ਵਾਲਦਾ
ਹਾਜਰਾ ਦਾ ਕੁੰਆਂ

ਅੱਲਾ ਹੂ

ਰੂਹ ਦੇ ਨਿੱਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਧਾਗਾ
ਝੁੱਟ ਨਾ ਮਾਰੀ ਉੱਡ ਵੇ ਕਾਗਾ
ਮੈਂ ਦਿਲੜੀ ਨੂੰ ਫੋਲਣ ਬੈਠੀ
ਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਵੱਤ ਤੋਲਣ ਬੈਠੀ
ਰੰਗ ਰੰਗੀਲਾ ਛੈਲ ਛਬੀਲਾ
ਪਰਮ ਪ੍ਰੀਤ ਦਾ ਇਕ ਕਬੀਲਾ
ਵੱਖ ਵੱਖ ਨਾ ਕੋਈ ਦਿਸੇ
ਇੱਥੇ ਸਾਰੇ ਨਿਕਮ ਨਿੱਕੇ
ਰੂਹ ਦਾ ਨਿੱਕਾ ਧੜ ਧੜ ਬੋਲੇ
ਦਿਲੜੀ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਵਲ ਵਲ ਤੋੜੇ
ਕੋਈ ਬੁਝਾਰਤ ਪਏ ਏ ਇੰਝਦੀ
ਜਿਹੜੀ ਤਨ ਮਨ ਰਜ ਰਜ ਪਿੰਝਦੀ
ਪੇੜਾ ਸਾਨੂੰ ਪਿੰਝਦਾ ਜਾਵੇ
ਅੱਲਾ ਹੂ ਭਈ ਅੱਲਾ ਹੂ।

ਫਿਰ

ਬਹੁਤ

ਦਬਾਦਬ

ਰੋਕ ਰੋਕ

ਕੀਕਰ

ਰਾਤ ਖਿਆਲ ਤੋਂ ਵੱਡੀ
ਨਿਬੜੇ ਕੀਕਰ
ਹਿਯਾਤੀ ਸਫਰ ਤੋਂ ਵੱਡੀ
ਬੀਤੇ ਕੀਕਰ
ਰੁੱਤ ਰੋਵਣ ਤੋਂ ਵੱਡੀ
ਗੁਜਰੇ ਕੀਕਰ
ਵਸ ਹਿਜਰ ਦੀ ਅੱਟੀ
ਕੱਤੀਏ ਕੀਕਰ
ਤੰਦ ਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਟੁੱਟੀ
ਜੋੜੀਏ ਕੀਕਰ
ਤਾਘ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜੱਗੀ
ਰੱਖੀਏ ਕੀਕਰ

ਅੱਖ ਬੁਝਾਰਤ ਬੁੱਝੀ

ਅੱਖ ਦਾ ਦਾਰੂ ਕੋਈ ਨਾ ਲੱਭੇ
 ਕੋਈ ਨਾ ਕੰਨ ਧਰੇ
 ਅੱਖ ਨਾਲ ਜਦ ਸਾਈਂ ਦੇ ਲੱਗੀ
 ਕਦੀ ਨਾ ਸੁੱਤੀ ਕਦੀ ਨਾ ਜੱਗੀ
 ਅੱਖ ਜਦ ਹਰਫ਼ ਪ੍ਰੀਤਾਂ ਲਾਏ
 ਆਪਣੇ ਗਲ ਨੂੰ ਫਾਹੀ ਪਾਏ
 ਅੱਖ ਦਾ ਸਾੜ ਸਾੜਾਂ ਤੋਂ ਵੱਡਾ
 ਇਹਦਾ ਨਾ ਕੋਈ ਥੱਲਾ ਲੱਧਾ
 ਅੱਖ ਜਦ ਅਸਲ ਹਕੀਕਤ ਪਾਈ
 ਉਹ ਬਾਹਰੋਂ ਉੱਠ ਅੰਦਰ ਆਈ
 ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁੱਝਿਆ
 ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੱਸ ਕੇ ਬੁੱਝਿਆ!!

ਲੱਭਾ

ਤੇਰੇ ਘਰ ਪਰਾਉਣੇ ਆਏ

ਮੇਰੀਆਂ ਕੂਕਾਂ ਸੁਣ ਨੀ ਮਾਏ
 ਮਿੱਟੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਬੋਲ ਨੀ ਮਾਏ
 ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਅੰਦਰੋਂ ਫੋਲ ਨੀ ਮਾਏ

ਤੇਰੇ ਘਰ ਪਰਾਉਣੇ ਆਏ
 ਕੌਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀਨੇ ਲਾਏ
 ਕੌਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਪ੍ਰਚਾਏ
 ਤੂੰ ਅਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਦਾਸੀ ਬਣ ਗਈ
 ਤੇਰੇ ਬਾਝ ਜਮੀਨਾਂ 'ਕੱਲੀਆਂ
 ਕੌਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਾਗ ਵੰਡਾਏ।

ਗੁਆਚੀਆਂ ਕੁੰਜੀਆਂ ਵਾਲੇ ਜੰਦਰੇ

ਅਸੀਂ ਬੇਮਿਆਦੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੈਦੀ
 ਸਾਡੇ ਹੱਥ
 ਲੰਮੀਆਂ ਸਜਾਵਾਂ ਦੇ ਵਰਕੇ

ਸਾਡੇ ਹੋਠਾਂ ਉਤੇ
 ਗੁਆਚੀਆਂ ਕੁੰਜੀਆਂ ਵਾਲੇ ਜੰਦਰੇ
 ਅਜ਼ਲਾਂ ਦੇ ਲੱਗੇ
 ਅਸੀਂ ਮਜ਼ਬੂਰੀਆਂ ਦੇ ਸੰਗਲ ਪਾ ਕੇ
 ਪਿਛੋਂ ਮੁੜ ਮੁੜ ਤੱਕਦੇ ਆਂ
 ਗੁਆਹੀਆਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ
 ਤੇ ਸੱਚਾਂ ਉੱਤੇ ਮੁੱਕਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਰਾਹ
 ਜਿਹੜੇ ਜਮੀਂ ਤੋਂ ਗੁਆਚ ਗਏ ਨੇ
 ਇੱਥੇ ਉਹ ਈ ਪੁਰਾਣੇ ਜੁਰਮ ਨੇ
 ਨਵੀਆਂ ਸੂਲਾਂ ਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਮੁਜਰਮ
 ਉਹ ਈ
 ਪਿਆਰ, ਮਜ਼ਹਬ ਤੇ ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਦੇ ਮੁਜਰਮ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੱਥੇ ਉਤੇ
 ਜੁਲਮਾਂ ਦੀਆਂ ਲਕੀਰਾਂ ਖੱਟੀਆਂ ਵੇਖ ਕੇ
 ਰੱਬ ਨੂੰ ਵੀ ਪਿਆਰ ਆ ਜਾਂਦਾ ਏ
 ਉਹ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ 'ਤੇ
 ਨਿੱਕਾ ਨਿੱਕਾ ਰੋਂਦਾ ਏ
 ਪਰ ਬੰਦੇ.... ?

ਖਿੱਚੀਆਂ

ਐਵੇਂ ਇਸ਼ਕ ਇਸ਼ਕ ਨਾ ਕਰ ਬੀਬੀ

ਫਕ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਬਹਿ ਕੇ ਫਕ ਬੀਬੀ
 ਅੱਖ ਨੂਟ ਕੇ ਦੁਨੀਆ ਤੱਕ ਬੀਬੀ

ਮੀਟ ਕੇ

ਇਹ ਇਸ਼ਕ ਤੇ ਕਾਰ ਪੰਗਿਆਂ ਦਾ
 ਜਰਾ ਹਿਜਰ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸੜ ਬੀਬੀ
 ਇੰਝ ਬਾਜੀਆਂ ਖੇਡਦੀ ਹਾਰ ਜਾਸੇ
 ਜਰਾ ਹੱਥ ਕਲੇਜੜੇ ਧਰ ਬੀਬੀ
 ਅਨਹੋਣੀਆਂ ਦੀ ਇਹ ਖੇਡ ਹੋਵੇ
 ਅਣਹੋਣੀਆਂ ਤੋਂ ਨਾ ਡਰ ਬੀਬੀ
 ਜਿਹੜੇ ਉਚੜੇ ਮਹਿਲ ਮਨਾਰੇ ਹੋਣ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਾ ਤੇਰਾ ਘਰ ਬੀਬੀ
 ਪਾ ਕੇ ਝੁਗੜੀ ਹਉਕਿਆਂ ਹੰਝੂਆਂ ਦੀ
 ਵਿਚ ਬਹਿ ਕੇ ਕਰ ਗਰ ਗਰ ਬੀਬੀ
 ਜਿਹੜੀ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਜਬਰ ਜੇਰ ਹੁੰਦੀ

ਉਨ ਪੜ੍ਹ ਲੈ ਤੂੰ ਫਰ ਫਰ ਬੀਬੀ
ਮਕਤਬ ਇਸ਼ਕ ਦੇ ਅਲਫ਼ ਦਾ ਰੋਲਾ ਪਿਆ
ਅੱਲ੍ਹਾ

ਸਕੂਲ,

ਬਾਝ ਅਲਫ਼ ਨਾ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰ ਬੀਬੀ
ਅਲਫ਼ ਦੇਸ ਆਖਾਂ ਪਰਦੇਸ ਆਖਾਂ
ਅਲਫ਼, ਆਬ ਤੇ ਅਲਫ਼ ਈ ਜਰ ਬੀਬੀ
ਸੋਨਾ ਅਲਫ਼ ਸਾਝ ਕਲੇਜੜੇ ਜਾਨ ਅੰਦਰ
ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਨਾ ਏਸ ਤੋਂ ਜਰ ਬੀਬੀ
ਪਾ ਕੇ ਅਲਫ਼ ਨੂੰ ਚੋਲੜੀ ਵਾਂਗ ਬੀਬੀ
ਬੇੜੀ ਅਲਫ਼ ਦੀ ਬਹਿ ਕੇ ਡਰ ਬੀਬੀ
ਤੈਨੂੰ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਜਾਤ ਨਾ ਮਾਲਮ ਏ
ਐਵੇਂ ਇਸ਼ਕ ਇਸ਼ਕ ਨਾ ਕਰ ਬੀਬੀ

ਦੌਲਤ/

ਇਕ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਬੁਝਾਰਤ

ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬਿਆ, ਡੁੱਬ ਕੇ ਤਰਿਆ
ਤਰ ਕੇ ਰੋਇਆ, ਰੋ ਕੇ ਹੱਸਿਆ
ਹੱਸ ਕੇ ਮੁੜਿਆ, ਮੁੜ ਕੇ ਟੁਰਿਆ
ਤੁਰਦੇ ਆਇਆ, ਆਇਆ ਤੇ ਡਾਢਾ ਪਛੁਤਾਇਆ
ਪਛੁਤਾਇਆ, ਤੇ ਉਹਨੇ ਆਪਣਾ ਆਪ ਲੁਕਾਇਆ
ਲੁਕ ਕੇ ਦਿਸਿਆ, ਦਿਸ ਕੇ ਲੁਕਿਆ
ਲੁਕਿਆ ਪੁਕਿਆ, ਕਿਸੇ ਨਾ ਬੁੱਝਿਆ
ਬੁੱਝਿਆ ਸੁੱਝਿਆ, ਆਪੇ ਰੁਝਿਆ

ਵੱਡੀ ਨਾ ਹੋਵੀਂ

ਧੀ ਰਾਣੀ
ਨਾ ਵੱਡੀ ਹੋਵੀਂ

ਤੈਨੂੰ ਮੈਂ
ਤੇਰੀਆਂ ਗੁੱਡੀਆਂ ਨਾਲ ਸਜਾ ਕੇ
ਉੱਚੀ ਥਾਵੇਂ ਜੋੜ ਦਿਆਂਗੀ
(ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੁੱਤ ਤੇ ਮੌਸਮ ਦਾ

ਉੱਚਾ ਹੱਥ ਨਾ ਅਪੜੇ)
 ਤੇਰਾ ਬਚਪਨ
 ਜਾਂਦੀਆਂ ਰਾਹਵਾਂ ਤੋਂ ਮੈਂ
 ਵਾਪਿਸ ਮੋੜ ਦਿਆਂਗੀ
 ਤੇਰੇ ਪਾਸੇ ਆਵਣ ਵਾਲੀ
 ਤੱਤੀ ਵਾਅ ਦੀਆਂ ਲੰਮੀਆਂ ਬਾਹਵਾਂ
 ਹੱਥ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਤੋੜ ਦਿਆਂਗੀ
 ਤੈਨੂੰ ਰਾਣੀਏਂ
 ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲ ਦੀ
 ਕਦੀ ਵੀ ਨਾ ਮੈਂ
 ਥੋੜ ਦਿਆਂਗੀ
 ਬਸ ਧੀ ਰਾਣੀ ਤੂੰ

ਮੇਰਾ ਨਹੀਂ ਜੱਗ ਤੁਮਹਾਰਾ

ਦਿਲ ਤੋਂ ਦਿਲ ਦਾ ਭੇਤ ਲੁਕਾਵੇ
 ਉਹਦੀ ਕੋਈ ਸਮਝ ਨਾ ਆਵੇ
 ਦਿਲ ਤੋਂ ਦਿਲ ਦਾ ਭੇਤ ਲੁਕਾਵੇ
 ਉਹਦੀ ਕੋਈ ਸਮਝ ਨਾ ਆਵੇ
 ਜਿਹੜਾ ਉਹਨੂੰ ਲੱਭਣ ਜਾਵੇ
 ਉਹ ਫਿਰ ਆਪਣਾ ਆਪ ਗੰਵਾਏ
 ਇਹ ਵਿਰਦ ਪਰੀਤਾਂ ਵਾਲਾ
 ਹਰਦਮ ਜਿੰਦੜੀ ਕੂਕ ਬਲਾਵੇ
 ਅੱਲਾ ਹੂ ਅੱਲਾ ਹੂ
 ਅੱਲਾ ਹੂ ਅੱਲਾ ਹੂ

ਜਾਪ

ਅੱਲਾ ਹੂ ਦੀ ਪਈ ਪੁਕਾਰ
 ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹੋਈ ਸਾਰ
 ਹਰਫਾਂ ਅੰਦਰ ਇਹ ਤਕਰਾਰ
 ਸ਼ਿਅਰਾਂ ਅੰਦਰ ਦਰਦ ਹਜ਼ਾਰ

ਦਰਦਾਂ ਅੰਦਰ ਅਲਫ ਸੁਮਾਰ
 ਇੰਝ ਈ ਹੋਵੇ ਬੇੜਾ ਪਾਰ
 ਅੱਲਾ ਹੂ ਅੱਲਾ ਹੂ

ਅੱਲਾ ਹੂ ਅੱਲਾ ਹੂ

ਅੱਲਾ ਹੂ ਦਾ ਜੱਗ ਨਜ਼ਾਰਾ
ਇਹਦਾ ਲੰਮਾ ਦੂਰ ਪਸਾਰਾ
ਭੇਤਾਂ ਅੰਦਰ ਭੇਤ ਖਿਲਾਰਾ
ਮੇਰਾ ਨਾ ਹੀ ਜੱਗ ਤੁਮਹਾਰਾ
ਜੱਗ ਵਾਲਾ ਦਿਲਦਾਰ ਹਮਾਰਾ
ਅੱਲਾ ਹੂ ਅੱਲਾ ਹੂ
ਅੱਲਾ ਹੂ ਅੱਲਾ ਹੂ

ਲਲਿਹਾਰਿਆ ਵੇ

ਲਲਿਹਾਰਿਆ ਵੇ!
ਮੇਰੀ ਡੋਡਣੀ ਰੰਗੀਂ ਲਾਲ
ਮੈਂ ਸਾਹਵਰੜੇ ਘਰ ਜਾਣਾ
ਮੇਰੇ ਕੰਮ ਦੀ ਰੱਖੀਂ ਭਾਲ
ਲਲਿਹਾਰਿਆ ਵੇ!
ਮੈਂ ਸਾਹਵਰੜੇ ਘਰ ਜਾਣਾ
ਮਾਂ ਪਿਉ ਮੈਥੋਂ ਬੇਜਾਰ
ਨਾ ਰੱਖਣ ਮੈਨੂੰ ਨਾਲ
ਮੈਂ ਕਿੱਥੇ ਜਾਵਾਂ ਹਾਲ
ਕਿੱਥੇ ਆਈ ਮੇਰੀ ਜਾਲ
ਹੁਣ ਤੂੰ ਨਾ ਜਾਵੀਂ ਟਾਲ
ਮੈਂ ਸਾਹਵਰੜੇ ਘਰ ਜਾਣਾ

ਲਲਾਰੀ

ਸਹੁਰੇ

ਦੁਖੀ

ਡੋਡਣੀ ਤੇਰੇ ਕੋਲ
ਉੱਥੇ ਜਾਣਾ ਜਿੱਥੇ ਢੋਲ
ਹੁਣ ਰਾਤ ਪੈ ਗਿਆ ਡੋਲ
ਕੁਝ ਬੋਲ ਵੇ ਤਾਰਿਆ ਬੋਲ
ਮੈਂ ਸਾਹਵਰੜੇ ਘਰ ਜਾਣਾ।

ਮਾਹੀ

ਤਲਾਸ਼

(ਮੁਮਤਾਜ਼ ਮੁਫਤੀ ਹੁਰਾਂ ਲਈ)

ਵੱਡੇ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ

ਨਾਲ

ਇਕ ਨਾਲ ਤਾੜੀ ਕੀਕਰ ਵੱਜੇ
ਅਸੀਂ ਹਾਂ ਰੋਗਨੀ ਪੁਤਲੇ

ਰੋਸ਼ਮੀ/ਲਿਸ਼ਕਦਾ/

ਪਾਲਸ਼ ਕੀਤਾ

ਵੇਲੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੈਦ

ਅਸਾਡੇ ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਤੇ ਜਗਰਾਤੇ

ਤਲਾਸ਼ ਦੇ ਖੋਰੂ

ਰੂਹ ਤੇ ਖੱਟਦੇ

ਬੰਨੇ ਉਤੇ ਬੈਠੇ ਹੱਟ ਦੇ

ਜਿਹੜਾ ਰਾਹ ਕਵੱਲਾ ਲੱਗੇ

ਉਸੇ ਰਾਹ ਦੇ ਪੈਂਡੇ ਭਰਦੇ

ਸਾਡੀ ਨੀਂਦਰ ਮੌਤ ਹਿਯਾਤੀ

ਕਿਸ ਦੇ ਨਾਂ

ਅਸੀਂ ਵਜੂਦ ਦੇ ਐਨ ਪਿਛੋਕੜ ਬਹਿ ਕੇ

ਕੀਹਨੂੰ ਲੱਭਦੇ ਆਂ

ਕਿਸਦੀ ਹੂਕ ਦੇ ਵਿਚ ਕੁਰਲਾਂਦੀ

ਦਿਲ ਦੀ ਕੁੰਝ ਨਿਮਾਣੀ

ਦਿਲ ਦੇ ਬੰਨੇ ਕੀਹਦਾ ਨਾਵਾਂ

ਲੱਬਕ “ਹਾਂ” ਕਿੱਥੇ ਜਾ ਕਹੀਏ

ਕਿਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਈਏ

ਕਿਹੜੀ ਥਾਵੇਂ ਰਹੀਏ

ਹਰਫਾਂ ਦੇ ਛੱਬੇ ਵਿੱਚ

ਪੈਂਡੇ ਦੀਆਂ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੀਆਂ ਪੂਣੀਆਂ

ਸਿਰ ਤੇ ਪੰਡ

ਮੁਹੱਬਤਾਂ ਵਾਲੀ

ਕੌਣ ਇਕੱਲਾ ਜਾਂਦਾ ਦਿਸਦਾ ਏ

ਮੰਜ਼ਿਲ ਉਤੇ ਅਪੱੜਿਆ ਏ

ਤਾਘ ਅੱਗੋਂ ਦੀ ਰਖਦਾ ਏ

ਇਹ ਤੇ ਦੱਸੋ

ਮੰਜ਼ਿਲ ਉਤੇ ਜਾ ਕੇ

ਕਦੀ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਮੰਜ਼ਿਲ ਲੱਭੀ ਏ

ਮੰਜ਼ਿਲ ਕੀਹਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ

ਰਸਤਾ, ਵੇਲਾ ਤੇ ਮੰਜ਼ਿਲ

ਕਿਹੜੇ ਪੈਂਡੇ ਦਾ ਸਿਰਨਾਵਾਂ ਨੇ

ਕਿਹੜੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਟੇਸ਼ਨਾਂ ਉਤੇ ਖਲੋਂਦੀਆਂ ਨੇ

ਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਚਲਦੀਆਂ ਨੇ
 ਪਟੜੀ ਕਿੱਥੋਂ ਤੀਕਰ ਜਾਂਦੀ ਏ
 ਅੱਗੇ ਕੀ ਏ
 ਵਜੂਦ ਦੇ ਬਾਹਰ
 ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਏ
 ਉਹਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਕੀਹਨੂੰ ਆਇਆ
 ਸਾਡੇ ਜਿਹੇ ਬੇਹਰਫ
 ਅਲਫ ਲੋੜੀਂਦੇ
 ਪੱਤਣੇ ਪਾਰ ਜੇ ਠਿੱਲ੍ਹਦੇ ਨੇ
 ਤੇ ਹੱਥ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
 ਖਾਬਾਂ ਤੇ ਜਗਰਾਤਿਆਂ ਦੇ
 ਕੁਝ ਕੱਚ ਅਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
 ਜਿਹੜੇ ਅਗਲੇ ਪੈਂਡੇ
 ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਨਹੀਂ ਤੱਕਣ ਦਿੰਦੇ
 ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ
 ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਬ ਤੇ ਜਗਰਾਤੇ

“ਅਲੀਪੁਰ ਦਾ ਅੱਲੀ” ਸਨ
 “ਅਲਖ ਨਗਰੀ” ਯਾ “ਲੱਬੈਕ”
 ਕਿਹੜੇ ਖਾਬ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ
 ਤੁਸੀਂ ਲਿਖੇ ਇੰਨੇ ਜਗਰਾਤੇ
 ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਖਾਬ ਏ
 ਜਿਹੜਾ ਨੀਂਦਰ ਦਾ ਮੁਹਤਾਜ ਨਹੀਂ
 ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਹਰਫ ਏ
 ਜਿਹੜਾ ਲਿਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ
 ਉਹ ਕਿਹੜੀ ਤਲਾਸ਼ ਏ
 ਜਿਹਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ?

ਬਟਾਲੇ ਬਾਰੇ ਨਾਵਲ

ਅੱਖ ਦਾ ਕੀ ਕਸੂਰ

ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਦੁੱਖ ਦਾ ਤੂੰਬਾ ਵੱਜਦਾ ਨਾਹੀ

ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਾਮ ਦਾ ਮੁੱਖੜਾ ਸੱਜਦਾ ਨਾਹੀ
 ਅੰਬਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜੱਗ ਭੈੜਾ ਤੇ ਕੱਜਦਾ ਨਾਹੀ
 ਉਨੂੰ ਤੱਕਦਿਆਂ ਚੰਨ ਸ਼ਹਦਾ ਵੀ ਰੱਜਦਾ ਨਾਹੀ

ਵਿਚਾਰਾ/ਨਫਰਤ

ਧਾਗੇ

ਅੰਦਰ ਧਾਗੇ ਬਾਹਰ ਨੇ ਧਾਗੇ
ਥਾਂ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਅੱਡੇ ਧਾਗੇ
ਕੱਚੇ ਧਾਗੇ ਪੱਕੇ ਧਾਗੇ
ਰਲੇ ਮਿਲੇ ਤੇ ਥੱਕੇ ਧਾਗੇ
ਅੰਦਰ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਧਾਗੇ
ਬਾਹਰ ਵੀ ਥਾਂ ਥਾਂ ਅੱਡੇ ਧਾਗੇ
ਲੂੰ ਲੂੰ ਕੱਚੇ ਪੱਕੇ ਧਾਗੇ
ਨਾੜਾਂ ਵਾਂਗਰ ਥੱਕੇ ਧਾਗੇ
ਤਨ ਮਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਗੁੰਝਲ ਪੈ ਜਾਏ
ਵਾਂਗ ਸੁਦਾਈਆਂ ਨੱਚੇ ਧਾਗੇ
ਇਸ਼ਕ ਦਵਾਤੀ ਡੋਬਾ ਲਾਇਆ
ਕਲਮਾਂ ਕਾਗਜ਼ ਘੱਤੇ ਧਾਗੇ
ਦਿਲ ਦਰਗਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਬੰਨ੍ਹੇ
ਕੁਝ ਪੀਲੇ ਕੁਝ ਰੱਤੇ ਧਾਗੇ
ਸਾਡੇ ਚਾਰ ਚੁਫੇਰੇ ਫਿਰਦੇ
ਕੁਝ ਸੰਗਲਾਂ ਤੋਂ ਪੱਕੇ ਧਾਗੇ
ਕੁਝ ਬੂਹੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿ ਗਏ
ਕੁਝ ਬਾਹਰ ਜਾ ਘੱਤੇ ਧਾਗੇ
ਰੁੱਤ ਨੇ ਕੰਢ ਵਲਾਈ ਸਾਥੋਂ
ਟੁੱਟੇ ਸਾਰੇ ਪੱਕੇ ਧਾਗੇ

ਸਬੰਧ

ਹੁਣ ਨਈਂ ਸਾਉਣਾ

ਸੱਜਣ ਦਿਲ ਦੇ ਹੋਏ ਸੁਖਾਲੇ
ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਇੱਥੇ ਕੌਣ ਸੰਭਾਲੇ
ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਰਾਹਵਾਂ ਵੀ ਭੁੱਲੀਆਂ

ਪੈਰਾਂ ਥੱਲਿਉਂ ਮਿੱਟੀਆਂ ਉੱਡੀਆਂ
ਲੰਮਾ ਰਾਹ ਨਮਾਜਾਂ ਭੁੱਲੀਆਂ
ਤੱਤੀਆਂ ਠੰਢੀਆਂ 'ਵਾਵਾਂ ਘੁੱਲੀਆਂ'

ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਦਿੰਗ ਰਾਤ ਵਿਛੋੜੇ
ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਜੋੜੇ ਤੋੜੇ
ਨਿੱਤ ਨੇ ਰੰਗ ਖੁਦਾਈਆਂ ਵਾਲੇ
ਨਿੱਤ ਨੇ ਰੋਗ ਜੁਦਾਈਆਂ ਵਾਲੇ

ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਲੱਗੀਆਂ ਦਾ ਰੋਣਾ
ਸੇਜਾਂ ਵਿਛਿਆ ਦਰਦ ਵਿਛਾਉਣਾ
ਅੱਖ ਦਾ ਕਾਗਜ਼ ਭਿੱਜਦਾ ਜਾਵੇ
ਹਾਏ ਵੇ ਰੱਬਾ ਹੁਣ ਨਈਂ ਸਾਉਣਾ।

ਸਾਰੇ ਰੰਗ ਤੇਰੇ

ਰੱਬਾ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੇ ਕਾਲੇ ਚੋਰ ਦਾ ਨਾਂ
ਨਾ ਪੁੱਛੀਂ
ਨਾ ਈ ਮੈਨੂੰ ਹੱਦ ਸ਼ਰਾ ਤੋਂ ਆਣ ਡਰਾਈਂ
ਜਿਹੜੇ ਵਿਹੜੇ ਚੋਰ ਦਾ ਡੇਰਾ
ਉਸ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਨਾ ਝਾਤੀ ਪਾ
ਜਿੱਥੇ ਉਹਦਾ ਨਾਵਾਂ ਲਿਖਿਆ
ਉਹ ਤੱਖਤੀ ਨਾ ਆਣ ਮਿਟਾਵੀਂ
ਮੇਰੀ ਬੁੱਕਲ ਵਿੱਚ ਲੁਕੇ ਨੂੰ
ਕਦੀ ਵੀ ਰੱਬਾ ਹੱਥ ਨਾ ਪਾਵੀਂ ।

ਧਰਮ

ਦਿਲ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ

ਇਕ ਦਿਲ ਨੂੰ ਕਲਬੁਤੋਂ ਕੱਢਿਆ

ਜਿਸਮ

ਇਕ ਦੇ ਜੰਦਰੇ ਤੋੜੇ
ਇਕ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਖੜੀ ਮਸੀਤੇ
ਇਕ ਅੰਦਰ ਦਿਲ ਮੋੜੇ
ਇਕ ਦਿਲ ਨੂੰ ਮੈਂ ਅੱਖ ਨਾਲ ਲਾਇਆ
ਇਕ ਬੁੱਕਲ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ
ਇਕ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇਆ
ਇਕ ਨੂੰ ਟਿੱਕਾ ਲਾਇਆ
ਇਕ ਦਿਲ ਮੈਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਟੁਰਿਆ

ਇਕ ਬੈਠਾ ਪਛਤਾਵੇ
 ਇਕ ਚਾਰ ਲਿਆ 'ਡਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ
 ਇਕ ਪਿੱਛੋਂ ਕੁਰਲਾਵੇ
 ਇਕ ਦਿਲ ਮੇਰਾ ਯਾਰ ਅਖਵਾਵੇ
 ਇਕ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣਾਇਆ
 ਇਕ ਨੇ ਮੇਰਾ ਭੋਸ਼ਨ ਲਾਹਿਆ
 ਇਕ ਕੁਹਾਰ ਲਿਆਇਆ
 ਇਕ ਦਿਲ ਮੇਰਾ ਪੇਕਾ ਬਣਿਆ
 ਇਕ ਸੁਹਰਾ ਸਦਵਾਵੇ
 ਇਕ ਦਿਲ ਮੇਰਾ ਅੱਥਰੂ ਹੋਵੇ
 ਇਕ ਹਾਸਾ ਅਖਵਾਵੇ
 ਇਕ ਦਿਲ ਅੰਦਰ ਮੈਂ ਜਾ ਸੁੱਤੀ
 ਇਕ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਸੁੱਤਾ
 ਇਕ ਦਿਲ ਦੀ ਮੈਂ ਬਾਜੀ ਖੇਡੀ
 ਇਕ ਦਿਲ ਆਪੇ ਪੁੱਗਾ
 ਇਕ ਦਿਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਂ ਬਣਾਈ
 ਇਕ ਅਸਮਾਨ ਬਣਾਇਆ
 ਇਕ ਦਿਲ ਮੇਰਾ ਵਾਂਗ ਪਟੋਲੇ
 ਇਕ ਨੇ ਬਾਬਲ ਗਾਇਆ
 ਇਕ ਦਿਲ ਦੀ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਹੋਈ
 ਇਕ ਦੀ ਸਦਾ ਪਰਾਈ
 ਇਕ ਨੇ ਜੀਉਣ ਦਾ ਦਾਰੂ ਪੀਤਾ
 ਇਕ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰ ਪਿਲਾਈ
 ਇਕ ਦਿਲ ਮੇਰਾ ਮਹਿਰਮ ਥੀਵੇ
 ਇਕ ਤੇ ਮੂਲ ਬਿਗਾਨਾ
 ਇਕ ਦਿਲ ਰੋਜੇ ਤੇ ਹੱਜ ਜੁਕਾਤਾਂ
 ਗਿੱਸਾ, ਇਕ ਏ ਨਫਲ ਦੁਗਾਨਾ
 ਨਮਾਜ ਦਾ ਗਿੱਸਾ ਇਕ ਦਿਲ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਆਖਾਂ
 ਇਕ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਮਨਾਂ
 ਇਕ ਅਜਲਾਂ ਦਾ ਰਾਹੀ ਹੋਵੇ
 ਇਕ ਅਬਦਾਂ ਦਾ ਬਨਾ
 ਇਕ ਦਿਲ ਮੇਰਾ ਦੀਨ ਧਰਮ ਏ
 ਇਕ ਏ ਦੁਨੀਆ ਦਾਰੀ
 ਇਕ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਸ਼ਹੁ ਦਰਿਆਵਾਂ
 ਇਕ ਨਾ ਜਾਪੇ ਤਾਰੀ
 ਇਕ ਦਿਲ ਪਾਟਾ ਗਲਮਾਂ ਮੇਰਾ

ਕਪੜਾ

ਭੇਤੀ, ਹੋਵੇ

ਸਾਲ ਪਿਛੋਂ ਚਾਲੀਵਾਂ
ਨਮਾਜ,

ਆਦਿ

ਅੰਤ

ਇਕ ਦੀ ਚੋਲੀ ਪਾਈ
 ਇਕ ਨੇ ਆ ਕੇ ਡੰਗਿਆ ਮੈਨੂੰ
 ਇਕ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਵਧਾਈ
 ਇਕ ਦਿਲ ਕੁਫਰ ਕਲਾਮਾਂ ਆਖੇ
 ਇਕ ਮੋਮਣ ਅਖਵਾਏ
 ਇਕ ਦੇ ਹੱਥ ਤਕਦੀਰ ਦਾ ਵਰਕਾ
 ਇਕ ਜੋਗੀ ਬਣ ਆਵੇ
 ਇਕ ਦਿਲ ਨੂੰ ਮੈਂ ਢੁੰਡਣ ਚੱਲੀ
 ਇਕ ਮੈਨੂੰ ਪੱਟਿਆ ਲੱਭੇ
 ਇਕ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਰਾਹੂ ਕੀਤਾ
 ਇਕ ਪੱਲਾ ਫੜ ਤੱਕੇ
 ਇਕ ਦਿਲ ਮੇਰਾ ਜਾਹਿਰ ਰੋਵੇ
 ਇਕ ਬਾਤਨ ਅਖਵਾਵੇ
 ਇਕ ਦਿਲ ਮੇਰੀ ਦੋਜਖ ਹੋਵੇ

ਨਾਸਤਕ, ਸ਼ਾਇਰੀ
 ਆਸਤਕ

ਇਕ ਜੰਨਤ ਬਣ ਜਾਵੇ
 ਇਕ ਦਿਲ ਨੂੰ ਮੈਂ ਅੰਦਰ ਤੱਕਿਆ
 ਇਕ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ
 ਇਕ ਦਿਲ ਦਾ ਮੈਂ ਜੰਦਰਾ ਲਾਇਆ
 ਇਕ ਦਾ ਹੱਥੀਂ ਵੱਢਿਆ
 ਇਕ ਦਿਲ ਮੇਰਾ ਮਾਤਮ ਕੀਤਾ
 ਇਕ ਨੇ ਸ਼ਗਨ ਮਨਾਏ
 ਇਕ ਨੇ ਖਾਰੇ ਚਾੜਿਆ ਮੈਨੂੰ
 ਇਕ ਘੁੰਡ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਏ
 ਇਕ ਨੇ ਮੇਰੇ ਟੋਟੇ ਕੀਤੇ
 ਇਕ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਪਾਵੇ
 ਇਕ ਨੇ ਪਿਛੋਂ ਕਬਰ ਬਣਾਈ
 ਇਕ ਮਜਦੂਰ ਸਦਾਵੇ
 ਇਕ ਦਿਲ ਮੇਰਾ ਵਾਂਗ ਮਸੀਤਾਂ
 ਇਕ ਪੂਜਾ ਦੀ ਥਾਲੀ
 ਇਕ ਦਿਲ ਮੇਰਾ ਮਰੀਅਮ
 ਇਕ ਨੇ ਸੂਲੀ ਜਾਲੀ
 ਇਕ ਅਜ਼ਲਾਂ ਦੇ ਕੰਢੇ ਬੈਠਾ
 ਮੈਨੂੰ ਰੋੜ੍ਹ ਕੇ ਹੱਸਦਾ
 ਇਕ ਅਬਦਾਂ ਦੇ ਬੰਨੇ ਉਤੇ
 ਵੇਲੇ ਦੇ ਸ਼ਹੁ ਡੱਕਦਾ

ਅੰਦਰ
 ਨਰਕ

ਸਵਰਗ

ਦਰਿਆ

ਚੰਗੀ ਧੀ

ਅੱਖਾਂ ਲਾਹ ਬੁੱਕਲ ਵਿਚ ਪਾਏ
ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਜੰਦਰੇ ਲਾਏ
ਸੋਚਾਂ ਨੂੰ ਕੜਿਆਲੇ ਪਾਏ
ਖਾਬਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥੀਂ ਦਫਨਾਏ

ਦਿਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੱਲਿਆਂ ਬਹਿ ਕੇ ਆਪ ਮਨਾਇਆ ਰੱਬ

ਮੇਰਾ ਦੁੱਖ ਅਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਉੱਚਾ
ਝਾਤੀ ਪਾਏ ਕੌਣ
ਚੰਨ ਬੱਦਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੁਕਿਆ
ਢੁੰਡਣ ਜਾਏ ਕੌਣ
ਮੇਰਾ ਦੁੱਖ ਧਰਤੀ ਦਾ ਸਿਹਰਾ
ਸਿਹਰੇ ਬਲਿਆ ਗੈਸ
ਰਾਂਝਾ ਜੋਗੀ ਬਣ ਕੇ ਆਇਆ
ਪ੍ਰੀਤ ਵਟਾਇਆ ਭੇਸ
ਮੇਰੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਨਾਂ ਰੁਸ਼ਨਾਈ
ਨੀਲੋ ਨੀਲ ਕਰੇ
ਹਿਜਰ ਦੇ ਟਾਂਡੇ ਮਾਰ ਕੇ ਮੈਨੂੰ
ਆਪ ਵਕੀਲ ਕਰੇ
ਮੇਰਾ ਦੁੱਖ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕੰਢਾ
ਪੱਤਣ ਮਲਾਹੋਂ ਖਾਲੀ
ਦੁਨੀਆ ਨਵੀਂ ਨਰੋਈ ਨਾਹੀ
ਇਹ ਤਾਂ ਵੇਖੀ ਭਾਲੀ
ਮੇਰੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਨਾਂ ਏ ਯੂਸਫ
ਮੇਰਾ ਦੁੱਖ ਈਸਾ ਏ
ਮੇਰਾ ਦੁੱਖ ਏ ਇਬਰਾਹੀਮੀ
ਮੇਰਾ ਦੁੱਖ ਮੁਸਾ
ਮੇਰੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਰੇਸ਼ਮ ਤਿਲਕੇ
ਇਹਦਾ ਚੋਲਾ ਪਾਵਾਂ
ਆਪੇ ਆਪਣੇ ਲਹੂ ਨੂੰ ਪੀਵਾਂ
ਆਪੇ ਮਾਸ ਨੂੰ ਖਾਵਾਂ।

ਇਕ ਯਹੂਦੀ ਪੈਗੰਬਰ

ਸਤਮਗਜੀ

ਅੱਖ ਦੀ ਤ੍ਰੇਹ
ਮੁੱਕੇ ਕੀਕਨ
ਨੈਂ ਇਸ਼ਕ ਦੀ

ਨਦੀ

ਸੁੱਕੇ ਕੀਕਨ
ਜਿੰਦਗੀ ਰੱਜ ਕੇ
ਪੁੱਖੇ ਕੀਕਨ
ਰੋਗ ਜਿਗਰ ਵਿੱਚ
ਠੁੱਕੇ ਕੀਕਨ
ਭੱਜਦਾ ਵੇਲਾ
ਰੁੱਕੇ ਕੀਕਨ
ਦਿਲ ਆਪਣੇ ਵਲ
ਤੱਕੇ ਕੀਕਨ
ਰੱਬ ਤੋਂ ਬੰਦਾ
ਝੁੱਕੇ ਕੀਕਨ

ਰਾਤ, ਹਨ੍ਹੇਰਾ ਤੇ ਹਕੀਕਤ

ਡੀਵੇ ਦੀ ਲੋਅ
ਤੇ ਮਸੀਤੀਂ ਮੁਧੇ ਪਏ
ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਕੁੱਜੇ ਦੀ ਰੋ
ਕੌਣ ਜਾਣੇ ?
ਚਾਕ ਉਤੇ ਮਿੱਟੀ ਗੁੰਨੁ ਕੇ
ਕੁੱਜਾ ਘੜਨ ਵਾਲਾ ਘਮਿਆਰ
ਯਾ ਉਹ ਮਿੱਟੀ
ਜਿਹਦੇ ਢਿੱਡ 'ਚੋਂ ਕੁੱਜਾ ਨਿਕਲਦਾ ਏ
ਯਾ ਅਨ੍ਹੇਰਾ
ਜਿਹਦੀ 'ਵਾਜ਼ ਕੋਈ ਨਈਂ ਸੁਣਦਾ
ਯਾ ਉਹ ਅੱਖਾਂ
ਜਿਹੜੀਆਂ ਬੂਹੇ ਨਾਲ ਟੰਗੀਆਂ

ਦੀਵੇ

ਰੋੜ੍ਹ

ਚੱਕ

ਦੁਰਾਡਿਆਂ ਸੱਜਣਾਂ ਦਾ ਰਾਹ
ਤੱਕਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਥੱਕਦੀਆਂ
ਡੀਵੇ ਦੀ ਲੋਅ ਨੂੰ
ਉਹ ਡਾਟ ਵੀ ਕੁਝ ਕੁਝ ਜਾਣਦੀ ਏ
ਜਿਹਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਕੇ
ਚਾਨਣ ਡੱਕਣ ਦੀ ਆਦਤ ਪੈ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਏ
ਜਿਹਦੇ ਸੁਰਮੇ ਵਰਗੇ ਵਜ਼ੂਦ ਨੂੰ
ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਤੱਕਦਾ

ਤੇ ਉਹ ਪਰਵਾਨਾ
ਜਿਹਨੇ ਤੁਆਫ਼ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਤੇ ਸੁੱਖ
ਜਾਣ ਲਿਆ ਹੁੰਦਾ ਏ
ਜਿਹਦੇ ਲਈ ਫੇਰਾ ਈ
ਰੱਬ ਦਾ ਡੇਰਾ ਹੁੰਦਾ ਏ
ਜਿਹੜਾ ਸੜਨ ਨੂੰ
ਹਿਯਾਤੀ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਸਮਝਦਾ ਏ
ਉਹ ਹਿਯਾਤੀ
ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਫ਼ ਦੀ ਲੱਜਤ ਨਾਲ
ਮਾਲਾਮਾਲ ਏ
ਤੇ ਡੀਵੇ ਦੀ ਲੋਅ ਨੂੰ
ਸਰਘੀ ਦਾ ਤਾਰਾ ਵੀ
ਵੱਲ ਜਾਣਦਾ ਏ
ਉਹਨੂੰ ਉਸ ਨੂਰ ਦੀ
ਤੰਦ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਏ
ਜਿਹੜੀ ਰਾਤ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਹਿਰ
ਟੁੱਟਦੀ ਏ
ਤੇ ਜਿਸ ਵਿਚ
ਰਾਤ ਦੇ ਅਨ੍ਹੇਰੇ ਦੀ
ਹਕੀਕਤ ਲੁਕੀ ਹੋਈ ਏ।

ਪਰਿਕਰਮਾ

ਤਨਵਰਤੀ

ਇਹ ਤਨਵਰਤੀ ਨਾ ਪੁੱਛ ਅੜੀਏ
ਕਿਸੇ ਨਾ ਲੈਣੀ ਬੁੱਝ ਅੜੀਏ

ਕੋਈ ਨਾ ਮਹਿਰਮ ਹਾਲ ਦਾ ਮਿਲਦਾ

ਭੇਤੀ/

ਹਮਦਰਦ

ਆਪੇ ਆਪਣੀ ਸੁੱਝ ਅੜੀਏ

ਖੇਲ ਤਮਾਸ਼ੇ ਸਾਰੇ ਤੇਰੇ

ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਰੁਝ ਅੜੀਏ

ਬਹੁਤੀ ਦੁਨੀਆ ਦੁਨੀਆ ਨਾ ਕਰ

ਇਹ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਕੁਝ ਅੜੀਏ

ਹਰਫ਼ ਕਿਤਾਬਾਂ ਇਲਮ ਨਿਸ਼ਾਦਾਂ

ਪਾਠ

ਪੁਸਤਕਾਂ

ਐਵੇਂ ਨਾ ਪਾ ਝੁੱਜ ਅੜੀਏ।

ਝਗੜਾ

ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਖਿਡਾਉਣਾ

ਵੇ ਮਾਲਕ

ਤੂੰ ਇਕ ਖ਼ਾਕ ਦਾ ਬੁੱਤ ਬਣਾਇਆ

ਫਜ਼ਲ ਦੇ ਚਾਕ ਤੇ ਜਾ ਚੜਾਇਆ

ਕ੍ਰਿਪਾ

ਬਹਿ ਕੇ ਚਾਕ ਦੇ ਆਸੇ ਪਾਸੇ

ਨੱਕ ਨਮੂਨਾ ਚਾ ਬਣਾਇਆ

ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਇਨਸਾਨ ਬਣਾਇਆ

ਵਿਚ ਇਕ ਦਿਲ ਦਾ ਪੁਰਜਾ ਲਾਇਆ

ਉਹਦੇ ਵਿਚ ਜਹਾਨ ਵਸਾਇਆ

ਉਹਦੀਆਂ ਮਰਜ਼ੀਆਂ ਹੱਥ ਵਿਚ ਕਰਕੇ

ਉਹਨੂੰ ਰੱਜ ਰੱਜ ਖੇਡ ਖਿਡਾਇਆ

ਕਦੀ ਰਵਾਇਆ ਕਦੀ ਹਸਾਇਆ

ਕਦੀ ਵਿਛੋੜਾ ਕਦੀ ਮਿਲਾਇਆ

ਉਹਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਪ ਵਿਖਾਇਆ।

ਜਾਹ ਵੇ ਜਹਿਰੀਆ

ਜਾਹ ਵੇ ਜਹਿਰੀਆ ਡਾਢਾ ਡੰਗਿਆ ਈ

ਮੈਨੂੰ ਪੀੜਾਂ ਦੀ ਸੂਲੀ 'ਤੇ ਟੰਗਿਆ ਈ

ਮੇਰੇ ਹੇਠ ਵਿਛਾ ਕੇ ਸੂਲ

ਸੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰੰਗਿਆ ਈ

ਜਾਹ ਵੇ ਜਹਿਰੀਆ

ਡਾਢਾ ਡੰਗਿਆ ਈ
ਮੈਨੂੰ ਵਿਚ ਬਜਾਰ ਬਿਠਾ ਕੇ
ਮੇਰੀ ਬੋਲੀ ਵੱਲ ਲਵਾ ਕੇ
ਤੇ ਰੱਜ ਵਪਾਰ ਕਮਾ ਕੇ
ਮੈਨੂੰ ਮੂਲ ਖਦੇੜ ਕੇ ਮੰਗਿਆ ਈ
ਜਾਹ ਵੇ ਜਹਿਰੀਆ, ਡਾਢਾ ਡੰਗਿਆ ਈ
ਮੇਰੇ ਨਾਂ ਦੀ ਪੁੱਛ ਪੜਚੋਲ ਕਿਵੇਂ
ਮੇਰੇ ਸਾਵਾਂ ਦੀ ਤੋਲ ਕਿਵੇਂ
ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਬੈਠਾ ਢੋਲ ਕਿਵੇਂ
ਜਿਹਨੇ ਤੇਰਾ ਤਨ ਮਨ ਸੰਗਿਆ ਈ
ਜਾਹ ਵੇ ਜਹਿਰੀਆ, ਡਾਢਾ ਡੰਗਿਆ ਈ!!

ਮੇਰੇ ਅੰਦਰੋਂ ਬੋਲ ਵੇ ਮਰਜਾ

ਮੰਜੀ ਉੱਤੇ ਪਿੰਜਰ
ਪਿੰਜਰ ਵਿਚ ਨਾ ਜਾਨ
ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਬੋਲ ਵੇ ਮਰਜਾ
ਕਿੱਥੇ ਗਿਆ ਲੁਕਮਾਨ
ਨਾਂ

ਬਿਮਾਰੀ
ਹਕੀਮ ਦਾ

ਰਾਤ ਦਾ ਭੁਲੇਖਾ

ਤੇਰਿਆਂ ਹੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲੀਕਾਂ
ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਨਾਵਾਕਿਫ਼ ਸਨ
ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਗਾਂ ਵਿਚ ਵੀ
ਮੇਰੀ ਪਛਾਣ ਦਾ
ਕੋਈ ਚੰਨ ਨਾ ਚੜਿਆ
ਤੂੰ ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਸੈਂ
ਤੇਰੇ ਹੱਥ
ਮੇਰੇ ਖ਼ਾਬ ਈ ਤੱਕਦੇ ਨੇ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ
ਮੇਰੀ ਨੀਂਦਰ ਜਗਦੀ ਏ।

ਮੈਂ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਹਾਰ ਗਈ

ਹੁਣ ਕੀ ਬੋਲਾਂ
ਕੁਝ ਬੋਲਣ ਜੋਗਾ ਰਿਹਾ ਈ ਨਾ
ਹੁਣ ਕੀ ਰੋਵਾਂ
ਸੁੱਕੀ ਅੱਖ ਤਰੇੜਾਂ ਮਾਰ ਗਈ
ਹੁਣ ਕੀ ਬੋਲਾਂ
ਸਾਰੇ ਹਰਫ਼ ਤੁਹਾਡੜੇ ਦਿਸਦੇ ਨੇ
ਨੁਕਤੇ, ਸੱਦਾਂ, ਜੇਰਾਂ, ਜਬਰਾਂ
ਲਫ਼ਜ਼, ਲਕੀਰਾਂ
ਰੱਬਾ ਮੁੱਖੜੇ ਕਿਸ ਦੇ ਨੇ
ਜਿਹੜਾ ਇਲਮ ਤੇਰੇ ਤੱਕ ਲੈ ਜਾਵੇ
ਉਸ ਇਲਮ ਦੇ ਵਰਕੇ ਭਿੱਜਦੇ ਨੇ
ਮੈਂ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਕੇ ਬੈਠੀ ਰਹੀ
“ਕੁੰਨ” ਆਖ ਕੇ ਜਿੰਦੜੀ ਪਾਰ ਗਈ
ਬਣ ਗਈ ਮੈਂ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਹਾਰ ਗਈ!!

ਅੱਧਕ

ਰੱਬ ਨੇ ਕੁੰਨ ਕਿਹਾ ਤੇ ਦੁਨੀਆ

ਦੁੱਖ ਦਾ ਮੱਚ

ਰੱਬਾ ਕਾਲੀਆਂ ਚੁਆਤੀਆਂ ਦੀ ਫੂਹਾ ਫੂਹਾ ਅੱਗ
ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਭੋ ਵਿਚ ਸੁੱਟ
ਭੋ
ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਵੀ ਸੜਣਾ ਸਿੱਖਣ
ਦੁੱਖ ਦੇ ਮੱਚ ਵਿਚ ਵੜਨਾ ਸਿੱਖਣ।
ਵਧੀਕੀ

ਬੋੜੀ ਬੋੜੀ
ਛੋਲਿਆ ਦਾ

ਸੇਕ/

ਦੁੱਖ ਤੈਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਨਾਵਾਂ

ਦੁੱਖ ਤੈਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਨਾਵਾਂ

ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਬੁਲਬੁਲਾ
ਤੇ ਬੇੜੀ ਵਿਨ ਮਲਾਹ
ਕੱਪਰ ਖੁੱਭੇ ਮੁਸਾਫਰ
ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਵਿਛੀ ਜੁਦਾਈ

ਬਿਨ
ਤੁਫਾਨ

ਮੌਤ ਤੇ ਅਨੁਰਾ
ਅਸਮਾਨਾਂ ਉਤੇ ਚੜ ਕੇ ਰੋਂਦਾ ਚੰਨ
ਤੇ ਲਹੂ ਵਾਂਗੂੰ ਢਲਦਾ ਸੂਰਜ
ਝੁਕ ਝੁਕ ਕੇ ਝਾਤੀਆਂ ਪਾਉਂਦਾ ਚਾਨਣ
ਤੇ ਸ਼ਹੁ ਮਨਾਂ ਦਾ ਹਨੇਰਾ
ਕਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ
ਤੇ ਕਿਹੜੀ ਵਸਤੀ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਨੇ

ਦੁੱਖ ਤੈਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਨਾਵਾਂ
ਕੋਈ ਚੱਜ ਤੇ ਦੱਸ
ਕੋਈ ਹਾਸਾ ਹੰਝੂ ਯਾ ਚੁੱਪ ਦਾ ਗੰਭੀਰ
ਕੁਝ ਤੇ ਪੱਲੇ ਬੰਨ੍ਹ
ਜਿਹਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਟੁਰਾਂ ਤੇ ਕਦੀ ਨਾ ਰੁਕਾਂ
ਪਿੱਛੋਂ ਆਉਂਦੀਆਂ 'ਵਾਜ਼ਾਂ ਦਾ
ਪੱਲਾ ਫੜ ਕੇ ਰੋਂਦੀਆਂ
ਰੁੱਤਾਂ ਦੀ ਗਲ ਕੋਈ ਨਾ ਪੁੱਛੇ
ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ
ਸੁੱਕਿਆਂ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਦਮ ਤੋੜਦੀਆਂ ਈ ਚੰਗੀਆਂ ਲਗਦੀਆਂ ਨੇ
ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਵਿਛੇ ਵਿਛੋੜੇ
ਅਨਭਾਲ ਈ ਮਸੂਮ ਲਗਦੇ ਨੇ
ਉੱਝ ਵੀ ਸਾਨੂੰ
ਦੁੱਖ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਚੱਜ ਭੁੱਲਦਾ ਜਾਂਦਾ ਏ
ਅਸੀਂ ਬੇਪਰਦ ਹੁੰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਆਂ
ਉਠਣ ਬੈਠਣ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਰ
ਤੇ ਰੋਣ ਹੱਸਣ ਤੋਂ ਬੇਜ਼ਾਰ
ਪਹਾੜ ਦੇ ਠੰਢੇ ਤੇ ਪੀਢੇ ਪੱਥਰ ਵਾਂਗ
ਜਿਹਨੇ ਪੈਦਾਇਸ਼ ਤੇ ਮੌਤ ਤੀਕਰ ਦਾ
ਸਾਰਾ ਵੇਲਾ
ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਕੇ ਗੁਜ਼ਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਂਦਾ ਏ
ਦੁੱਖ ਤੈਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਨਾਵਾਂ

ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਵਾਜੇ ਵਜਾ ਕੇ
ਲਹੂ ਤੇ ਸਾਲੂ ਦੀ ਬੁੱਕਲ ਮਾਰ ਕੇ
ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਦੀ ਡੋਲੀ ਚੜ੍ਹ ਕੇ
ਨਾ ਸੜਕਾਂ, ਮੁਹੱਲਿਆਂ ਤੇ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਨੱਚਦੀ

ਮੌਤ ਦੀ ਡੂੰਮਣੀ ਦੀ ਗੜਵੀ ਬੁਝਾ ਕੇ
ਜਿਹੜੀ ਇਕੋ ਗਾਣਾ ਗਾਂਦੀ ਏ
ਠਾਹ! ਠਾਹ! ਠਾਹ!
ਜਿਹੜੀ ਲਹੂ ਦੀਆਂ ਵੇਲਾਂ ਨਾਲ
ਝੋਲੀ ਭਰਦੀ ਏ

ਮਰਾਸਣ

ਦੁੱਖ ਤੈਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਨਾਵਾਂ
ਦਿਲ ਚਾਂਹਦਾ ਏ
ਤੈਨੂੰ ਸ਼ਾਹ ਇਨਾਇਤ ਬਣਾ ਲਵਾਂ
ਗੁਰੂ ਤੇ ਆਪ ਬੁੱਲੇ ਸ਼ਾਹ ਵਾਂਗੂੰ
ਘੁੰਗਰੂ ਬੰਨ੍ਹ ਤੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ
ਰੱਜ ਰੱਜ ਨੱਚਾਂ
ਤੇ ਕਦੀ ਦਿਲ ਚਾਂਹਦਾ ਏ
ਤੈਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਵਾਂ
ਤੇਰੀ ਮੁੜਕੇ ਸਾਰ ਨਾ ਲਵਾਂ
ਤੈਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿਆਂ
ਕਿੱਡਾ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ
ਜੇ ਤੂੰ ਗੁਆਚ ਜਾਵੇਂ
ਜਮੀਨ ਤੋਂ ਅਸਮਾਨ ਤੋਂ
ਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿਹੜੇ ਤੋਂ
ਤੇ ਫਿਰ ਮੈਂ
ਉੱਚੇ ਉੱਚੇ ਵੈਣ ਪਾਵਾਂ
ਤੈਨੂੰ ਰੱਜ ਕੇ ਮਨਾਵਾਂ!!!

ਬੁੱਲੇ ਤੇ ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ ਦਾ

ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਮਿਸਫਿੱਟ ਇਕ ਨਜ਼ਮ

ਸਾਰੇ ਦਮ ਵਜੀਫੇ ਹਰ ਗਏ
ਜੰਮਣ ਤੋਂ ਇਸ ਪਹਿਲੋਂ ਮਰ ਗਏ
ਸਾਨੂੰ ਮੂਲ ਨਾ ਜਿੱਤਣਾ ਆਇਆ

ਟੂਣਾ, ਜਾਪ

ਬਾਹਰੋਂ ਜਿੱਤ ਅੰਦਰੋਂ ਹਰ ਗਏ
ਸਾਰੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘੇ
ਝੁੱਕਦੇ ਝੁੱਕਦੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਗਏ

ਵਸ ਦਾ ਝੋਲਾ ਹਿਜਰ ਤੰਦੂਰੀ
ਵਿਚ ਸੁੱਤੇ ਵਿਚ ਜਾਗੇ ਸੜ ਗਏ
ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਰੱਖੀਏ
ਹੁਣ ਆਪੇ ਤੋਂ ਡਾਢੇ ਭਰ ਗਏ।

ਤੰਗ/ਬੇਵਸ

ਇਹ ਸਾਰੇ ਰੰਗ ਤੇਰੇ

ਜ਼ਿੰਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹਲ ਚਲਾਈਏ
ਹਲ ਚਲਾ ਕੇ ਬੀਂ ਨੂੰ ਪਾਈਏ
ਬੀਂ ਪਾ ਕੇ ਫਿਰ ਪਾਣੀ ਲਾਈਏ
ਇਕ ਮਿੱਟੀ 'ਚ ਇਕ ਪਾਣੀ ਤੋਂ
ਵੰਨ ਸਵੰਨੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਪਾਈਏ।

ਤੂੰ ਵੀ ਇਸ਼ਕ ਕਰੇਂ

ਤੂੰ ਵੀ ਇਸ਼ਕ ਕਰੇਂ
ਤੇ ਆਸ਼ਕ ਹੋਵੇਂ
ਤੂੰ ਵੀ ਬਹਿ ਇਕੱਲਾ ਰੋਵੇਂ
ਜਿਸ ਰਾਹ ਤੋਂ ਉਹ ਲੰਘਦਾ ਹੋਇਆ
ਉਹਨੂੰ ਮੱਲ ਖਲੋਵੇਂ
ਜਿਸ ਨੀਂਦਰ ਉਹ ਸੌਂਦਾ ਹੋਵੇ
ਉਸ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਹੋਵੇਂ
ਜਿਸ ਅੱਖ ਵਿਚ ਉਹ ਵਸਦਾ ਹੋਵੇ
ਉਸ ਦਾ ਕੱਜਲ ਰੋਵੇਂ
ਜਿਸ ਮਿੱਟੀ ਉਸਦਾ ਪੈਰ ਪਵੇ
ਉਹ ਕੱਖ ਵੀ ਚੁੰਮਦਾ ਹੋਵੇਂ
ਤੂੰ ਵੀ ਇਸ਼ਕ ਕਰੇਂ
ਤੂੰ ਵੀ ਆਸ਼ਕ ਹੋਵੇਂ
ਤੂੰ ਵੀ ਬਹਿ ਇਕੱਲਾ ਰੋਵੇਂ!!

ਕੁਝ ਸੁੱਤੇ ਰਹਿ ਗਏ

ਕੁਝ ਯਾਰਾਂ ਪ੍ਰੀਤ ਨਿਭਾਈ ਏ
ਕੁਝ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਗਏ
ਕਿਸੇ ਜਾਗ ਕੇ ਵਾਰ ਬੁਲਾਈ ਏ
ਕੁਝ ਸੁੱਤੇ ਰਹਿ ਗਏ
ਕਿਸੇ ਹੱਸ ਕੇ ਸਹੁੰ ਨਿਭਾਈ ਏ
ਕੁਝ ਲੁੱਕੇ ਰਹਿ ਗਏ
ਕੁਝ ਯਾਰਾਂ ਆਸ ਵਧਾਈ ਏ
ਕੁਝ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਗਏ
ਕਿਸੇ ਤੀਰ ਕਮਾਨ ਉਠਾਈ ਏ
ਕੁਝ ਬਚੇ ਰਹਿ ਗਏ
ਕਿਸੇ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਮੰਜ਼ਲ ਪਾਈ ਏ
ਕੁਝ ਭੁੱਲੇ ਰਹਿ ਗਏ
ਕਿਸੇ ਮਰ ਕੇ ਜਿੰਦ ਕਮਾਈ ਏ
ਕੁਝ ਚਿੱਤੇ ਰਹਿ ਗਏ।

ਪਾਣੀ ਅੱਗੇ ਬੰਧ

ਕੱਲ੍ਹੇ ਨੈਣ ਨੈਣਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ
ਦਰਿਆ ਪੰਜ ਜੁਦਾਈਆਂ ਵਾਲੇ
ਤੂੰ ਗਿਆ ਤੇ ਰਲ ਆਏ
ਖਲਕਤ ਲੋਕ ਖੁਦਾਈਆਂ ਵਾਲੇ

ਮੇਰੇ ਦੇਸ਼ ਤੂੰ ਕੱਲ੍ਹਾ ਤੇ ਨਈਂ

ਮੇਰੇ ਦੇਸ਼ ਤੂੰ ਕੱਲ੍ਹਾ ਤੇ ਨਈਂ
ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਤੇ ਨੂਰ ਖੁਦਾ ਦਾ
ਸੱਚਾ ਪਾਕਿ ਰਸੂਲ ਖੁਦਾ ਦਾ
ਤੇਰੇ ਉਤੇ ਸਬਜ਼ ਗੁੰਬਦ ਦੀਆਂ ਠੰਢੀਆਂ ਛਾਵਾਂ
ਤੇਰਾ ਦਿਲਬਰ ਸੁਹਣਾ ਮੁੱਖੜਾ
ਤੇਰਾ ਸੁੱਚਾ ਉੱਚਾ ਨਾਵਾਂ

ਹਰਾ
ਮਸ਼ੁਕ

ਤੇਰੀ ਧਰਤੀ

ਸੁੱਚਿਆਂ ਕਾਮਿਲ ਵਲੀਆਂ ਵਾਲੀ

ਜਾਣੂ/

ਨਿਪੁੰਨ

ਹੀਰਾਂ ਪੁਨ੍ਹਿਆਂ ਸਈਆਂ ਵਾਲੀ

ਵਾਰਸ ਮਿਰਜੇ ਬਲੀਆਂ ਵਾਲੀ

ਬਹਾਦਰ

ਤੇਰੀ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਚਮਕਣ

ਚੰਨ ਤਾਰੇ ਅਸਮਾਨਾਂ ਦੇ

ਇੱਥੇ ਰੰਗ ਉਦਾਸੀ ਵਾਲੇ

ਰੂਪ ਖੜੇ ਇਮਕਾਨਾਂ ਦੇ

ਸੰਭਾਵਨਾ

ਇੱਥੇ ਮਹਿਫਲ ਸੂਰਜ ਵਾਲੀ

ਇੱਥੇ ਰੰਗ ਜਹਾਨਾਂ ਦੇ

ਤੇਰੀ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਲਿਖੇ

ਪ੍ਰੀਤ ਦੇ ਕਿੱਸੇ

ਸਫਰ ਦਾ ਲੰਮਾ ਪੈਂਡਾ ਚਾਹਿਆ

ਕੁਝ ਘਰ ਆਏ ਕੁਝ ਰਏ ਪਿੱਛੇ

ਅਗਲਿਆਂ ਪਿਛਲਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਵਾਲੀ

ਹਰਦਮ ਵਸਦੀਆਂ ਝੋਕਾਂ ਵਾਲੀ

ਛੋਟਾ ਪਿੰਡ

ਇਹ ਧਰਤੀ ਅਸਮਾਨ ਜਝੀ ਏ

ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਮਾਨ ਜਝੀ ਏ।

ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਖਾਬ

ਇਕ ਖਾਬ ਤਕੇਂਦਿਆਂ ਉਮਰ ਲੰਘੀ

ਇਕ ਖਾਬ ਅੱਖਾਂ 'ਚੋਂ ਤਿਲਕ ਗਿਆ

ਇਕ ਖਾਬ ਨੂੰ ਸਾਂਭਿਆ ਦਿਲ ਅੰਦਰ

ਇਕ ਚੁੰਨੀ ਤੇ ਢਿਲਕ ਗਿਆ।

ਨਵਾਂ ਕਾਬੀਲ

ਪੁੱਤ

ਹਾਬੀਲ ਤੇ ਕਾਬੀਲ ਆਦਮ ਦੇ ਦੋ

ਦਿੱਤਾ ਸੀ

ਕਾਬੀਲ ਨੇ ਹਾਬੀਲ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ

ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਕੀ ਏ
ਮੈਂ ਜਨੌਰਾਂ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਕਬੀਲੇ ਵਿਚੋਂ ਆਂ
ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਉੱਤੇ ਕਿਸ ਦੇ ਲਹੂ ਦੀਆਂ ਝਰੀਟਾਂ ਨੇ

ਉਹ ਕੌਣ ਏ
ਜਿਹਨੂੰ ਮੈਂ ਚੀਰ ਪਾੜ ਕੇ ਖਾਧਾ ਏ
ਤੇ ਜਿਹਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਕੁੱਤੇ ਪਏ ਧਰੀਕਦੇ ਨੇ
ਉਹ ਕੌਣ ਏ
ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੇ ਵਿਚੋਂ ਸੀ
ਮੈਂ ਉਹਦੇ ਵਿਚੋਂ
ਪਰ ਜਿਹਨੂੰ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਬਲਦੀ ਅੱਗ ਦੇ ਭਾਂਬੜ ਨੇ
ਪੈਰਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰੂਹ ਤੀਕਰ ਸਾੜਿਆ ਏ
ਇਹ ਦਿਹਾੜਾ ਤੇ ਵੇਲਾ
ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਏ
ਅੱਜ ਫੇਰ ਕਿਸੇ ਨੇ
ਕਿਸੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੱਲਦੇ ਭਾਂਬੜ ਨੂੰ
ਆਪਣੇ ਲਹੂ ਦੇ ਤਰੌਕੇ ਨਾਲ
ਬੁਝਾਇਆ ਏ।

ਦੁਨੀਆ

ਅਸੀਂ ਖਿਡਾਉਣੇ ਆਂ
ਆਦਿ ਚੜ੍ਹਦੇ
ਕੱਚੇ ਪੱਕੇ ਟੁੱਟਦੇ ਭੱਜਦੇ
ਵੇ ਘੁਮਿਆਰਾ
ਲੱਦ ਦੇ ਸਾਨੂੰ
ਵੇਚ ਦੇ ਸਾਨੂੰ
ਟੁੱਟ ਜਾਈਏ
ਫੇਰ ਨਵੇਂ ਬਣਾਈਂ
ਆਦਿ ਚਾੜੀਂ
ਕੱਚ ਪਿਲੇ ਸੁੱਟ ਦੇਵੀਂ
ਤੇ ਪੱਕੇ ਪੱਕੇ ਵੇਚਣ ਜਾਵੀਂ।

ਹਿਜਰ ਦੀ ਰੁੱਤ ਇੰਝ ਲੰਮੀ ਕੀਤੀ

ਆਪੇ ਮੰਤਰ ਆਪ ਮਦਾਰੀ
ਆਪੇ ਪੈਦਲ ਆਪ ਸਵਾਰੀ

ਖੇਡ ਵੀ ਆਪ ਤੇ ਆਪ ਖਿਡਾਰੀ
ਆਪ ਸੁਹਾਗਣ ਆਪ ਕੁੰਵਾਰੀ
ਆਪੇ ਮਾਲ ਤੇ ਆਪ ਵਿਪਾਰੀ
ਵਿਕਦਿਆਂ ਵਿਕਦਿਆਂ ਸ਼ਾਮਾਂ ਪਈਆਂ
ਸ਼ਾਮਾਂ ਅੰਦਰ ਰਾਤਾਂ ਰਹੀਆਂ
ਰਾਤਾਂ ਭੋਗ ਕੇ ਥੰਮੀ ਕੀਤੀ
ਹਿਜਰ ਦੀ ਰੁੱਤ ਇੰਝ ਲੰਮੀ ਕੀਤੀ।

ਏਸ ਦੁਨੀਆ ਤੇ ਬੜੇ ਖਿਲਾਰੇ

ਇਕ ਵਾਰੀ ਦਿਲ ਸੋਚ ਜਾਵੇ
ਹਿਕ ਵਾਰੀ ਮੁੜ ਭੁਲਦਾ ਜਾਵੇ
ਹਿਕ ਵਾਰੀ ਤੇ ਤਾਂਘ ਸੱਜਣ ਦੀ
ਫਿਰ ਨਾ ਮੁੜਕੇ ਸੁਰਤ ਈ ਆਵੇ
ਅੱਖੇ ਨੇ ਦਿਨ ਚਾਰ ਗੁਜਾਰੇ
ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਤੇ ਬੜੇ ਖਿਲਾਰੇ।

ਜਿਹੜਾ ਦੱਸ ਨਾ ਹੋਵੇ

ਹਿਕ ਦੁੱਖ ਏ ਬਸ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ
ਜਿਹੜਾ ਦੱਸ ਨਾ ਹੋਵੇ
ਵਰਕਿਆਂ ਉਤੇ ਲਿਖ ਲਿਖ ਥੱਕਾਂ
ਪਰ ਉਹ ਬੱਸ ਨਾ ਹੋਵੇ
ਰਾਤ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਹਿਰ ਦਾ ਕਿੱਸਾ
ਦਿਲ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਥੱਲਵਾਂ ਹਿੱਸਾ
ਉਹਦੀ ਸੀਤ ਹਵਾ ਦਾ ਕਾਂਬਾ
ਜਿਹੜਾ ਹੱਡਾਂ 'ਚੋਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ
ਧੁੱਖਦੀ ਵੱਖੀ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ

ਕੋਰੇ ਕਾਗਜ ਦਾ ਸਿਰਨਾਵਾਂ

ਜਿਹੜਾ ਮੱਸ ਨਾ ਹੋਵੇ
ਹਿਕ ਦੁੱਖ ਏ ਬਸ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ
ਜਿਹੜਾ ਦੱਸ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਭੁੱਲਣਾ

ਅਨ-ਉਲ-ਹੱਕ

ਰੱਬ ਨੇ ਇਕ ਮਹਿਬੂਬ ਬਣਾਇਆ
ਉਹਦੇ ਲਈ ਜਹਾਨ ਵਸਾਇਆ
ਉਹਨੂੰ ਅਰਸ਼ਾਂ ਤੀਕ ਬੁਲਾਇਆ
ਆਪਣੀ ਦੀਦ ਦਾ ਜਾਮ ਪਿਲਾ
ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਇਹ ਨਾਹਰਾ ਮਾਰੇ
ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਖਾਰੀ ਸਿਰਤੇ ਚਾਵੇ
ਉਹਨੂੰ ਦਾਰ ਸਜਾਵਾਂ ਦੇਵੇ
ਸੂਲੀ ਚਾੜੇ!!

ਦੀਦਾਰ

ਟੋਕਰੀ

ਸੂਲੀ

ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਮੈਂ ਗੋਲੀ

ਮਿੱਟੀ ਮੇਰਾ ਖੇਸ ਵਿਛਾਉਣਾ
ਮਿੱਟੀ 'ਤੇ ਮੈਂ ਸੁੱਤੀ
ਮਿੱਟੀ ਨੇ ਮੇਰਾ ਦੁੱਧ ਜਮਾਉਣਾ
ਮਿੱਟੀ 'ਤੇ ਮੈਂ ਸੁੱਕੀ
ਮਿੱਟੀ ਮੈਨੂੰ ਪਾਰ ਲੰਘਾਵੇ
ਮਿੱਟੀ ਅੰਦਰ ਖੜਦੀ
ਮਿੱਟੀ ਉਤੇ ਬੈਠੇ ਬੈਠੇ
ਮਿੱਟੀ ਮੇਰੀ ਝੜਦੀ
ਮਿੱਟੀ ਮੇਰਾ ਹਰਫ ਇਸ਼ਾਰਾ
ਮਿੱਟੀ ਮੇਰੀ ਬੋਲੀ
ਮਿੱਟੀ ਮੇਰੀ ਫੂੜ ਮੁਸੱਲਾ
ਮਿੱਟੀ ਮਾਂ ਦੀ ਝੋਲੀ
ਮਿੱਟੀ ਮੇਰਾ ਕੁੜਤਾ
ਮਿੱਟੀ ਮੇਰੀ ਚੋਲੀ
ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਮੈਂ ਈਦ ਮਨਾਵਾਂ
ਮਿੱਟੀ ਖੇਡਾਂ ਹੋਲੀ

ਚਟਾਈ, ਨਮਾਜ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੀ ਫੂੜ

ਮਿੱਟੀ ਮੇਰੀ ਪੀਘ ਦਾ ਹੂਟਾ
ਮਿੱਟੀ ਵੱਲ ਮੈਂ ਗੋਲੀ
ਮਿੱਟੀ ਵੱਲ ਮੈਂ ਸੰਗ ਸਹੇਲੀ
ਮਿੱਟੀ ਵਲ ਹਮਜੋਲੀ

ਮਿੱਟੀ ਮੇਰਾ ਚੰਨਣ ਚਰਖਾ
ਮਿੱਟੀ ਮੇਰੀ ਡੋਲੀ!!

ਬੈਠੀ ਕਾਗ ਉਡਾ

ਮਿੱਤਰ ਗਏ ਪਰਦੇਸ
ਦੇਸ ਹੋਏ ਪਰਦੇਸ
ਦਿੰਹ ਵਟਾਏ ਵੇਸ
ਤੇਰੇ ਅੰਦਰ ਲੱਗੀ ਢਾਹ
ਆਵੇ ਕਿਵੇਂ ਸਾਹ
ਪੈਂਡਾ ਲੰਮਾ ਭੁੱਲਿਆ ਵਿਹੜਾ
ਬੈਠੀ ਕਾਗ ਉਡਾ।

ਦਿਨ

ਵਸਲ ਦੀ ਰੁੱਤ

ਤੂੰ ਇੰਝ ਤੱਕਿਆ
ਵਸ ਦੇ ਲੰਮੇ ਪੈਂਡੇ ਅੰਦਰ
ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਕੇ ਰੋਈ
ਪਿਛੋਂ ਮੁੜ ਕੇ ਤੱਕਿਆ
ਤੇ ਫੇਰ
ਆਪਣਾ ਆਪ ਈ ਦਿੱਸਿਆ ਮੈਨੂੰ
ਕਲਮ ਕੱਲਾ
ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਵਿਚ
ਸੋਚਾਂ ਵਾਲਾ ਸੂਹਾ ਪੱਲਾ
ਸੀਨੇ ਅੰਦਰ
ਉਹ ਈ ਦਿਲ
ਸਦੀਆਂ ਦਾ ਝੱਲਾ
ਤੇਰੇ ਅਜੰਡੇ ਵਿਚ ਜੀ ਲੈਂਦੀ
ਵਸਲਾਂ ਅੱਗੇ ਹਾਰ ਗਈ

ਜਾਹ ਵੇ ਮਿੱਤਰਾ
ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਵਸਲ ਦੀ ਰੁੱਤ ਈ
ਮਾਰ ਗਈ।

ਆਦਮ ਬੂ

ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਕੱਲੀ ਰਹਿ ਗਈ
ਕੋਈ ਨਾ ਮੇਰੇ ਆਸੇ ਪਾਸੇ
ਆਲ ਦੁਆਲੇ ਚੁੱਪ ਦੀ ਘੁਕਰ
ਮੇਰਿਆਂ ਆਪਣਿਆਂ ਸਾਹਵਾਂ ਦੀ
ਗੂੰਜਾਂ ਪਾਉਂਦੀ ਨੱਚਦੀ ਸੁਕਰ
ਸੜਕਾਂ ਗਲੀਆਂ ਮਹਿਲ ਦੇ ਮਹਿਲੇ
ਖਾਲੀ ਮਖਾਲੀ ਕੇਡ ਅਕੇਲੇ
ਵਸਦਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਹੜੇ
ਵਿਹੜੇ ਤੇ ਧੁੱਪਾਂ ਦੇ ਪਹਿਰੇ
ਚਾਰ ਚੁਫੇਰੇ ਪਿੱਛੇ ਪਿਛੜ ਪਾਈਆਂ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਾਏ ਹਰ ਥਾਂ ਡੇਰੇ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੋਹ ਲਈ
ਪਾਏ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦ ਤੇ ਘੇਰੇ
ਆਮ ਬੂ ਏ ਆਦਮ ਬੂ
ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੜਾ ਰਹਿ ਗਿਆ ਬੰਦਾ
ਹੁਣ ਉਹ ਸਾਡੇ ਹਾਜਰ ਹੋ
ਆਦਮ ਬੋ ਏ ਆਦਮ ਬੋ!!

ਛਾਂ ਛਾਂ

ਸੰਨ੍ਹ

ਇਕਲਾਪਾ

ਅੱਖ ਗਈ ਮੈਨੂੰ ਤੱਕਣ ਵਾਲੀ
ਰੁੱਤ ਗਈ ਮੈਨੂੰ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀ
ਕਾਲੀ ਰਾਤ ਬਨੇਰੇ ਉਤਰੀ
ਮੈਂ ਕੱਲੀ ਤੈਨੂੰ ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ।

ਕਾਰਾ

ਇਹ ਸਮਝਾਂ ਨੇ ਬੇਲੋੜ ਦੀਆਂ

ਨਿੱਤ ਮਾਹੀ ਹੱਥੋਂ ਟੋਰਦੀਆਂ
ਮੁੜ ਬਹਿ ਕੇ ਅੱਥਰੂ ਰੋਲਦੀਆਂ
ਜਿੰਦ ਹਿਜਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਘੋਲਦੀਆਂ

ਇਹ ਸਮਝਾਂ ਨੇ ਬੇਸੁਰਤ ਦੀਆਂ
ਇੱਥੇ ਕੌਣ ਗਈਆਂ ਤੇ ਤੁਰਤ ਰਹੀਆਂ
ਇੱਥੇ ਸਭਨਾ ਕਾਰਾ ਬੰਨਿਆ
ਕੋਈ ਅੱਗੇ ਗਈਆਂ ਕੋਈ ਪਿੱਛੇ ਗਈਆਂ।

ਲੇਖ ਤਮਾਸ਼ਾ

ਬਾਹਰ ਠੰਢੀਆਂ ਠਾਰ ਹਵਾਵਾਂ
ਅੰਦਰੋਂ ਆਵੇ ਸੇਕ
ਮੈਂ ਮੰਦੀ ਦਾ ਉਜਰ ਨਾ ਕੋਈ
ਖੱਬੇ ਵੜਦੇ ਨੇਕ
ਮੇਰੇ ਮੱਥੇ ਲੀਕ ਨਾ ਕੋਈ
ਹਿਕ ਨਾ ਸੋਖੇ ਲੇਖ
ਤੂੰ ਜਿੰਦੇ ਲੁਕ ਆਪਣੇ ਉਹਲੇ
ਲੇਖ ਤਮਾਸ਼ਾ ਵੇਖ।

ਨਕਾਰੀ, ਪੇਸ਼

ਇਕ

ਗੁਆਚੀਆਂ ਨਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ

ਖਾਬ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਲ ਜੇ ਹੁੰਦੀ
ਤੇ ਮੈਂ ਉਹਦਾ ਨਾਂ
ਗੁਆਚੀਆਂ ਨਜ਼ਮਾਂ ਰੱਖ ਦੋਂਦੀ
ਉਹ ਨਜ਼ਮਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ
ਦਿਲ ਦੇ ਪੱਲੇ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ
ਮੈਂ ਵੇਲੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ
ਤੇ ਵੇਲਾ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਰਾਤ ਦੇ ਬੂਹੇ ਰੱਖ ਕੇ
ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਸੀ
ਉਹ ਗੁਆਚੀਆਂ ਨਜ਼ਮਾਂ ਅਜੇ ਵੀ
ਰਾਤੀਂ ਟੁਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਤੋਂ

ਆਪਣੇ ਭੁੱਲੇ ਘਰ ਦਾ ਪਤਾ ਪੁੱਛਦੀਆਂ ਨੇ।

ਦੁਆ

ਕੋਈ ਹਰਫ਼ ਨਾ ਦਿੱਸੇ ਬੁੱਝੇ
ਅਸਾਂ ਜਾਲ ਪ੍ਰੀਤਾਂ ਉਣੇ
ਨਾ ਕੁਝ ਧੁੱਪ ਦਾ ਸਾੜ ਈ ਲੱਗੇ
ਨਾ ਈ ਹਾਲ ਵਿਛੁੰਨੇ
ਸੇਕ ਵੇ ਬੀਬਾ ਸੇਕ ਅਜਿਹਾ
ਕੌਣ ਅੱਗਾਂ ਵਿਚ ਭੁੰਨੇ
ਕੁਝ ਕੁਝ ਕਰਦੀ ਕੁਝ ਰਹੀ
ਜਿੰਦ ਨੇ ਸਾਹ ਲਏ ਤਿੰਨੇ
ਟੁਰਦੀ ਟੁਰਦੀ ਪਿੱਛੇ ਹੋਜਾਂ
ਇਹ ਮਤ ਦਿਲ ਨਾ ਮੰਨੇ
ਜਿਨਾਂ ਮੰਨੀ ਅਸਲ ਫ਼ਕੀਰੀ
ਉਹ ਅੰਦਰੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਭੰਨੇ
ਕੀ ਹੋਇਆ ਅਸੀਂ ਬਾਲਣ ਬਣ ਗਏ
ਭੈੜੀ ਅੱਗ ਨਾ ਸਾਨੂੰ ਮੰਨੇ
ਕੀ ਹੋਇਆ ਅਸਾਂ ਮੰਦੇ ਹੋ ਗਏ
ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਾਲਾ ਲੱਗੋ ਬੰਨੇ।

ਰੱਬ ਕਰੇ

ਰਾਂਝਾ ਸੱਭ ਦਾ ਸਾਂਝਾ

ਜਿਹੜੀ ਝਾਤੀਆਂ ਪਾਵੇ
ਤੇ ਪਰਦਾ ਪਾਵੇ
ਨਾ ਇਧਰ ਆਵੇ
ਨਾ ਉਧਰ ਜਾਵੇ
ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਦਿਲ ਨੂੰ
ਉਹ ਕਿੱਡਾ ਭਾਵੇ
“ਚੱਲੋ ਢੂੰਡੀਏ
ਉਸ ਮਸਤਾਨੜੇ ਨੂੰ”
ਜਿਹਦੀ ਤਿੰਝਣਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਈ ਏ ਧੁੰਮ

ਕਦੀ ਇਸ਼ਕ ਸਜਾਵਾਂ
ਕਦੀ ਹੁਸਨ ਅਦਾਵਾਂ

ਕਦੀ ਹੰਝੂ ਹੌਕੇ
ਕਦੀ ਦੂਰ ਬਲਾਵਾਂ
ਕੀ ਮੂੰਹੋਂ ਬੋਲਾਂ
ਕੀ ਹਾਲ ਸੁਣਾਵਾਂ
ਵੇ ਰਮਜਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਆ ਵੜ ਵਿਹੜੇ
ਹੁਣ ਮੰਨ ਵੀ ਜਾਹ ਨਾ ਕਰ ਝੇੜੇ
“ਚੱਲੋ ਢੂੰਡੀਏ
ਉਸ ਮਸਤਾਨੜੇ ਨੂੰ”
ਜਿਹਦੀ ਤਿੰਝਣਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਈ ਏ ਧੁੰਮ

ਝਗੜੇ

ਕਦ ਇਸ਼ਕ ਸਦਾਵਾਂ
ਏ ਠੰਢੀਆਂ ਛਾਵਾਂ
ਲਾ ਪਿੱਪਲ ਬੋਹੜੀਂ
ਨਾ ਮਾਹੀਏ ਗਾਵਾਂ
ਵੇ ਰਾਂਝਿਆ
ਸੱਭ ਦਿਆ ਸਾਂਝਿਆ
ਕਈ ਹੀਰਾਂ ਭੁੱਲੀਆਂ, ਮਿੱਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੁਲੀਆਂ
ਪਾ ਪੀਲੇ ਚੋਲੇ, ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭੁੱਲੀਆਂ
ਤੇ ਇਸ਼ਕ ਮਹੱਲੇ ‘ਵਾਵਾਂ ਬਣ ਝੁੱਲੀਆਂ
“ਚੱਲੋ ਢੂੰਡੀਏ
ਉਸ ਮਸਤਾਨੜੇ ਨੂੰ”
ਜਿਹਦੀ ਤਿੰਝਣਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਈ ਏ ਧੁੰਮ।

ਟਰਦੀ ਕਦੀ ਨਾ ਥੱਕਦੀ

ਇਕ ਪੀੜਾ ਜਿਹੀ ਹੁੰਦੀ ਏ
ਜਿਹੜੀ ਗੁੱਝੀ ਰਵੇ ਤੇ ਚਾਰ ਦਿਵਾਰੀ
ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਤੇ
ਚਾਦਰ ਖੱਸ ਲੈਂਦੀ
ਜਿਹੜੀ ਸਬੂਤਿਆਂ ਵੇਲਿਆਂ ਨੂੰ

ਖੋਹਣਾ

ਅੱਧ ਭੜਕਾ
ਤੱਤਿਆਂ ਹੰਝੂਆਂ ਨੂੰ
ਬੇ ਮੁਰਾਦਿਆਂ ਕਰਦੀ ਏ
ਜਿਹੜੀ ਸਾਵੀਆਂ ਰੁੱਤਾਂ ਦੇ

ਹਰੀਆਂ/ਬਹਾਰਾਂ

ਸੀਨੇ ਵਿਚ
ਸਾਂਗ ਵਾਂਗ ਖੁੱਭ ਜਾਂਦੀ ਏ
ਤੇ ਫਿਰ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦੀ
ਜਿਹੜੀ ਹਿਜਰ ਤੇ ਵਿਸਾਲ ਨੂੰ
ਖਿਆਲ ਦੇ ਪੈਂਡੇ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ
ਸਿਰ ਉਤੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਟੁਰਦੀ ਏ
ਤੇ ਫਿਰ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਰੁਕਦੀ।

ਛੁਰੀ

ਦੁੱਖ ਤੇਰਾ ਨਾਂ ਕੀ ਏ

ਦੁੱਖ ਤੇਰਾ ਨਾਂ ਕੀ ਏ
ਤੇਰਾ ਬਾਵਾ ਆਦਮ ਕਿਹੜਾ ਏ
ਤੇਰਾ ਮੁੱਢ ਮੁਢੋਕਲ ਕੌਣ ਏ
ਤੇਰਾ ਰਾਹੁ ਦਰਦ ਦਾ ਆਹੁ
ਹਿਜਰ ਦਾ ਝੁਲਕਾ
ਕੌਣ ਬਣੇ
ਤੇਰਾ ਧੜਕਾ
ਅੱਖ ਨਾ ਲੱਗਣ ਦੇਵੇ
ਤੇਰੇ ਪਿੰਜਰੇ ਵਿੱਚ
ਫੜ ਫੜ ਕਰਦੀ
ਫੱਟੜ ਮੈਨਾ
ਅੱਧ ਭੜਕਿਆਂ ਸਾਹਵਾਂ ਨਾਲ
ਜੀਵੇ ਤੇ ਕੀਕਨ

ਵੱਡੇ ਵਡੇਰੇ/ਪੁਰਖੇ

ਹਿਰਨ

ਰੁੱਗ

ਦੁੱਖ ਤੇਰਾ ਨਾਂ ਕੀ ਏ
ਪਰਮ, ਪ੍ਰੀਤ, ਮੁਸਾਫਰੀ ਯਾ ਭੁਲੇਖਾ
ਕਦੀ ਕਦੀ ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਏ
ਤੂੰ ਘੜਿਆ ਮੁੜਿਆ ਰੱਬ ਏ
ਉਹਦੇ ਵਰਗਾ

ਬੇ ਪ੍ਰਵਾਹ, ਬੇਚਿੱਤਾ
ਉਹਦੇ ਵਰਗਾ
ਰੰਗ ਰੰਗੀਲਾ ਤੇ ਮਨ ਮੌਜੀ
ਉਹਦੇ ਵਰਗਾ

ਛੈਲ ਛਬੀਲਾ ਉਚਾ
ਜੀਢਾ ਨਾਂ ਲੈਂਦੀ
ਅੱਖ ਸੜਦੀ ਨਾਲੇ ਭੁੱਜਦੀ
ਜਿਹਦਾ ਹਾਉਕਾ
ਕੰਧਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ
ਅਰਸ਼ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰੇ
ਜਿਹਦਾ ਨਾਂ ਲੈਂਦੀ
ਜਿੰਦ ਧੁੱਖਦੀ ਜਾਵੇ।

ਅੱਖ ਦਾ ਹਾਉਕਾ

ਰੱਬਾ! ਮੇਰੇ ਦਰਦ ਦਾ ਪਰਦਾ ਚਾਕ ਕਰੀਂ
ਮੇਰੇ ਰੋਗ ਦੀ ਬੇੜੀ ਪਾਰ ਕਰੀਂ
ਰੱਬਾ ਮੈਨੂੰ ਖਿਆਲ ਦੇ ਪੰਧ ਵਿੱਚ
ਅੱਧ ਭੜਕਿਆਂ ਸਾਹਵਾਂ ਦਾ
ਬਿਮਾਰ ਕਰੀਂ
ਮੈਨੂੰ ਰੱਤੀ ਰੱਤ ਵਿਚ
ਪੀਲੇ ਫੁੱਲ ਦਾ ਹਾਰ ਕਰੀਂ
ਮੇਰੀ ਆਸ ਨਿਰਾਸ ਕਰੀਂ
ਪਰ ਮੇਰੀ ਬੀਜ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੀਂ।

ਪਾੜਨਾ

ਅੱਗ ਨੂੰ ਹੁਣ ਸਮਝਾਣਾ ਕੇਹਾ !!

ਸੱਜਣ ਦੂਰ ਦਿਲਾਂ ਤੋਂ ਉਹਲੇ
ਹਿਜਰ ਦੀ 'ਵਾ ਦੇ ਤੱਤੇ ਝੋਲੇ
ਔਰ ਖੇਤਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਦਿਸੇਂਦਾ
ਜਿਸ ਦਾ ਡੰਮਰੂ ਅੰਦਰ ਬੋਲੇ
ਅਰਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਪੈ ਗਿਆ ਰੋਲਾ
ਪੈਰਾਂ ਥੱਲੇ ਦੁਨੀਆ ਡੋਲੇ
ਕੋਈ ਦਰਦ ਵਪਾਰੀ ਲੱਭੇ

ਜਿੰਦੜੀ ਮੁੱਲ ਰੱਤੀਆਂ ਨਾ ਤੋਲੇ
ਬਲਦੀ ਤੋਂ ਸਮਝਾਣਾ ਕੇਹਾ
ਸੁਹਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਪਾਣਾ ਕੇਹਾ
ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਗਲ ਲਾਣਾ ਕੇਹਾ।

ਫੁੱਲ ਵਾਲਾ ਨਾ ਆਇਆ

ਅਸੀਂ ਉਮਰਾਂ ਲਾਈਆਂ ਸਿੱਖਣ ਵਿੱਚ
ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਸਬਕਾਂ ਕੀਤਾ ਜਿੱਚ
ਨਾ ਈ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਬੋਲ ਸਕੇ
ਨਾ ਗੁੰਗਿਆਂ ਰਹਿਣਾ ਆਇਆ
ਅਸੀਂ ਵਾਂਗ ਭੁਲੇਖਿਆਂ ਜੀਂਦੇ ਰਏ
ਵੇਲੇ ਦਾ ਦਾਰੂ ਪੀਂਦੇ ਰਏ
ਅਸੀਂ ਹਿਜਰ ਦੇ ਮਾਰੂ ਰਾਹ ਪੈ ਗਏ
ਅਸੀਂ ਦਰਦ ਵਿਛੋੜਾ ਪਾਇਆ
ਸਾਨੂੰ ਮਰਜ ਉਮੀਦ ਦਾ ਲੱਗਿਆ ਸੀ
ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਠੱਗਿਆ ਸੀ
ਅਸੀਂ ਗੱਡ ਸੀਨੇ ਤੇ ਚਾਅ ਤੁਰ ਪਏ
ਇਹ ਮਨ ਸਾਡਾ ਜਖਮਾਇਆ
ਅਸੀਂ ਬੋਲ ਬੁਲੇਂਦੇ ਈ ਰਹਿ ਗਏ
ਅਸੀਂ ਦੱਸਣਾ ਦੱਸਣਾ ਮੰਗਦੇ ਰਏ
ਕੋਈ ਮਰਜ ਬੁੱਝਣ ਨਾ ਆਇਆ
ਸਾਡੇ ਸਗਨ ਸੁਨੇਹੜੇ ਰੋਂਦੇ ਰਏ
ਅਸੀਂ ਫੱਟ ਪ੍ਰੀਤਾਂ ਦੇ ਧੋਂਦੇ ਰਏ
ਅਸੀਂ ਜਿਉਣਾ ਜਿਉਣਾ ਕਰਦੇ ਰਏ
ਸਾਡਾ ਮੌਤ ਨੇ ਮੁੱਲ ਚੁਕਾਇਆ
ਸਿਰ ਭੋਸ਼ਨ ਰੁੱਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਾਲਾ
ਉਤੋਂ ਦਿੰਹ ਦਾ ਮੂੰਹ ਵੀ ਸ਼ਾਹ ਕਾਲਾ
ਅਸੀਂ ਜੁਲਮਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਕੀਤਾ
ਕੋਈ ਡੋਲਾ ਕੱਢਣ ਨਾ ਆਇਆ
ਜਿਹੜੀ ਥਾਵੇਂ ਸਾਡਾ ਘਰ ਬਣਿਆ
ਉਥੇ ਫੁੱਲ ਵਾਲਾ ਨੀ ਆਇਆ

ਤੰਗ

ਘਾਤਕ

ਓੜਣੀ

ਦਿਨ

(ਨਸਰੀਨ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਨੌਹਾ)

ਮਰਸੀਆ

ਦਿਲ ਦੇ ਅੱਗੇ ਖਲੋਤੀ ਮੈਂ

ਦਿਲ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਤੋਂ
ਬੜੀ ਸ਼ਰਮਿੰਦੀ ਆਂ
ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੰਨੀ
ਕਿਉਂ ਜੇ ਮੈਂ
ਅਕਲ ਦੀ ਉਂਗਲੀ ਫੜ ਕੇ
ਟੁਰਦੀ ਸਾਂ
ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਏ
ਤੂੰ ਇਕ ਵਾਰੀ
ਬੜੀ ਜਿਦ ਕੀਤੀ
ਮੈਂਟਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ
ਵਿੱਚ ਕੱਚੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਖਿਡਾਉਣੇ ਵਾਂਗ
ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ
ਸੀਨੇ ਲਾਣ ਦੀ
ਤੇ ਉਹਦਿਆਂ ਰੋਤ ਭਰਿਆਂ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ
ਸੈਂਪੂ ਕਰਕੇ ਸੁਆਰਨ ਦੀ
ਤੇ ਉਹਨੂੰ
ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਨਾਲ

ਰੋਟੀ ਖੁਆਉਣ ਦੀ
ਪਰ ਮੈਂ ਤੇਰੀ
ਇਕ ਨਾ ਮੰਨੀ
ਤੇ ਆਪਣੇ ਰੇਸ਼ਮੀ ਕਪੜੇ ਸੰਭਾਲਦੀ
ਉਥੋਂ ਉੱਠ ਆਈ
ਫੇਰ ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਏ
ਤੂੰ ਕਈ ਵਾਰੀ
“ਰਫੀਕ” ਦੇ ਮੱਥੇ ਦੇ ਫੱਟ ਉੱਤੇ
ਭਿਣਕਦੀਆਂ ਮੱਖੀਆਂ
ਉਡਾਣ ਦੀ ਸੋਚੀ
ਉਹਨੂੰ ਕੋਲ ਬਹਾ ਕੇ
ਉਹਦੇ ਮੈਲੇ ਅੱਥਰੂ
ਪੁੰਝਣ ਦਾ ਉਰੂ ਕੀਤਾ
ਉਹ ਦੀ ਡਿੱਗੀ ਹੋਈ ਕੰਡ ਉਤੇ

ਦੇਸਤ

ਕੋਸ਼ਸ਼

ਪਿੱਠ

ਹੱਥ ਰੱਖ ਕੇ

ਉਹਨੂੰ ਦਿਲਾਸਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸੋਚੀ
ਪਰ ਮੈਂ ਆਪਣਿਆਂ ਸੁਥਰਿਆਂ ਹੱਥਾਂ
ਤੇ
ਵੱਡਿਆਈ ਦੇ ਉੱਚੇ ਚੁਬਾਰੇ ਵੱਲ ਵੇਖਦੀ ਰਹਿ ਗਈ
ਤੇ ਰਫ਼ੀਕ ਮੈਲੇ ਅੱਥਰੂ ਕੇਰਦਾ
ਮੱਖੀਆਂ ਭਿਣਕਾਂਦਾ
ਉਥੋਂ ਉੱਠ ਗਿਆ
ਦਿਲ ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਏ
ਤੂੰ ਇਕ ਵਾਰੀ
ਚੰਨ ਨੂੰ
ਝੋਲੀ ਪਾਣ ਦੀ
ਬੜੀ ਜ਼ਿੰਦ ਕੀਤੀ ਸੀ
ਤੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ
ਚਾਨਣੀ ਦੀ ਲੋਅ ਨਾਲ
ਉਦੋਂ ਪੂਰੀਆਂ ਭਿੱਜਦੀਆਂ
ਮੈਂ ਤੱਕੀਆਂ ਸਨ
ਤੇਰੇ ਅੰਦਰੋਂ
ਪਿਛਲੀ ਰਾਤ ਦੀ
ਤਰੇਲ ਦਾ ਨਿੱਕਾ ਨਿੱਕਾ ਹਾਸਾ
ਮੇਰਿਆਂ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ
ਭੁੱਲਿਆ ਸੀ
ਪਰ ਮੈਂ
ਅਕਲ ਦਾ ਭਰਿਆ ਬਟੂਆ
ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜ ਕੇ
ਅੱਗੇ ਲੰਘ ਗਈ ਸਾਂ
ਤੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ
ਅਜੇ ਤੀਕਰ
ਮੈਨੂੰ ਪਿੱਛੋਂ ਮੁੜ ਮੁੜ ਤੱਕਦੀਆਂ
ਦਿਸਦੀਆਂ ਨੇ
ਦਿਲ ਤੂੰ ਹਾਲੇ ਤੀਕ
ਉਥੇ ਈ ਖਲੋਤਾ ਏ
ਮੈਂਟਲ ਹਸਪਤਾਲ, ਰਫ਼ੀਕ ਤੇ ਚੰਨ ਕੋਲ
ਪਰ ਮੈਂ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਲੰਘ ਆਈ ਆਂ
ਪਿੱਛੋਂ ਪਰਤ ਕੇ ਵੇਖਨੀ ਆਂ

ਤੇ!!

ਅੰਦਰੋਂ ਕੌਣ ਉਧੇੜੇ

ਲਾਂਬੂ ਬਲਦੇ ਚਾਰ ਚੁਫੇਰੇ
ਮੈਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਕੌਣ ਉਧੇੜੇ
ਜਿਨ੍ਹੇ ਮੇਰਾ ਆਪ ਝੁਕਾਇਆ
ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਦਿਸੇ ਨਾ ਵਿਹੜੇ
ਜਿਸ ਥਾਵੇਂ ਮੈਂ ਅੱਪੜਾਂ ਮਰ ਕੇ
ਉਥੋਂ ਆ ਕੇ ਕੋਈ ਫੇਰੇ
ਪਿੱਛੇ ਪਰਤਾਂ ਰਾਹ ਨਾ ਦਿੱਸੇ
ਪੰਧ ਲਿਖੇ ਤੇ ਹਰਫ ਨਾ ਨੇੜੇ
ਕਿਹੜੇ ਹਿਜਰ ਦੀ ਚੁਗਲੀ ਖਾਧੀ
ਕਿੱਥੋਂ ਮੇਰੇ ਵੱਸ ਪਏ ਖੇੜੇ
ਕਿੱਥੋਂ ਮੇਰੇ ਹੋਸ਼ ਨਿਖੁੱਟੇ
ਕਿੱਥੋਂ ਮੈਂ ਇਹ ਰੋਗ ਸਹੇੜੇ।

ਵਾਪਿਸ

ਬੋਲ ਸਜਾਵਾਂ

ਦਿਲ ਦੇ ਅੱਗੇ
ਅਰਮਾਨਾਂ ਦਾ ਕੱਚ ਖਿਲਾਰ
ਉਤੇ ਲਾ ਦਰਬਾਰ
ਬੈਠਾ ਮੁਨਸਿਫ ਹੋ
ਜੁਲਮ ਅਸਾਡੇ ਵਾਲੀਆਂ ਮਿਸਲਾਂ
ਖੋਲ੍ਹੋ ਖਤਾਵਾਂ ਹੋ
ਲੈ ਸਹਾਦਤਾਂ ਸੁਣ ਗਵਾਹੀਆਂ
ਪਾ ਤਰੀਕਾਂ ਬੋਲ ਸਜਾਵਾਂ ਹੋ।

ਜੱਜ

ਗਲਤੀਆਂ

ਸੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਗਵਾਹੀ

ਸਾਰੇ ਜੋਖਮ ਛੱਡ ਨੀ ਬੰਦੀਏ

ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਦੇ ਰਾਹ ਪਈ ਤੇ ਭੁੱਲੀ ਕੁਲ ਜਹਾਨ
ਝੱਲੀ ਝੱਲੀ ਸਦਵਾਵੇ ਨਾਲੇ ਬਣੇ ਮਹਾਨ

ਅੱਖ ਵਿਚ ਝੁਲਕਾ ਫਿਕਰਾਂ ਵਾਲਾ ਹੋਠਾਂ 'ਤੇ ਮੁਸਕਾਨ
ਪੀਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਓਡਣੀ, ਜਿਹਦੇ ਪੱਲੇ ਏ ਭਗਵਾਨ

ਦਿਲ ਵਿਚ ਯਾਰ ਸੱਜਣ ਦਾ ਡੇਰਾ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਰਾਨ
ਔਖੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਲੰਮਾ ਪੈਂਡਾ ਨਿੱਕੀ ਨੰਨੀ ਜਾਨ
ਇੱਥੇ ਸਾਰੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਹਿਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਖਾਣ
ਜਾਹ ਨੀ ਸਹੀਏ ਰਾਣੀਏ, ਤੇਰੀ ਕਿੱਥੇ ਗਈ ਸ਼ਾਨ
ਭੁੱਲ ਜਾ ਸਾਰੇ ਖਹਿੜੇ ਝੇੜੇ, ਆਪਣਾ ਆਪ ਪਛਾਣ
ਸਾਰੇ ਜੋਖਮ ਛੱਡ ਨੀ ਬੰਦੀਏ, ਬਣਜਾ ਤੂੰ ਇਨਸਾਨ।

ਇਕ

ਝਗੜੇ

ਜ਼ਿਮੀਆਂ ਉਤੇ ਆਣ ਖਲੋਤਾ ਰੱਬ

ਗਲ ਕਰੇ ਅਸਮਾਨਾਂ ਵਰਗੀ
ਸੂਰਤ ਇਹ ਇਮਾਨਾ ਵਰਗੀ
ਸ਼ਾਨ ਉਹਦੀ ਏ ਸ਼ਾਨਾਂ ਵਰਗੀ
ਜਿਸਮਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਜਾਨਾਂ ਵਰਗੀ।

ਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ

ਦਿਲ ਕੋਠੇ ਦੇ ਉਹਲੇ ਕੌਣ ਖਲੋਤਾ ਏ
ਜਿਹੜਾ ਮੇਰਾ ਨਾਵਾਂ ਜਾਣਦਾ ਏ
ਜਿਹੜਾ ਹਿਜਰ ਦੇ ਪੈਂਡੇ ਮਾਰਦਾ ਏ
ਉਹ ਕੌਣ ਏ?
ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਪੁੱਛਦੀ ਆਂ
ਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁੱਝਦੀਆਂ
ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਦੀਆਂ।

ਮੇਰਾ ਹੁਜਰਾ

ਮੇਰੇ ਹੁਜਰੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆਨਾ ਯਾਰ
ਦਰਦਾਂ ਦਾ ਭੇਤ ਨਾ ਪਾਨਾ ਯਾਰ
ਮੇਰਾ ਹੁਜਰਾ ਅੰਗ ਮਸੀਤਾਂ ਦਾ
ਜਿੱਥੇ ਬਹਿ ਕੇ ਲਿਖਾਂ ਪ੍ਰੀਤਾਂ ਯਾਰ

ਕੋਠੜੀ

ਮੇਰਾ ਹੁਜਰਾ ਹੁਸਨ ਕਮਾਲੀ ਏ
ਜਿੱਥੇ ਖਿਲਰਿਆ ਨੂਰ ਜਮਾਲੀ ਏ
ਜਿਹੜੀ ਅਣਦੇਖੀ ਅਣਭਾਲੀ ਏ
ਉਹਨੂੰ ਸਾਂਭਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਤਾਂ ਯਾਰ

ਮੇਰਾ ਹੁਜਰਾ ਦਰਦ ਕਹਾਣੀ ਏ
ਇਹ ਪੀੜ ਮੇਰੇ ਮਨ ਭਾਨੀ ਏ
ਤੂੰ ਜਾਨੀ ਤੇ ਮੈਂ ਜਾਨੀ ਏ
ਦੁਨੀਆ ਡਾਢੀ ਅਨਜਾਨੀ ਏ
ਨਾ ਤੱਕੋ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਝੀਤਾਂ ਯਾਰ
ਮੇਰਾ ਹੁਜਰਾ ਵਾਂਗ ਮਸੀਤਾਂ ਯਾਰ
ਮੇਰਾ ਹੁਜਰਾ ਸਾੜ ਹਿਯਾਤੀ ਦਾ
ਕਾਗਜ਼ ਨਾ ਕਲਮ ਦਵਾਤੀ ਦਾ
ਫੁੱਲ ਬੂਟੇ ਰੁੱਖ ਨਾ ਪਾਤੀ ਦਾ
ਵਿਚ ਜਿੱਤਾਂ ਧੁੰਮੀ ਬਾਤੀ ਦਾ
ਇਹਨੂੰ ਰੱਖੇ ਨਾਲ ਪਲੀਤਾਂ ਯਾਰ
ਮੇਰਾ ਹੁਜਰਾ ਅੰਗ ਮਸੀਤਾਂ ਯਾਰ।

ਪੱਤੇ
ਗੱਲ
ਮਾੜਾ

ਮੇਰਾ ਹੁਜਰਾ ਦੀਦ ਸਵਾਲੀ ਏ
ਵਿਚ ਹਿਜਰਾਂ ਜਿੰਦੜੀ ਗਾਲੀ ਏ
ਤੁਸਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਲੀ ਅਸੀਂ ਜਾਲੀ ਏ
ਤਦ ਆਈ ਦਰਦ ਵਖਾਲੀ ਏ
ਸੁਣੀ ਕੂਕ ਤੇ ਪੱਕੀਆਂ ਪੀਲ੍ਹਾਂ ਯਾਰ
ਮੇਰਾ ਹੁਜਰਾ ਅੰਗ ਮਸੀਤਾਂ ਯਾਰ

ਮੇਰਾ ਹੁਜਰਾ ਰੋਗ ਪ੍ਰੀਤਾਂ ਦਾ
ਕੰਧਾਂ ਤੋਂ ਮਿਟੀਆਂ ਲੀਕਾਂ ਦਾ
ਜਿਹਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਕਾਂ ਦਾ
ਜਿਹੜੇ ਦੂਰ ਵਸਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੀਤਾਂ ਦਾ
ਸਾਨੂੰ ਤੱਕ ਤੱਕ ਖੱਟੋ ਨਾ ਲੀਕਾਂ ਦਾ
ਮੇਰਾ ਹੁਜਰਾ ਅੰਗ ਮਸੀਤਾਂ ਦਾ

ਲੀਕ ਖੱਟਣਾ ਬਦਨਾਮੀ

ਮੈਂ ਹੁਜਰੇ ਵਿਚ ਅੱਗ ਬਾਲੀ ਏ
ਜਿਹਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਇਸ਼ਕ ਮਿਸਾਲੀ ਏ
ਪਰ ਇਹ ਇਕ ਹੱਥ ਦੀ ਤਾਲੀ ਏ
ਦਿਲ ਲਗਦਾ ਪਲ ਪਲ ਖ਼ਾਲੀ ਏ
ਜਿਨੂੰ ਤੱਕਾਂ ਪਾਵਾਂ ਪੀਘਾਂ ਯਾਰ

ਮੇਰਾ ਹੁਜਰਾ ਅੰਗ ਮਸੀਤਾਂ ਯਾਰ।

ਮੈਨੂੰ ਵੇਖਣ ਆਇਆ ਰੱਬ

ਤੁਸੀਂ ਰੱਬ ਨੂੰ ਜੁਜਦਾਨ 'ਚ ਰੱਖਿਆ
ਮੈਂ ਤਾਂ ਬੋਝੇ ਪਾਇਆ ਰੱਬ

ਬਸਤਾ

ਤੁਸੀਂ ਰੱਬ ਨੂੰ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਲੱਭਿਆ
ਮੈਂ ਤਾਂ ਬੁੱਕਲ ਪਾਇਆ ਰੱਬ

ਤੁਸੀਂ ਰੱਬ ਨੂੰ ਇਮਾਨ ਬਣਾਇਆ
ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਧੰਮਿਆ ਰੱਬ

ਵਡਿਆਂ

ਤੁਸੀਂ ਰੱਬ ਨੂੰ ਸਿਰ ਮੱਥੇ ਰੱਖਿਆ
ਮੈਂ ਤਾਂ ਕੁੱਛੜ ਚਾਇਆ ਰੱਬ

ਤੁਸੀਂ ਸੌਮ ਸਲਵਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਬ ਮੰਗਿਆ
ਮੈਂ ਤਾਂ ਨੱਚ ਬੁਲਾਇਆ ਰੱਬ

ਧਾਰਮਕ ਗੀਤਾਂ

ਤੁਸੀਂ ਰੱਬ ਨੂੰ ਮਸਜਦ ਜਾ ਧਰਿਆ
ਮੈਂ ਤਾਂ ਸੀਨੇ ਲਾਇਆ ਰੱਬ

ਤੁਸੀਂ ਤਸਬੀਰ ਦੇ ਮਣਕੇ ਫੇਰੇ
ਮੈਂ ਤਾਂ ਕੂਕ ਬੁਲਾਇਆ ਰੱਬ

ਸਿਮਰਨ

ਤੁਸੀਂ ਰੱਬ ਨੂੰ ਇਮਲਾਕ ਬਣਾਇਆ
ਮੈਂ ਤਾਂ ਰੱਜ ਰੱਜ ਵੰਡਿਆ ਰੱਬ

ਜਾਇਦਾਦ

ਮੈਂ ਰੱਬ ਨੂੰ ਇੰਝ ਬਦਨਾਮ ਕੀਤਾ
ਮੈਨੂੰ ਵੇਖਣ ਆਇਆ ਰੱਬ।

ਸੁਆਹ

ਵਰਕੇ ਕਾਲੇ ਸ਼ਾਹ ਮਾਏ
ਆਵੇ ਨਾ ਕਿਉਂ ਸਾਹ ਮਾਏ
ਦਿਲ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਘੁੰਮਣ ਘੇਰੀ
ਕੋਈ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰਾਹ ਮਾਏ
ਉਹਦੇ ਵਰਗਾ ਹੋਰ ਨਾ ਕੋਈ

ਉਹ ਤੇ ਦਿਲ ਦਾ ਸ਼ਾਹ ਮਾਏ
ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਉਡਾਈ ਬਹਿ ਕੇ
ਦਿਲ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸੁਆਹ ਮਾਏ।

ਮੈਂ ਸੋਚਦੀ ਆਂ

ਖ਼ਾਬਾਂ ਦੀ ਮੰਜਲ ਕਿੱਥੇ ਏ
ਕਿੱਥੇ ਏ ਖ਼ਾਬਾਂ ਦਾ ਸਿਰਨਾਵਾਂ
ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਉਹਲੇ
ਬਹਿਕੇ ਲਿਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥ
ਕਿਹੜੀਆਂ ਤਾਬੀਰਾਂ ਦਾ
ਮੌਸਮ ਦਿਖ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ
ਕਿਹੜੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ
ਨੀਂਦਰ
ਆਪਣੇ ਜੋਬਨ ਵਾਲਾ ਚੋਲਾ
ਸਾੜ ਕੇ ਸੁੱਟ ਜਾਂਦੀ ਏ
ਕਿਹੜੀਆਂ ਰੁੱਤਾਂ
ਹਿਜਰ ਦੇ ਸੱਚੇ ਮੌਸਮ
ਲਿਖ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ
ਕਿਹੜੇ ਰੰਗ ਬਹਾਰ ਦਾ ਭੇਤ ਝੁਕਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ
ਪਹਿਲੀ ਰੁੱਤ ਦੇ ਦੁੱਖ ਤੋਂ ਅੱਖ ਬਚਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ
ਕਿਹੜੇ ਮੀਤ ਨੇ
ਜਿਹੜੇ ਦਿਲ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਵੜਕੇ
ਵਾਪਿਸ ਜਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ
ਸਾਨੂੰ ਕੋਲ ਬੁਲਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ।

ਖ਼ਾਫ਼ ਦਾ ਫ਼ਲ

ਬੁੱਢੀ ਨਾਨੀ ਦਾ ਵਿਹੜਾ

ਕੱਚਾ ਵਿਹੜਾ
ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅੰਬ ਦਾ ਬੂਟਾ
ਬੂਟੇ ਹੇਠ
ਬਨ੍ਹੇਰੀ ਉੱਤੇ ਚੁੱਲਾ ਚੌਕਾ
ਜਿਹਨੂੰ ਤਕਦਿਆਂ

“ਸੂਰਜ ਕਾਣਾ” ਹੋਵੇ ਔਖਾ
ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਨੇੜੇ
ਲੱਕੜਾਂ ਵਾਲੀ ਕੱਚੀ ਬੈਲੀ
ਖੱਡੀ ਮੁੱਢ ਬਕਾਇਣ ਬੁੱਢੀ
ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਸਰਾਂਹਦੀ ਪਾਸੇ
ਨਲਕੇ ਵਾਲੀ ਉੱਚੀ ਥਾਂ ਏ

ਸਰਾਂਹਣੇ

ਜਿਹਦੀ ਕੰਧ 'ਤੇ
ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ ਬੈਠਾ ਕਾਲਾ ਕਾਂ ਏ
“ਫਾਤਮਾ” ਤੇਲਣ

ਛਮ ਛਮ ਥਮ ਥਮ ਨਲਕਾ ਗੋੜੇ
ਚਾਂਦੀ ਵਰਗੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨੇ ਲੰਮੇ ਫੇਰੇ
ਸੂਹੀ ਮਿੱਟੀ ਲਾਲ ਜਮਾਉਣਾ
ਫਾਤਮਾ ਦਾ ਏ ਢਾਕ ਖਿਡਾਉਣਾ
ਧੰਮੀ ਉਠ ਮਧਾਣੀ ਪਾਵੇ
ਦੁੱਧ ਜਮਾਉਣਾ ਜਾਗਾਂ ਲਾਵੇ
ਲੱਸੀ ਪੁਣ ਪੁਣ ਦੇਂਦੀ ਜਾਵੇ
ਫੋਗ ਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਉਂਦੀ ਜਾਵੇ
ਨਲਕੇ ਨਾਲ ਏ ਕੱਚਾ ਢਾਰਾ
ਜਿਸ ਦੀ ਥਾਂ ਦਾ ਢੇਰ ਖਿਲਾਰਾ
ਢਾਰੇ ਥੱਲੇ

ਤੜਕੇ

ਸ਼ਿੱਦੀ

ਮੁੰਜ ਦੀ ਮੰਜੀ
ਜਿਹਦੇ ਉਤੇ
ਉਮਰਾਂ ਪੱਬਾਂ ਭਾਰ ਲੰਘਾ ਕੇ
ਬੈਠੀ ਏ ਹੁਣ ਨਾਨੋ ਕੱਲ੍ਹੀ
ਉਹਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ
ਰਾਂਗਲੀ ਖੱਜੀ ਦੀ ਏ ਪੱਖੀ
ਪੱਖੀ ਝੱਲੇ ਮੁੜਕਾ ਪੁੰਝੇ
ਝੀਰੋ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਟੋਕੇ
ਉਹਦੀਆਂ ਝਿੜਕਾਂ ਅੰਦਰ ਖਵਰੇ
ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਕਿਹੜੇ ਹੋਕੇ
ਹੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਦੁੱਖ ਦੀਆਂ
ਝੀਤਾਂ ਵਿਚ ਲੁਕਾਵੇ
ਸੁੱਖਾਂ ਦਾ ਉਹ ਦਿਲ ਪ੍ਰਚਾਵੇ
ਕੋਈ ਉਹਦੇ ਦਿਲ ਤੋਂ ਪੁੱਛੇ
ਸਿਖਰ ਦੁਪਹਿਰੇ

ਖੰਜੂਰ

ਕਿਹੜੀ ਉਡੀਕ ਨੇ
ਕੋਈ ਖਾਂਦੀ ਦੇ ਹੱਥ ਰੋਕੇ
ਬਲਦੀ ਅੱਗ ਨਾ ਜਲ ਤਰੋਕੇ
ਪਰ ਨਾਨੀ
ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅੰਦਰ

ਦੁੱਖ ਦੀਆਂ ਟਿੰਡਾਂ
ਹਿਜਰ ਦੇ ਬੋਕੇ
ਲੰਮੀਆਂ ਸੁੱਤਾਂ ਪੈਂਡੇ ਫੋਕੇ
ਕਲਮ-ਕੱਲੀ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਉਹ
ਢਾਰੇ ਥੱਲੇ ਬਹਿ ਕੇ ਸੋਚੇ
ਕਿਹੜਿਆਂ ਚੁੱਲ੍ਹਿਆਂ ਕਿਹੜੇ ਚੌਕੇ
ਝੀਰੋ ਫਾਤਮਾ ਦਾ ਸੰਗ ਕਿਹੜਾ
ਜਾਹ ਨੀ ਜਾਂਦੀ ਏ
ਜੀਵਨ ਕੂੜੇ ਦੇ ਸਭ ਨੇ ਧੋਖੇ!!

“ਸੁਰਜੂ ਕਾਣਾ” - ਨਵੀਂ ਅੰਮਾਂ ਦਾ ਕਾਮਾ
“ਫਾਤਮਾ” - ਨਾਨੀ ਅੰਮਾਂ ਦੀ ਨੌਕਰਾਣੀ।